

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

សាលាបញ្ចប់ការសិក្សា

គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ
ក្នុងវិស័យអប់រំ

ស្រាវជ្រាវ ពីថ្ងៃទី០១ ខែមិថុនា ដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែ កក្កដាឆ្នាំ២០២០

ស្រាវជ្រាវដោយ

និស្សិតឈ្មោះ: **គុច មុនីរ័ត្ន**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

ជំនាន់ទី ៤

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

បណ្ឌិត **ប៉ាន់ ស៊ីនដេត**

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៦

ឆ្នាំសរសេរសាវណា ២០២០

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រសេដ្ឋកិច្ច ជំនាញ សេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ជំនាន់ទី៤ នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ៖

- **លោក អ្នកមានគុណ ជាមាតាបិតា** ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងចិញ្ចឹមបីបាច់និងថែរក្សាយើងខ្ញុំតាំងពី តូចរហូតដល់ធំ រួមទាំងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលផ្តល់ជាដំបូន្មានល្អៗ និងការឧបត្ថម្ភថវិការ សំរាប់ការសិក្សា ដែលបានធ្វើអោយយើងខ្ញុំមានលទ្ធភាពបន្តការសិក្សា ដើម្បីបង្កើននូវចំណេះដឹង និង ក្លាយទៅជាពលរដ្ឋល្អម្នាក់នៅក្នុង សង្គម ។
- **ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង និងសាស្ត្រាចារ្យ** គ្រប់ៗរូប នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពី កំលាំងកាយចិត្ត ដើម្បីបង្ហាត់បង្រៀន និងអប់រំយើងខ្ញុំអោយមានចំណេះដឹងខ្ពង់ខ្ពស់និងក្លាយជាពលរដ្ឋល្អម្នាក់នៅក្នុងសង្គម។
- **លោកសាស្ត្រាចារ្យ ថាវ៉ា ស៊ុនសេត** ដែលបានណែនាំក្នុងការស្រាវជ្រាវ សំរាប់ប្រធានបទរបស់យើងខ្ញុំ ក៏ដូចជា ការណែនាំ ចង្អុលបង្ហាញ ប្រៀនប្រដៅ និងផ្តល់ជាគំនិតយោបល់ល្អៗ អំពីវិធីរៀបចំ ស្រាវជ្រាវរាល់ព័ត៌មានទាំងឡាយ ជាពិសេសគឺកែលំអរ កំហុសខុសឆ្គងដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងប្រធានបទរបស់យើងខ្ញុំ ដើម្បីអោយប្រធានបទនេះទទួលបានជោគជ័យ។
- **វៀបច្បាប់ទាំងឡាយគ្រប់ជំនាន់** ដែលបានបន្សល់នូវស្នាដៃល្អៗ សម្រាប់សិស្សប្អូនជំនាន់ក្រោយបានមើលនិងយកធ្វើជាគំរូក្នុងការស្រាវជ្រាវផងដែរ។

ជាចុងបញ្ចប់ យើងខ្ញុំសូមជូនពរចំពោះអ្នកមានគុណទាំងអស់អោយជួបប្រទះតែ សុភមង្គល និងប្រសិទ្ធិពរជ័យពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

តាមរយៈទ្រឹស្តី រួមនឹងបទពិសោធន៍នានាលើកិច្ចការស្រាវជ្រាវកន្លងមក ចំពោះមុខវិជ្ជាសេដ្ឋកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ បានទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់យើងខ្ញុំ អោយមានគំនិតពិភាក្សាលើបញ្ហាគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំនៅប្រទេសកម្ពុជា សម្រាប់ការសរសេរណាបញ្ចប់ការសិក្សា និងដើម្បីបន្សល់ទុកជាស្នាដៃមួយ សម្រាប់ជាគុណប្រយោជន៍ដល់និស្សិតជំនាន់ៗក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ត។

ស្របនឹងឱកាសនេះ យើងខ្ញុំបានសម្រេចជ្រើសរើសប្រធានបទ « **គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំ** » ដើម្បីធ្វើជាប្រធានបទនៃសារណាសម្រាប់ឡើងធ្វើបទបង្ហាញនៅពេលបញ្ចប់ថ្នាក់សិក្សាបរិញ្ញាប័ត្រ។ មូលហេតុដែលជំរុញឲ្យយើងខ្ញុំជ្រើសរើសយកប្រធានបទនេះក៏ព្រោះតែយើងខ្ញុំមានគោលបំណងបង្ហាញពីភាពសំខាន់នៃការសិក្សា និងបញ្ហាវិសមភាពនៃការអប់រំដែលជាកង្វល់មួយសម្រាប់ប្រទេសជាតិក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស។ តាមរយៈស្នាដៃស្រាវជ្រាវមួយនេះយើងខ្ញុំសង្ឃឹមថានឹងអាចជួយបន្ថែមនូវចំណេះដឹងថ្មីៗ និងផ្តល់ជាអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនទៅដល់អ្នកអានគ្រប់រូបអោយបានកាន់តែស៊ីជម្រៅអំពី គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំ ក្នុងសារណាមួយក្បាលនេះ។

ជាចុងក្រោយ យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសនូវរាល់កំហុសឆ្គងដែលកើតមានឡើងដោយអចេតនាទាំងផ្នែកអក្ខរាវិរុទ្ធ ទាំងការប្រើប្រាស់ពាក្យបច្ចេកទេសនានា ហើយក្រុមយើងខ្ញុំរង់ចាំទទួលការរិះគន់ទាំងឡាយក្នុងន័យស្ថាបនា ដើម្បីជាបទពិសោធន៍ក្នុងការកែលម្អគុណភាពការងារស្រាវជ្រាវនាពេលក្រោយៗទៀត។

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់	vi
បញ្ជីតារាង	vii
បញ្ជីរូបភាព	x
បញ្ជីក្រាហ្វិក	xi

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហា.....	២
២. ចំណេញបញ្ហា	២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៤. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	៣
៥. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ	៣
៦. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ	៣
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៤

ជំពូកទី១

ទស្សនៈផ្សេងៗទាក់ទងនឹងគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំ ... ៥

១.១. និយមន័យ	៥
១.២. ទស្សនៈផ្សេងៗទាក់ទងនឹងគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំ	៥
១.២.១. ទស្សនៈរបស់លោក Sean F. Reardon	៥
១.២.២. ទស្សនៈរបស់លោកស្រី Meredith Phillips.....	៦
១.២.៣. ទស្សនៈរបស់លោក Greg Duncan	៦
១.៣. មូលហេតុនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល (គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ).....	៧
១.៤. បញ្ហាប្រឈមនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល	៨
១.៤.១. បញ្ហាប្រឈមនឹងសុខភាព	៩
១.៤.២. បញ្ហាប្រឈមនឹងការអប់រំ	៩
១.៤.៣. កំណើនសេដ្ឋកិច្ច.....	១០
១.៤.៤. អស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ច	១០
១.៥. ដំណោះស្រាយសម្រាប់វិសមភាពប្រាក់ចំណូល	១១
១.៦. កត្តាដែលបណ្តាលឲ្យមានគម្លាតការសិក្សាអប់រំរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ	១២
១.៦.១. វិសមភាពប្រាក់ចំណូល	១២
១.៦.១.១. គម្លាតសមិទ្ធផលនៃការសិក្សាអប់រំ.....	១២

១.៦.១.២. សិស្សក្រីក្រទទួលបានជោគជ័យតិចជាងសិស្សអ្នកមានក្នុងការអភិវឌ្ឍការ អាន.....	១៥
១.៦.២. ការរាតត្បាតសកលនៃមេរោគកូវីតបានពង្រីកគម្លាតការអប់រំរវាងអ្នកមាន និងអ្នក ក្រី.....	១៧
១.៦.២.១. គម្លាតមេរៀននៅផ្ទះរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រអំឡុងពេលlockdown ..	២០
១.៧. ករណីសិក្សាបរទេស.....	២១
១.៧.១. ប្រទេសថៃ	២១
១.៧.១.១. គម្លាតការអប់រំទីក្រុង និងជនបទក្រីក្រ	២១
១.៧.១.២. ការប្រកួតសាកល្បងថ្នាក់ជាតិ.....	២១
១.៧.១.៣. កូនអ្នកមាននៅទីក្រុងបានពិន្ទុខ្ពស់ កូនអ្នកជនបទក្រីក្រទទួលបានពិន្ទុ ទាប.....	២២
១.៧.២. ប្រទេសចិន.....	២៣
១.៧.២.១. សាលាបឋមសិក្សានៅប្រទេសចិន	២៤
១.៧.២.២. អនុវិទ្យាល័យនៅចិន	២៤
១.៧.២.៣. ឧត្តមសិក្សានៅប្រទេសចិន	២៤
១.៧.២.៤. ឥទ្ធិពលលើការអប់រំរបស់សិស្សជនបទពេលធ្វើចំណាកស្រុកទៅទីប្រជុំ ជន	២៥

ជំពូកទី២

ការសិក្សាអប់រំនៅប្រទេសកម្ពុជា..... ២៦

២.១. ការសិក្សាអប់រំ	២៦
២.១.១. អក្ខរកម្ម.....	២៦
២.១.២. ការសិក្សានៅសាលារៀន	៣០
២.១.២.១. និយមន័យអត្រាពិតនៃការសិក្សា	៣០
២.១.២.២. ការចូលរៀននៅពេលបច្ចុប្បន្ន	៣១
២.១.៣. ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំ	៤៦
២.១.៤. ការចំណាយលើការសិក្សា.....	៥១

ជំពូកទី៣

ការវិភាគលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ ៥៣ |

៣.១. ការវិភាគបែបពិពណ៌នា.....	៥៣
៣.១.១. ស្ថានភាពទូទៅនៃសិស្សានុសិស្ស.....	៥៣
៣.១.១.១. ភេទ	៥៣

៣.១.១.២. កម្រិតវប្បធម៌.....	៥៤
៣.១.១.៣. ប្រភេទសាលារៀនដែលសិស្សចូលសិក្សា.....	៥៤
៣.១.១.៤. ជីវភាពគ្រួសារ.....	៥៦
៣.១.១.៥. ទីកន្លែងរស់នៅ.....	៥៧
៣.១.២. បញ្ហាប្រឈមនានាដែលសិស្សានុសិស្សបានជួបប្រទះកំឡុងពេលសិក្សា.....	៥៩
៣.២. ការវិភាគ SPSS	៦០
៣.២.១. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងប្រភេទសាលារៀន.....	៦០
៣.២.២. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀន.....	៦១
៣.២.៣. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្តបន្ថែម.....	៦៣
៣.២.៤. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការបោះបង់ការសិក្សា.....	៦៤
៣.២.៥. លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៦៦

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៦៧
អនុសាសន៍.....	៦៧

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីអក្សរកាត់

GPI	:	Gender Parity Index
IFS	:	Institute for Fiscal Studies
IMF	:	International Monetary Fund
NAEP	:	National Assessment of Education Progress
Obec	:	Office of the Basic Education Commission
OECD	:	Organisation for Economic Co-operation and Development
O-Net	:	Original National Educational Test
PISA	:	Programme for International Student Assessment
SAT	:	Scholastic Assessment Test
UNESCO	:	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
UNICEF	:	United Nations Children's Fund
WB	:	Worldbank

មញ្ជីតារាង

តារាងទី១៖ អក្ខរកម្មរបស់ប្រជារាស្ត្រពេញវ័យ (អាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមភេទ និង តំបន់ភូមិសាស្ត្រឆ្នាំ ២០១៧ (គិតជាភាគរយ).....	២៦
តារាងទី២៖ អក្ខរកម្មក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ (អាយុ ៦ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និង ភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	២៨
តារាងទី៣៖ អក្ខរកម្មបែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	២៩
តារាងទី៤៖ អត្រាអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្ន (អាយុ ៦ឆ្នាំដល់ ២៤ឆ្នាំ) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និង តាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ).....	៣១
តារាងទី៥៖ អត្រាអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្នបែងចែកតាមក្រុមអាយុជាក់លាក់ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៣២
តារាងទី៦៖ អត្រាអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្នបែងចែកតាមកម្រិតសិក្សា និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៣៣
តារាងទី៧៖ អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅកម្រិតបឋមសិក្សាបែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាម ភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៣៤
តារាងទី៨៖ អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (អនុវិទ្យាល័យ) បែងចែកតាម តំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៣៥
តារាងទី៩៖ អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (វិទ្យាល័យ) បែងចែកតាម តំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៣៦
តារាងទី១០៖ ការសិក្សានៅសាលារៀនឯកជនក្នុងចំណោមអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្ន បែងចែកតាម កម្រិតសិក្សា និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៩ (គិតជាភាគរយ)	៣៧

តារាងទី១១៖ អត្រាអ្នករៀនបន្ថែមជាលក្ខណៈឯកជនក្រៅម៉ោងក្រោយចេញពីសាលា បែងចែកតាមកម្រិតសិក្សា និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ).....	៣៩
តារាងទី១២៖ អត្រាអ្នកមិនដែលបានចូលរៀន (អាយុ ៦ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៤១
តារាងទី១៣៖ អត្រាអ្នកមិនដែលចូលរៀន បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៤១
តារាងទី១៤៖ មូលហេតុមិនបានចូលរៀនក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ (អាយុ ៦ឆ្នាំដល់ ១៧ឆ្នាំ) បែងចែកតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៤៣
តារាងទី១៥៖ ការចូលរៀននៅថ្នាក់ក្រៅប្រព័ន្ធ បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៤៥
តារាងទី១៦៖ អត្រាអ្នកបានបញ្ចប់ការសិក្សាយ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតបឋមសិក្សា (អាយុ ១៥ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៦ (គិតជាភាគរយ).....	៤៦
តារាងទី១៧៖ អត្រាអ្នកបានបញ្ចប់យ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (អាយុ ១៨ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងភេទ (គិតជាភាគរយ).....	៤៨
តារាងទី១៨៖ ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំគិតជាមធ្យមភាគ បែងចែកតាមកម្រិតសិក្សាអប់រំ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាពាន់រៀល)	៥១
តារាងទី១៩៖ ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំគិតជាមធ្យមភាគ បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាពាន់រៀល)	៥២
តារាងទី២០៖ ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំគិតជាមធ្យមបែងចែកតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាពាន់រៀល)	៥២

តារាងទី២១៖ សន្ទស្សន៍យុគភាពវែនឌ័រអប់រំចំពោះអត្រាចូលរៀនពិតក្នុងកម្រិតសិក្សាអប់រំ ឆ្នាំ ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	៥៣
តារាងទី២២៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងប្រភេទសាលារៀន	៦២
តារាងទី២៣៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀន	៦៣
តារាងទី២៤៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ	៦៤
តារាងទី២៥៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្តបន្ថែម	៦៤
តារាងទី២៦៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងចំនួនសាលារៀនក្រៅប្រព័ន្ធដែលសិស្សចូលរៀន.....	៦៥
តារាងទី២៧៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការបោះបង់ការសិក្សា	៦៦
តារាងទី២៨៖ ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងមូលហេតុនៃការបោះបង់ការសិក្សា	៦៦

បញ្ជីរូបភាព

រូបភាពទី១៖ គម្លាតផ្នែកលើពូជសាសន៍ និងប្រាក់ចំណូលក្នុងសមិទ្ធផលនៃការអាន (គិតជាពិន្ទុ SAT)	៧
រូបភាពទី២៖ ករណីបិទសាលារៀនដោយសារវីរុសកូវីត១៩.....	១៨
រូបភាពទី៣៖ វិធីសាស្ត្រក្នុងការរៀនពីចម្ងាយអំឡុងពេលបិទសាលារៀន	១៩
រូបភាពទី៤៖ ទម្រង់មនុស្សបែងចែកតាមតំបន់	២៣
រូបភាពទី៥៖ កម្រិតការទទួលបានការសិក្សាអប់រំ បែងចែកតាមក្រុមតំបន់នៃប្រជាពលរដ្ឋ.....	២៣
រូបភាពទី៦៖ ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ អាយុ ១៥ឆ្នាំឡើង បែងចែកតាមកម្រិតសិក្សា និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ).....	៤៩
រូបភាពទី៧៖ ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋ អាយុ ១៥ឆ្នាំឡើង បែងចែកតាមកម្រិតសិក្សាអប់រំ និងតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ).....	៥០

មញ្ជីក្រាហ្វិក

ក្រាហ្វិកទី១៖ អត្រាអក្ខរកម្មសម្រាប់ប្រជារាស្ត្រពេញវ័យ (អាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាម តំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ).....	២៧
ក្រាហ្វិកទី២៖ អក្ខរកម្មក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ អាយុ ៦ឆ្នាំឡើង បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និង ភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)	២៨
ក្រាហ្វិកទី៣៖ អត្រាអ្នកបានបញ្ចប់យ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតបឋមសិក្សា បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និង តាមភេទ ឆ្នាំ២០១៦ (គិតជាភាគរយ)	៤៨
ក្រាហ្វិកទី៣.១៖ ភេទ	៥៤
ក្រាហ្វិកទី៣.២៖ កម្រិតវប្បធម៌.....	៥៥
ក្រាហ្វិកទី៣.៣៖ ប្រភេទសាលារៀនដែលសិស្សចូលសិក្សា.....	៥៥
ក្រាហ្វិកទី៣.៤៖ ចំនួនសិស្សដែលបានសិក្សាបន្ថែមក្រៅសាលា.....	៥៦
ក្រាហ្វិកទី៣.៥៖ ចំនួនសាលាក្រៅប្រព័ន្ធដែលសិស្សរៀនក្រៅបន្ថែម	៥៦
ក្រាហ្វិកទី៣.៦៖ ការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង	៥៧
ក្រាហ្វិកទី៣.៧៖ ជីវភាពគ្រួសារ.....	៥៨
ក្រាហ្វិកទី៣.៨៖ ទីកន្លែងរស់នៅ	៥៨
ក្រាហ្វិកទី៣.៩៖ ចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀនរបស់សិស្សានុសិស្ស.....	៥៩
ក្រាហ្វិកទី៣.១០៖ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ	៦០
ក្រាហ្វិកទី៣.១១៖ មូលហេតុនៃការបោះបង់ការសិក្សា	៦០
ក្រាហ្វិកទី៣.១២៖ បញ្ហាប្រឈមដែលសិស្សានុសិស្សបានជួបប្រទះកំឡុងពេលសិក្សា	៦១

សេចក្តីផ្តើម

ប្រទេសលីប៊ីពិតជាមានតំបន់ធនធានឥន្ធនៈដ៏បញ្ចាគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យ អប់រំដែលវាជាកត្តារាំងស្ទះដល់ការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ ព្រោះការសិក្សាអប់រំមានអំណាចខ្លាំង ណាស់ក្នុងការទាញមនុស្សចេញពីភាពក្រីក្រ។ យោងតាមរបាយការណ៍របស់ UNESCO អត្រា មនុស្សដែលមិនបានទទួលចំណេះដឹង និងការអប់រំ មានកុមារប្រមាណ ២៦៤លាននាក់ មិនបាន ទៅសាលា។ ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថា មានផ្លូវវែងឆ្ងាយទៀតដែលត្រូវឆ្ពោះទៅគោល ដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងការធានាថា កុមារទាំងអស់អាច ទទួលបានការអប់រំកម្រិតអនុវិទ្យាល័យប្រកបដោយគុណភាព និងឥតគិតថ្លៃ។ ឥឡូវនេះមានតែ ៨៣% នៃកុមារដែលបានចូលរៀននៅសាលាបឋមសិក្សាទាំងអស់ ហើយមានតែ ៤៥% នៃសិស្ស ដែលមានអាយុពី ១៥ ទៅ ១៧ឆ្នាំនឹងបានបញ្ចប់អនុវិទ្យាល័យ។ របាយការណ៍បានរកឃើញថា ចំនួនក្មេងប្រុស និងក្មេងស្រីដែលត្រូវបានគេបដិសេធ មិនទទួលបានការអប់រំគឺកើនឡើង ១លាន នាក់ពីឆ្នាំ២០១៦ ដល់២០២៤លាននាក់។ ក្មេងស្រីជាច្រើន ជាពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ មិនអាចទៅសាលារៀនទាល់តែសោះ។ មានតែប្រទេសចំនួន ៦៦ភាគរយប៉ុណ្ណោះដែលទទួល បានសមភាពយេនឌ័រក្នុងការទទួលបានការអប់រំបឋម។

កុមារទាំងអស់មានសិទ្ធិរៀនទោះក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ។ ការគាំទ្រគ្រប់គ្រាន់ក្នុង ការរៀនសូត្រមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ពួកគេដើម្បីអភិវឌ្ឍឱ្យមានសក្តានុពលពេញលេញ របស់ពួកគេ។ ទោះយ៉ាងណានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្មេងស្រី និងក្មេងប្រុសជាច្រើនកំពុងតែ ដំណើរការយឺត ជាពិសេសអ្នកដែលរស់នៅតំបន់ជនបទ និងទីក្រុងក្រីក្រ។ ប្រទេសកម្ពុជាមានការ រីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអប់រំកូនៗរបស់ខ្លួន។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៧ ចំនួនកុមារដែល បានចុះឈ្មោះក្នុងកម្មវិធីមត្តេយ្យមានច្រើនជាងទ្វេដង។ ចំនួនកុមារចុះឈ្មោះចូលរៀននៅបឋម សិក្សាបានកើនឡើងពី ៨២ ភាគរយក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ ដល់ជាង ៩៧ ភាគរយក្នុងឆ្នាំសិក្សា ២០១៧/ ១៨។

ខណៈពេលដែលភាពជឿនលឿនមានលក្ខណៈជាក់ស្តែងកុមារនៅកម្ពុជានៅតែខកខាន មិនបានឈានដល់កំរិតសិក្សាសមស្របសម្រាប់អាយុរបស់ពួកគេ។ នៅកម្រិតបឋមកុមារជិត ២៥ ភាគរយនៃថ្នាក់ទី ៣ មិនអាចសរសេរពាក្យតែមួយនៅក្នុងការធ្វើតេស្តសរសេរតាមអានបានទេ។

មានតែ ២៧ ភាគរយនៃក្មេងអាយុពី ៣ ទៅ ៥ ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះដែលមានការអភិវឌ្ឍផ្នែកអក្ខរកម្មនិង លេខហើយនៅពេលពួកគេមានអាយុ ១៧ ឆ្នាំ ៥៥ ភាគរយនៃក្មេងជំទង់នឹងឈប់រៀន។

ការអប់រំមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ចំពោះការអភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រទេសកម្ពុជា និងកាត់ បន្ថយគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រ។ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍របស់ប្រទេសផ្ដោតសំខាន់ទៅលើ ប្រជាជនវ័យក្មេងដែលមានភាពស្វាហាប់ និងចល័តដែលជាអ្នកចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ រដ្ឋាភិបាលនៅតែបន្តបែងចែកថវិកាសាធារណៈយ៉ាងច្រើនដល់វិស័យអប់រំហើយអង្គការយូនីសេហ្វ UNICEF កំពុងបង្កើនសន្ទុះបច្ចុប្បន្នដើម្បី ធ្វើកំណែទម្រង់វិស័យអប់រំ។

១. លំនាំបញ្ជី

ក្នុងរយៈពេលពីរទសវត្សកន្លងមកនេះប្រទេសកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់ការផ្លាស់ប្តូរដ៏សំខាន់ មួយដោយឈានដល់ឋានៈជាអ្នកមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ និងមានបំណង ទទួលបានឋានៈជាប្រទេសមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ ២០៣០។ ជំរុញដោយការ នាំចេញសម្លៀកបំពាក់និងទេសចរណ៍សេដ្ឋកិច្ចរបស់ប្រទេសកម្ពុជាមានអត្រាកំណើនជាមធ្យម ៨ ។ ១ % រវាងឆ្នាំ ១៩៩៨ និង ២០១៨ ដែលធ្វើឱ្យវាក្លាយជាប្រទេសមួយដែលមានសេដ្ឋកិច្ចរីកចម្រើន លឿនបំផុតនៅលើពិភពលោក។ ខណៈពេលដែលបន្ទុកបន្ថែមបន្តិចកំណើននៅតែមានភាពរឹងមាំ ដែលត្រូវបានប៉ាន់ប្រមាណថានឹងឈានដល់ ៧,១% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ បន្ទាប់ពីអត្រាកំណើនល្អ ប្រសើរជាងការរំពឹងទុក ៧,៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ។

ភាពក្រីក្រនៅតែបន្តធ្លាក់ចុះនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ យោងតាមការប៉ាន់ស្មានជាផ្លូវការអ ត្រាភាពក្រីក្រក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ មាន ១៣,៥% បើប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ ២០០៧ មាន ៤៧,៨% ។ ប្រហែលជា ៩០% នៃប្រជាជនក្រីក្ររស់នៅតាមទីជនបទ។ ខណៈពេលដែលប្រទេសកម្ពុជាស ម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍ក្នុងឆ្នាំ ២០០៩ នៃភាពក្រីក្រពាក់កណ្តាលគ្រួសារភាគ ច្រើនដែលបានរួចផុតពីភាពក្រីក្របានធ្វើតិចតួចប៉ុណ្ណោះ។ ប្រជាជនប្រមាណ ៤,៥ លាននាក់នៅ តែស្ថិតក្នុងភាពក្រីក្រងាយរងគ្រោះក្នុងការធ្លាក់ចូលក្នុងភាពក្រីក្រវិញនៅពេលប្រឈមនឹងវិបត្តិ សេដ្ឋកិច្ចនិងវិបត្តិខាងក្រៅ។ សុខភាពនិងការអប់រំជាពិសេសគុណភាពនៅតែជាបញ្ហាប្រឈមសំ ខាន់ៗនិងអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍន៍។

២. បំណោទបញ្ជី

ទោះបីជាលទ្ធផលនៃការរីកចម្រើនខាងសុខភាពនិងលទ្ធផលអប់រំក៏ដោយក៏សូចនាករ ធនធានមនុស្សស្ថិតនៅក្រោយប្រទេសដែលមានចំណូលទាប។ កុមារដែលកើតនៅក្នុងប្រទេស កម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ននេះនឹងទទួលបានលទ្ធផលត្រឹមតែ ៤៩% ប៉ុណ្ណោះនៅពេលនាងធំឡើង ប្រសិនបើនាងទទួលបានការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព សុខភាពល្អ និងអាហារូបត្ថម្ភត្រឹមត្រូវក្នុង វ័យកុមារភាព។ កុមារប្រមាណ ១ នាក់ក្នុងចំណោម ៣ នាក់ដែលមានអាយុក្រោម ៥ ឆ្នាំទទួលរង

នូវភាពក្រិន ហើយមានតែ ៣៦% នៃកុមារអាយុពី ៣ ទៅ ៥ ឆ្នាំបានចុះឈ្មោះចូលរៀននៅសាលាបឋម។

- ក្នុងខ្លឹមសារនៃការស្រាវជ្រាវ យើងខ្ញុំសូមលើកឡើងនូវចំណោទបញ្ហាដូចខាងក្រោម៖
- តើពិតជាមានគម្លាតនៃការសិក្សាអប់រំរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រដែរឬទេ?
 - រវាងសិស្សដែលមកពីគ្រួសារជីវភាពល្អប្រសើរ និងសិស្សក្រីក្រ តើការទទួលបានការសិក្សាអប់រំរបស់ពួកគេខុសគ្នាយ៉ាងណាដែរ?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

ចំពោះខ្លឹមសារនៃសារណាទាំងមូល មានគោលបំណងបង្ហាញពី៖

- * សារៈសំខាន់នៃវិស័យអប់រំក្នុងការកាត់បន្ថយគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រដើម្បីឆ្ពោះទៅរកការអភិវឌ្ឍជាតិ
- * ស្វែងយល់ពីកម្រិតសិក្សារបស់សិស្សានុសិស្ស
- * ស្វែងយល់ពីភាពខុសគ្នានៃការទទួលបានការសិក្សារវាងកូនអ្នកមាន និងកូនក្រីក្រ
- * ស្វែងយល់ពីផលលំបាករបស់សិស្សានុសិស្សអំឡុងពេលសិក្សា

៤. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

សារៈសំខាន់នៃប្រធានបទ គឺបង្ហាញដល់មិត្តអ្នកអានគ្រប់គ្នាពី៖

- * គុណប្រយោជន៍នៃការអប់រំក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាវិសមភាពនៃប្រាក់ចំណូល ដែលនឹងធ្វើគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រកាន់តែតូច
- * ផ្តល់ជូននូវបទពិសោធន៍លើករណីសិក្សា អំពីប្រព័ន្ធរបស់ប្រទេសរីកចម្រើននៅអាស៊ីមួយចំនួន
- * ផ្តល់ជូនជាលទ្ធផលស្រាវជ្រាវថ្មីៗ ទុកសម្រាប់អ្នកស្រាវជ្រាវបន្តបន្ទាប់ទៀត
- * ចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងចំណេះដឹង រវាងគ្នានឹងគ្នា។

៥. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងប្រធានបទនេះ យើងខ្ញុំបានសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងជាឯកសារនេះឡើងអំពីគម្លាតនៃការសិក្សារវាងកូនអ្នកមាន និងកូនអ្នកក្រីក្រនៅប្រទេសកម្ពុជា ដោយផ្ដោតសំខាន់ទៅលើទិន្នន័យជាចម្បងដែលទទួលបានពីកម្រងសំណួរទាំងស្រុង។

៦. វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ

ការប្រមូលទិន្នន័យសម្រាប់ការស្រាវជ្រាវនេះ គឺពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើទិន្នន័យជាចម្បង ដោយយើងខ្ញុំនឹងធ្វើការសម្ភាសន៍ជាមួយសិស្សានុសិស្ស ដើម្បីទទួលយកព័ត៌មាន និងទិន្នន័យដែលយើងខ្ញុំចង់បាន ដោយប្រើប្រាស់នូវកម្រងសំណួរដែលយើងខ្ញុំបានរៀបចំ។ យើងខ្ញុំបានជ្រើសរើសគំរូតាង ចំនួនត្រឹមតែ ១០៤នាក់ ដែលគំរូតាងទាំងនោះត្រូវបានជ្រើសរើសចៃដន្យក្នុងចំណោមសិស្សានុសិស្សកម្រិតត្រឹមវិទ្យាល័យចុះ។

ក្រោយទទួលបានទិន្នន័យ យើងខ្ញុំធ្វើការបញ្ចូលទិន្នន័យទៅក្នុងកម្មវិធី SPSS ដើម្បីធ្វើការវិភាគទៅតាមអ្វីដែលយើងខ្ញុំចង់បាន។ ទិន្នន័យទាំងអស់ដែលទទួលបានពីការវិភាគក៏ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីជាមធ្យោបាយក្នុងការវិភាគបែបពណ៌នា និងវិភាគSPSS ផងដែរ។

ក្រៅពីទិន្នន័យចម្បង ចំពោះការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យផ្សេងៗ យើងខ្ញុំបានជ្រើសរើសប្រភេទទិន្នន័យទីពីរ (Secondary Data) ដែលមានប្រភពមកពី៖

- របាយការណ៍៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៧របស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ
- លទ្ធផលស្រាវជ្រាវនានាដែលបានដកស្រង់ពីឯកសារ របាយការណ៍ ពីអង្គការសហប្រជាជាតិ(UN) អង្គការUNESCO អង្គការUNICEF ធនាគារពិភពលោក (World Bank) ដែលអាចទុកចិត្តបាន។
- សារណា និងរបាយការណ៍កម្មសិក្សារបស់រាមច្បងជំនាន់មុនៗ។

៧. វេនសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

នៅក្នុងខ្លឹមសារទាំងមូលនៃស្នាដៃសារណា យើងបានបែងចែកជាបីជំពូក។

- ជំពូកទី១ ការរំលឹកទ្រឹស្តីនានាពាក់ព័ន្ធជុំវិញការអប់រំ គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ មេគុណហ្នឹង មូលហេតុនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល (គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ) បញ្ហាប្រឈមនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល ដំណោះស្រាយ ទំនាក់ទំនងរវាងការអប់រំ វិសមភាពនិងភាពក្រីក្រ រួមជាមួយនឹងករណីសិក្សាអំពីប្រព័ន្ធអប់រំរបស់ប្រទេសនៅអាស៊ីមួយចំនួន ដែលមានការរីកចម្រើនសម្រាប់ផ្តល់ជាគំរូដល់ប្រទេសកម្ពុជា។
- ជំពូកទី២ សិក្សាលើករណីប្រទេសកម្ពុជាផ្ទាល់ ដែលនិយាយពីគម្លាតនៃការសិក្សាក្នុងវិស័យអប់រំនៅកម្ពុជា។
- ជំពូកទី៣ ការវិភាគ និងពិភាក្សាលើលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ។
- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍
- ឯកសារយោង និងឧបសម្ព័ន្ធ

ជំពូកទី១

ទស្សនៈផ្សេងៗទាក់ទងនឹងគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រវិស័យអប់រំ
១.១. និយមន័យ

ការអប់រំ គឺជាដំណើរការនៃការរៀនសូត្រ ការបង្រៀនដែលជាធម្មតាមាននៅតាម សាលារៀន វិទ្យាល័យ សាកលវិទ្យាល័យជាដើម។ ការអប់រំ បើនិយាយនៅក្នុងន័យទូទៅ គឺសំណុំទម្រង់នៃការរៀនសូត្រ ចំណេះដឹង អាកប្បកិរិយា ជំនាញ ដែលទទួលបានតាមរយៈ ការផ្ទេរពីក្រុមមនុស្សជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយក្រោយៗទៀត តាមរយៈសកម្មភាពបង្រៀន ការហ្វឹកហាត់ និងការស្រាវជ្រាវនានាជាដើម។ ការអប់រំ ជាទូទៅ ធ្វើឡើងនៅក្រោមការណែនាំរបស់អ្នកដទៃ ប៉ុន្តែក៏អាចធ្វើឡើងតាមរយៈ ការធ្វើស្វ័យសិក្សាផងដែរ។ ចំណែកឯបទពិសោធន៍ផ្សេងៗ ដែលមានឥទ្ធិពលជាវិជ្ជមានលើការគិតដូចជា អារម្មណ៍ សកម្មភាព មនសិការ ក៏ត្រូវបានចាត់ទុកជាការសិក្សាអប់រំដែរ។ ការអប់រំ ត្រូវបានគេបែងចែកទៅតាមកម្រិត និងដំណាក់កាលដូចជា សាលាមត្តេយ្យ សាលាបឋមសិក្សា មធ្យមសិក្សា បន្ទាប់មក គឺថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា ឬក៏ជាការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈជាដើម។

គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រ គឺសំដៅទៅលើវិសមភាពសេដ្ឋកិច្ច ដែលសំដៅលើវិសមភាពក្នុងចំណោមបុគ្គល និងក្រុមនៅក្នុងសង្គម ប៉ុន្តែក៏អាចសំដៅទៅលើវិសមភាពក្នុងចំណោមប្រទេសដែរ។ វិសមភាពតែងតែវាស់ដោយប្រើ Gini coefficient ដែលជាវង្វាស់នៃវិសមភាពនៃការបែងចែកស្ថិតិចាប់ពី ០ (សមភាពសរុប) ដល់ ១ (វិសមភាពអតិបរិមា) ត្រូវបានប្រើក្នុងវិញ្ញាសាផ្សេងៗ តែជាពិសេសផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ដើម្បីប្រៀបធៀបប្រាក់ចំណូល ឬទ្រព្យសម្បត្តិ។

១.២. ទស្សនៈផ្សេងៗទាក់ទងនឹងគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រវិស័យអប់រំ

១.២.១. ទស្សនៈរបស់លោក Sean F. Reardon

Sean F. Reardon អ្នកសង្គមវិទ្យាមកពីសាកលវិទ្យាល័យស្តេនហ្វ័រដ (Stanford University sociologist) បាននិយាយថា “ យើងបានផ្លាស់ប្តូរពីសង្គមមួយនៅក្នុងទសវត្សឆ្នាំ ១៩៥០ និង ១៩៦០ ដែលក្នុងនោះពូជសាសន៍មានសារៈសំខាន់ជាងប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ មកដល់ថ្ងៃមួយនេះប្រាក់ចំណូលគ្រួសារហាក់ដូចជាកត្តាកំណត់នៃភាពជោគជ័យក្នុងវិស័យអប់រំជាងពូជសាសន៍” ។ សាស្ត្រាចារ្យ Reardon គឺជាអ្នកនិពន្ធនៃការសិក្សាមួយដែលបានរកឃើញថា គំលាតពិន្ទុតេស្តស្តង់ដាររវាងសិស្សអ្នកមាន និងសិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបបានកើនឡើងប្រហែល ៤០% ចាប់តាំងពីទសវត្សឆ្នាំ ១៩៦០ ហើយឥឡូវមានគម្លាតទ្វេដងនៃការធ្វើតេស្តរវាងជនជាតិស្បែកស្ករនិងជនជាតិស្បែកស។

ការផ្សារភ្ជាប់គ្នារវាងវិសមភាពប្រាក់ចំណូលក្នុងចំណោមឪពុកម្តាយ និងភាពចល័តក្នុងសង្គមរបស់កូនៗ គឺជាការផ្តោតអារម្មណ៍របស់លោកប្រធានាធិបតីអូប៉ាម៉ាក៍ដូចជាបេក្ខជនប្រធានាធិបតីនៃគណបក្សសាធារណរដ្ឋមួយចំនួន។

អ្នកស្រាវជ្រាវបាននិយាយថា ហេតុផលមួយសម្រាប់គម្លាតនៅក្នុងសមិទ្ធផលកាន់តែខ្លាំងឡើងអាចថាឪពុកម្តាយអ្នកមានវិនិយោគពេលវេលា និងថវិកាច្រើនជាងពេលណាៗទាំងអស់ទៅលើកូនៗ របស់ពួកគេ (នៅក្នុងកីឡាចុងសប្តាហ៍ មេរៀនតន្ត្រី អ្នកបង្រៀនគណិតវិទ្យា និងការចូលរួមជាទូទៅនៅក្នុងសាលារៀនកូនៗរបស់ពួកគេ) ។ ខណៈពេលដែលគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប ដែលឥឡូវនេះទំនងជានឹងត្រូវបានដឹកនាំដោយឪពុកម្តាយតែម្នាក់ឯង ដែលត្រូវបានពង្រីកពេលវេលា និងធនធានកាន់តែខ្លាំងឡើង។ នេះជាការពិតជាពិសេស នៅពេលដែលឪពុកម្តាយកាន់តែច្រើនព្យាយាមបញ្ជូនកូនៗរបស់ពួកគេនៅមហាវិទ្យាល័យដែលមានសារៈសំខាន់ចាំបាច់សម្រាប់ភាពជោគជ័យនៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចសព្វថ្ងៃ។

១.២.២. ទស្សនៈរបស់លោកស្រី Meredith Phillips

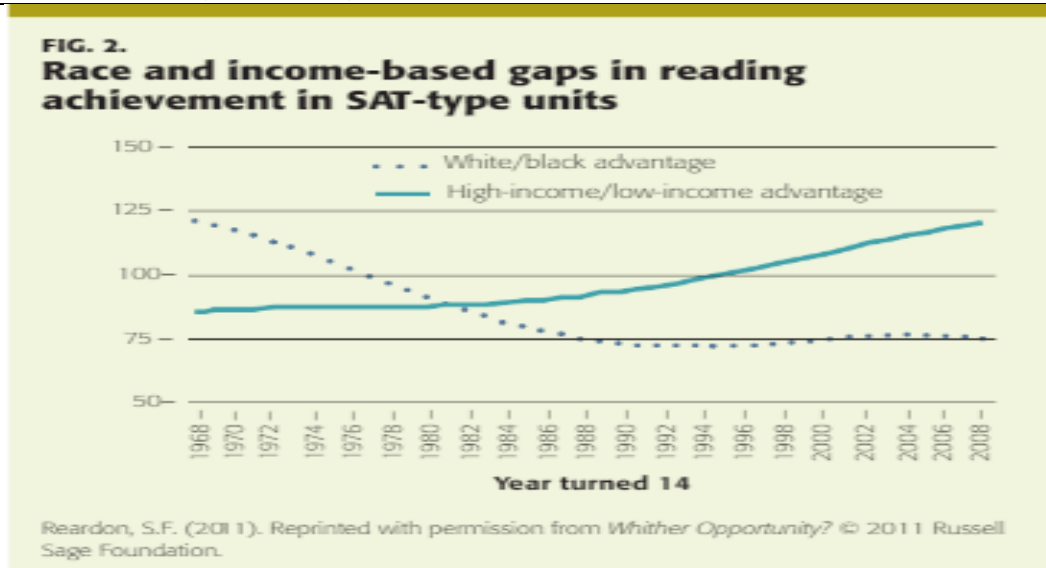
Meredith Phillips សាស្ត្រាចារ្យរងផ្នែកគោលនយោបាយសាធារណៈ និងសង្គមវិទ្យានៅសាកលវិទ្យាល័យកាលីហ្វ័រញ៉ា រដ្ឋ Los Angeles បានប្រើប្រាស់ទិន្នន័យស្ទង់មតិដើម្បីបង្ហាញថាកុមារអ្នកមាន ចំណាយពេល ១ ៣០០ ម៉ោងច្រើនជាងកុមារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបមុនអាយុ ៦ ឆ្នាំនៅកន្លែងផ្សេងៗក្រៅពីផ្ទះរបស់ពួកគេ មជ្ឈមណ្ឌលមើលថែពេលថ្ងៃ ឬសាលារៀន (រាល់កន្លែងណាមួយពីសារមន្ទីរ ទៅ ផ្សារទំនើប) ។ នាងរកឃើញថានៅពេលកុមារដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ចាប់ផ្តើមចូលសាលារៀន ពួកគេបានចំណាយពេលប្រហែល ៤០០ ម៉ោងច្រើនជាងកុមារក្រីក្រនៅក្នុងសកម្មភាពអក្ខរកម្ម។

១.២.៣. ទស្សនៈរបស់លោក Greg Duncan

នៅក្នុងសៀវភៅ “Growing Income Inequality threaten America Education” របស់លោកGreg J. Duncan និងលោក Richard J. Murnane បានលើកឡើងថា ការកើនឡើងនូវភាពខុសគ្នានៃប្រាក់ចំណូលត្រូវបានផ្គុំផ្គងដោយការពង្រីកគម្លាតរវាងប្រាក់ដែលឪពុកម្តាយដែលមានចំណូលទាបនិងខ្ពស់ចំណាយទៅលើសកម្មភាពនៃការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព (enrichment activities សំដៅទៅលើកម្មវិធីពង្រឹងសមត្ថភាពបន្ទាប់ពីសកម្មភាពនៅសាលា ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីផ្តល់ឱ្យសិស្សនូវឱកាសដើម្បីសាកល្បងអ្វីថ្មីៗ និងស្វែងរក និងអភិវឌ្ឍចំណាប់អារម្មណ៍នៅខាងក្រៅថ្នាក់រៀន។ សកម្មភាពអាចរាប់ ចាប់ពីកីឡារហូតដល់ចម្អិនអាហារ ចាប់ពីការគូររហូតដល់ការសរសេរកូដ) សម្រាប់កូនៗរបស់ពួកគេ។

អ្វីដែលគួរអោយសោកស្តាយបំផុតនោះគឺ ការកើនឡើងគំលាតនៃសមិទ្ធផលសិក្សា និងការទទួលបានការសិក្សាអប់រំ បានរួមជាមួយកំណើននៅក្នុងវិសមភាពប្រាក់ចំណូល។ ភាពខុសគ្នានៃកម្រិតនៃការអាន និង គណិតវិទ្យារបស់កុមារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប និងខ្ពស់ គឺមានទំហំធំជាងកាលពីច្រើនទសវត្សរ៍មុនក៏ដូចជាភាពខុសគ្នានៃអត្រាបញ្ចប់ការសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យ។ (សូមមើលរូបភាពខាងក្រោមសម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត)។

រូបភាព១. គម្លាតផ្នែកលើពូជសាសន៍និងប្រាក់ចំណូលក្នុងសមិទ្ធផលនៃការអាន (គិតជាពិន្ទុSAT)

ប្រភពទិន្នន័យ៖ *Meeting the Educational Challenges of Income Inequality* by Greg Duncan

យោងទិន្នន័យខាងលើបង្ហាញថា ក្នុងចំណោមកុមារដែលមានវ័យដំទង់នៅចុងទសវត្ស ១៩៦០ ពិន្ទុនៃការធ្វើតេស្តរបស់កុមារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបស្ថិតនៅពីក្រោយមិត្តភក្តិដែលមានជីវភាពធូរធារជាង four-fifths នៃគម្លាតគំរូ ដែលតំណាងឱ្យប្រហែល ៨០ ពិន្ទុលើមាត្រដ្ឋានដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីវាស់ពិន្ទុSAT។ ៤០ឆ្នាំក្រោយមកគម្លាតនេះមានទំហំធំជាង ៥០% ដែលស្មើនឹងជិត ១២៥ ពិន្ទុនៃប្រភេទSAT (Reardon 2011)។

ដោយមើលឃើញពីសារៈសំខាន់នៃការរៀបចំការសិក្សាក្នុងការកំណត់ភាពជោគជ័យនៃការអប់រំ មិនគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលទេដែលកំណើននៅក្នុងគម្លាតប្រាក់ចំណូលក្នុងការអាន និងគណិតវិទ្យារបស់កុមារបានរួមចំណែកដល់កំណើនគម្លាតដែលត្រូវគ្នា(corresponding)នៅក្នុងអត្រានៃការបញ្ចប់ការសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យ។

១.៣. មូលហេតុនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល (គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រ)

ផលប៉ះពាល់នៃការកើនឡើងវិសមភាពលើសង្គមកំពុងមានក្តីបារម្ភ៖ “ការបង្រួមសង្គមកំពុងចាប់ផ្តើមដោះស្រាយនៅក្នុងមនុស្សជាច្រើន អគ្គលេខាធិការអង្គការ OECD លោក Angel Gurría បាននិយាយថា

“ ភាពមិនប្រាកដប្រជា និងការភ័យខ្លាចនៃការធ្លាក់ចុះ និងការបដិសេធសង្គមបានឈានដល់ហើយ

វណ្ណៈកណ្តាលនៅក្នុងសង្គមជាច្រើន។”

វិសមភាពក៏ជាបញ្ហាគន្លឹះក្នុងការអប់រំដែរ។ ការអប់រំអាចលេងបានតួនាទីដ៏មានឥទ្ធិពល ក្នុងការផ្តល់ឱកាសដល់ប្រជាជនមកពីប្រវត្តិគ្រួសារគ្រប់ប្រភេទ ប៉ុន្តែវាក៏អាចពង្រឹងការបែងចែក សេដ្ឋកិច្ចដែលមានស្រាប់នៅក្នុងសង្គម។

កម្មវិធី OECD's PISA បានបង្ហាញថាមានប្រព័ន្ធអប់រំរបស់ប្រទេសមួយចំនួនធ្វើបានល្អ ប្រសើរជាងការងារដទៃទៀតក្នុងការជួយសិស្សមកពីគ្រួសារក្រីក្រអោយទទួលបាននូវឧត្តមភាព។ វិសមភាព មានឥទ្ធិពលផ្សេងទៀតលើសង្គមផងដែរ រួមមានការកាត់បន្ថយភាពចល័ត និងអ្នក ជជែកវែកញែកមួយចំនួនបាននិយាយថា វាបង្កើតឧក្រិដ្ឋកម្ម និងបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់សុខភាពប្រជា ជន។

មូលហេតុនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល៖

- សមត្ថភាពធម្មជាតិ៖ កម្មករខ្លះធ្វើការងាររបស់ពួកគេប្រសើរអ្នកដទៃទៀត ពីព្រោះពួកគេមានភាពវៃឆ្លាតធម្មជាតិខាងរាងកាយរឹងមាំ ឬពូកែជាង។
- ធនធានមនុស្ស៖ មនុស្សខ្លះពូកែធ្វើការងារ និងមានផលិតភាពជាង ព្រោះពួកគេបាន វិនិយោគក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល និងការអប់រំ។
- ចំណង់ចំណូលចិត្តផ្ទាល់ខ្លួន៖ មនុស្សម្នាក់ប្រហែលជាចូលចិត្តការងារដែលមានប្រាក់ ខែទាបហើយចំណាយពេលទំនេរច្រើន។
- ទ្រព្យសម្បត្តិមរតក៖ ដើមទុន និង ដី ព្រោះបើពួកគេមានធនធានជាដីធ្លី ពួកគេអាច លក់ដី នៅពេលតម្លៃដីឡើងថ្លៃ ដែលធ្វើអោយពួកគេមានចំណូល។
- ការរើសអើង៖ ផ្អែកលើសាវតាជនជាតិភាគតិច ឬភេទក៏អាចនាំទៅរកភាពខុសគ្នានៃ ប្រាក់ចំណូលដែរ។
- អំណាចទីផ្សារ៖ ប្រសិនបើសហជីពការងារគ្រប់គ្រងការផ្គត់ផ្គង់កម្មករដោយជោគជ័យ នៅក្នុងឧស្សាហកម្មឬមុខរបរពិសេសនោះកម្មករទាំងនេះនឹងទទួលបានប្រាក់ចំណូល ខ្ពស់។

១.៤. បញ្ហាប្រឈមនៃវិសមភាពប្រាក់ចំណូល (consequences)

វិសមភាពសេដ្ឋកិច្ច មានន័យថាការទទួលបានទ្រព្យសម្បត្តិនិងប្រាក់ចំណូលមិនស្មើភាព គ្នា។ អត្ថបទសង្ខេបនេះភាគច្រើនទាក់ទងនឹងប្រាក់ចំណូល។ នៅក្នុងប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើន ប្រាក់ចំណូលទីផ្សារភាគច្រើន មកពីប្រាក់ឈ្នួល និងប្រាក់ខែ ប៉ុន្តែក៏មកពីប្រាក់ចំណេញលើដើម ទុន ដូចជាភាគហ៊ុននិងថ្លៃជួលផងដែរ។ ប្រាក់ចំណូលទីផ្សាររបស់ប្រជាជនត្រូវបានកាត់បន្ថយ ដោយការយកពន្ធនិង / ឬបានកើនឡើងដោយការផ្ទេររបស់រដ្ឋាភិបាលដូចជាប្រាក់សោធននិងការ បង់ប្រាក់សម្រាប់កុមារ។

វិសមភាពត្រូវបានពិភាក្សាជាធម្មតាទាក់ទងនឹងប្រាក់ចំណូលគ្រួសារស្មើគ្នាដែលគិតអំពី ចំនួនមនុស្សដែលប្រាក់ចំណូលត្រូវទ្រទ្រង់ហើយ (ជារឿយៗ) ថាគឺគ្រួសារបង់ថ្លៃជួលដែរឬទេ។ វិសមភាពនៅក្នុងសង្គមមួយត្រូវបានវាស់ជាសមាមាត្រនៃប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ទៅទាប។

ឧទាហរណ៍សមាមាត្រនៃប្រាក់ចំណូលខ្ពស់បំផុត ២០ ភាគរយនៃចំណូលគ្រួសារស្ទើរនឹងបាត់ ២០% ។

វាចាំបាច់ក្នុងការបែងចែករវាងវិសមភាព និងទ្រព្យសម្បត្តិ និងភាពក្រីក្រ។ ប្រទេសអ្នកមាន អាចមានភាពមិនស្មើគ្នា ហើយប្រទេសក្រីក្រអាចមានចំនួនស្មើគ្នា។

ផលប៉ះពាល់ជាច្រើននៃភាពក្រីក្រត្រូវបានគេស្គាល់។ ជាឧទាហរណ៍កូន ៗ របស់ក្រុមគ្រួសារក្រីក្រមិនធ្វើការនៅសាលាដូចក្រុមគ្រួសារអ្នកមានទេ។ មនុស្សក្រីក្រមានសុខភាពអាក្រក់ជាងអ្នកមាន។

ទាំងនេះគឺជាលទ្ធផលឬយ៉ាងហោចណាស់ទាក់ទងនឹងភាពក្រីក្រហើយវាត្រូវបានគេកត់ត្រានៅក្នុងសង្គមភាគច្រើន។ ទំនាក់ទំនងជាធម្មតាងាយស្រួលបង្ហាញដោយភ្ជាប់អថេរពីរ។ ឧទាហរណ៍ដោយភ្ជាប់ប្រាក់ចំណូលគ្រួសារនៃមុខវិជ្ជាមួយចំនួនធំ និងពិន្ទុតេស្ត ឬស្ថានភាពសុខភាពរបស់មុខវិជ្ជាទាំងនោះ។

១.៤.១. បញ្ហាប្រឈមនឹងសុខភាព

ប្រសិនបើមនុស្សមិនមានសុខភាពល្អ ពួកគេនឹងមិនធ្វើការដើម្បីផលិតភាពពេញលេញរបស់ពួកគេទេ។

ការដឹងថាតើវិសមភាពគឺជាបុព្វហេតុផ្ទាល់នៃសុខភាពមិនល្អ (ផ្ទុយពីការគ្រាន់តែទាក់ទងនឹងភាគីដោយ) គឺពិបាក។ នៅលើតុល្យភាពការស្រាវជ្រាវហាក់ដូចជាបង្ហាញថាវិសមភាពបណ្តាលឱ្យមានសុខភាពមិនល្អ។ យន្តការដែលអាចកើតមានមួយសម្រាប់បញ្ហានេះគឺតាមរយៈការកើនឡើងនៃភាពតានតឹងដែលជាកត្តាហានិភ័យដែលត្រូវបានគេស្គាល់ចំពោះជំងឺជាច្រើន។ ជាពិសេសការស្រាវជ្រាវរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោកបង្ហាញថានៅអឺរ៉ុបមានប្រទេសមិនស្មើភាពគ្នាច្រើនមានលទ្ធផលសុខភាពផ្លូវចិត្តខ្សោយ។

និយាយងាយយល់ជាងនេះទៅទៀតគឺ នៅក្នុងប្រទេសអ្នកមាន ភាគច្រើនមានការថយចុះនូវការចំណាយតិចតួចទៅលើការចំណាយរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗចំពោះសុខភាព ដូច្នេះការផ្ទេរថវិកាពីការព្យាបាលអ្នកមានទៅព្យាបាលអ្នកក្រ អាចកាត់បន្ថយទាំងវិសមភាព និងធ្វើអោយប្រសើរឡើងនូវសុខភាពប្រជាជនសរុប។

១.៤.២. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអប់រំ

ប្រសិនបើកុមារមិនសូវជោគជ័យនៅសាលាពួកគេទំនងជាក្លាយជាកម្មករដែលមានជំនាញខ្ពស់។ សមត្ថភាពផលិតភាពរបស់ពួកគេ ហើយដូច្នេះសមត្ថភាពផលិតភាពនៃសេដ្ឋកិច្ចត្រូវបានថយចុះ។ ការស្រាវជ្រាវរបស់ OECD សន្និដ្ឋានថាគោលនយោបាយដើម្បីកែលម្អអត្រាបញ្ចប់ការសិក្សានៅវិទ្យាល័យ និងឧត្តមសិក្សាក៏ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបសម្រាប់មនុស្សម្នាក់ៗផងដែរ។

វិសមភាពកាត់បន្ថយការអនុវត្តន៍ ដោយសារតែផលប៉ះពាល់ដាច់ដោយឡែករបស់វា។ មានភស្តុតាងល្អៗ ដែលបង្ហាញថាជោគជ័យរបស់កូនៗ យ៉ាងហោចណាស់ផ្អែកខ្លះអាស្រ័យទៅ

លើផលប្រយោជន៍ និងសេចក្តីប្រាថ្នារបស់មិត្តភក្តិ។ ឥទ្ធិពលរបស់មិត្តភក្តិគឺធំជាងឥទ្ធិពលនៃសាលារៀនរួមទាំងគុណភាពគ្រូផងដែរ។ ប្រសិនបើសាលារៀនត្រូវបានបែងចែកជាក្រុមកុមារពីគ្រួសារដែលមានវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចសង្គមនឹងលាយបញ្ចូលគ្នាជាមួយកុមារដែលជួបការលំបាកដទៃទៀតហើយដូច្នេះជាមួយកុមារដែលមិនសូវធ្វើបានល្អនៅសាលា។ ការបែងចែកគឺទំនងជានៅក្នុងសង្គមមិនស្មើគ្នា។ ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានរបស់កុមារក្រីក្រដែលសេដ្ឋកិច្ចជាមួយកុមារដែលមានទេពកោសល្យតិចជាងផលវិជ្ជមាននៃកុមារដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិស្តុកស្តម្ភចូលរួមជាមួយកុមារដែលមានទេពកោសល្យច្រើនជាង។ ដូច្នេះវិសមភាពអាចបណ្តាលឱ្យមានការថយចុះក្នុងការសំរេចបានការអប់រំ។

១.៤.៣. កំណើនសេដ្ឋកិច្ច

មានសេដ្ឋកិច្ចវិទូមួយចំនួនដូចជា Simon Kuznets និង Arthur Okun បានគាំទ្រថាវិសមភាពគឺល្អសំរាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មានភស្តុតាងថ្មីពី OECD, IMF និងផ្សេងៗទៀតបានលើកឡើងថា វិសមភាពហួសហេតុគឺមិនល្អសម្រាប់កំណើន។

ការស្រាវជ្រាវថ្មីៗរបស់ OECD បង្ហាញថាផលប៉ះពាល់នេះអាចមានច្រើន។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេស OECD, ការកើនឡើងជាមធ្យមនៅក្នុងវិសមភាពនៃហ្គីនី ៣ ពិន្ទុប្រហែលពីរបីទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះត្រូវបានគេប៉ាន់ស្មានថាបានកាត់បន្ថយផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបប្រហែល ៨.៥%។ (មេគុណហ្គីនី ត្រូវបានវាស់នៅលើមាត្រដ្ឋានសូន្យ ទៅ មួយ។ ហ្គីនីនៃសូន្យ បង្ហាញថាអ្នករាល់គ្នានៅក្នុងក្រុមដែលបានកំណត់មានប្រាក់ចំណូលស្មើគ្នា។ ទោះយ៉ាងណាទ្វេផលនេះមិនចាំបាច់ល្អនោះទេ ព្រោះថាមនុស្សគ្រប់គ្នានៅក្នុងក្រុមអាចក្រ ឬក្រីក្រដូចគ្នា។ ហ្គីនីនៃម្នាក់ មានន័យថាកម្មករម្នាក់រកប្រាក់ចំណូលទាំងអស់ហើយគ្រប់គ្នាផ្សេងទៀតសូន្យ។ លទ្ធផលនេះមិនចាំបាច់អាក្រក់នោះទេ ព្រោះគ្រួសារជាច្រើនពឹងផ្អែកលើប្រាក់ចំណូលរបស់បុគ្គលតែមួយ ដែលសន្មតថាក្រុមនេះគឺជាគ្រួសារ។ សន្ទស្សន៍ហ្គីនីតាមដានសង្គមណាដែលមិនស្មើគ្នាបំផុត)។

១.៤.៤. អស្ថេរភាពសេដ្ឋកិច្ច

សេដ្ឋវិទូមួយចំនួនបានអះអាងថាវិសមភាពនាំឱ្យមានអស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច។ យន្តការមួយដែលរឿងនេះកើតឡើងគឺថាអ្នកមានប្រើប្រាស់បរិមាណប្រាក់ចំណូលតិចជាងអ្នកក្រ។ ពួកគេសន្សំប្រាក់ដែលមនុស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបនឹងត្រូវចំណាយ។ នេះនាំឱ្យមានការកាត់បន្ថយតម្រូវការសរុបដែលជាលទ្ធផលនាំឱ្យមានភាពអត់ការងារធ្វើ។ ជាការឆ្លើយតបបរដ្ឋាភិបាលចាត់វិធានការដើម្បីជំរុញតម្រូវការដូចជាការបញ្ចុះអត្រាការប្រាក់។ នេះបង្កើតជាទ្រព្យសម្បត្តិពុះ - ឧទាហរណ៍តម្លៃផ្ទះខ្ពស់មិនមាននិរន្តរភាព។

ទន្ទឹមនឹងនេះនៅពេលវិសមភាពកើនឡើងបុគ្គលដែលប្រឈមនឹងប្រាក់ចំណូលទាបឬថយចុះរក្សាចំណូលរបស់ពួកគេតាមរយៈការខ្ចីប្រាក់ (ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដោយការសន្សំរបស់អ្នកមាន) ។ ការកើនឡើងតិចតួចបំផុតនៃអត្រាគ្មានការងារធ្វើឬអត្រាការប្រាក់អាចបណ្តាលឱ្យមានលំនាំដើមលើប្រាក់កម្ចីហ៊ីប៉ូតែកឬប្រាក់កម្ចីអតិថិជនហើយអាចមានលទ្ធផលមហន្តរាយ។ មាន

ការឯកភាពគ្នាមួយចំនួនដែលវិសមភាពនៅក្នុងប្រទេសជឿនលឿនបានជួយបណ្តាលអោយមាន វិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុពិភពលោក។

១.៥. ដំណោះស្រាយសម្រាប់វិសមភាពប្រាក់ចំណូល

វិសមភាពគឺជាក្រក់និងកាន់តែក្រក់ទៅ ៗ ។ នៅទសវត្សឆ្នាំ ១៩៨០ អ្នកមានបំផុត១០% នៃចំនួនប្រជាជននៅក្នុងប្រទេស OECD រកបាន ៧ ដងច្រើនជាងក្រីក្របំផុត ១០% ។ ឥឡូវពួកគេរកបានជិត ១០ ដងច្រើនជាងនេះ។ ពេលអ្នករួមបញ្ចូលទាំងទ្រព្យសម្បត្តិនិងទំរង់ផ្សេងទៀតនៃទ្រព្យសម្បត្តិស្ថានភាពគឺសូម្បីតែអាក្រក់ជាងនេះ នៅឆ្នាំ ២០១២ អ្នកមានបំផុត ១០% គ្រប់គ្រងពាក់កណ្តាលនៃចំនួនគ្រួសារសរុប ទ្រព្យសម្បត្តិនិងអ្នកមានបំផុត ១% កាន់កាប់បាន ១៨% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងមានតែ ៣% ប៉ុណ្ណោះ សម្រាប់ក្រីក្របំផុត ៤០%។

សមាជិកក្រីក្របំផុតនៃសង្គមទទួលរងពីវិសមភាព ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេលវែង សេដ្ឋកិច្ចទាំងមូលក៏ដូចគ្នាដែរខូចខាត។ គួរលេខរបស់អង្គការ OECD បង្ហាញថាការកើនឡើងនៃវិសមភាពត្រូវបានអង្កេតរវាង ១៩៨៥ និង២០០៥ ក្នុង ១៩ ប្រទេស OECD បានធ្លាក់ចុះ ៤,៧ ភាគរយចង្អុលបង្ហាញពីកំណើនកើនឡើងរវាងឆ្នាំ ១៩៩០ និង ២០១០។

ដើម្បីកាត់បន្ថយវិសមភាពយើងត្រូវលើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរួម។ បង្កើតសេដ្ឋកិច្ចដែលពលរដ្ឋគ្រប់រូបដោយមិនគិតពីប្រាក់ចំណូល ទ្រព្យសម្បត្តិ យេនឌ័រ ពូជសាសន៍ ឬដើមកំណើតត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដើម្បីទទួលបានជោគជ័យ។ វិធីសាស្ត្រចំពោះការធ្វើនេះពឹងផ្អែកលើសសរបួន៖

- **ជំនះវិសមភាពយេនឌ័រ៖** ការពិតដែលថា ស្ត្រីកាន់តែច្រើនមានធ្វើការពេញម៉ោង និងទទួលបានប្រាក់ឈ្នួលខ្ពស់ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ១៩៩០ មានកំណត់ការកើនឡើងនៃវិសមភាព ប៉ុន្តែយើងមិនអាចសប្បាយចិត្តនឹងល្បឿនយឺតនោះទេនៃការផ្លាស់ប្តូរហើយយើងមិនអាចមានលទ្ធភាពខ្លះខ្លាយសក្តានុពលរបស់ស្ត្រីជាច្រើនដែលត្រូវបានគេដកចេញពីទីផ្សារការងារ។
- **គោលនយោបាយទីផ្សារការងារត្រូវដោះស្រាយលក្ខខណ្ឌការងារដូចព្រមទាំងប្រាក់ឈ្នួលនិងការបែងចែករបស់ពួកគេ៖** នៅឆ្នាំ ២០១៣ ប្រហែលមួយភាគបីនៃចំនួនការងារសរុបរបស់អ្នកខ្ចីស្តីពីពុំមានការងារ មិនស្តង់ដារ បណ្តោះអាសន្នការងារ ការងារក្រៅម៉ោងអចិន្ត្រៃយ៍និងការងារផ្ទាល់ខ្លួន។ យុវជនគឺក្រុមដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងបំផុត៖ ៤០% ស្ថិតក្នុងការងារមិនស្តង់ដារនិងប្រហែលពាក់កណ្តាលនៃកម្មកររបណ្តោះអាសន្នទាំងអស់មានអាយុក្រោម ៣០ ឆ្នាំ។ លក្ខខណ្ឌការងារជាញឹកញាប់មិនទៀងនិងក្រហើយអាចដាក់អន្ទាក់កម្មករនៅខាងក្រោមនៃជណ្តើរ។ ក្នុងចំណោមអ្នកដែលមានកិច្ចសន្យារបណ្តោះអាសន្ននៅក្នុងឆ្នាំដែលបានផ្តល់ឱ្យ។ តិចជាងពាក់កណ្តាលមានកិច្ចសន្យាអចិន្ត្រៃយ៍ពេញម៉ោងបីឆ្នាំក្រោយ។

- ការផ្ដោតលើការអប់រំនៅដើមឆ្នាំគឺចាំបាច់ដើម្បីផ្តល់ឱ្យទាំងអស់កុមារជាការចាប់ផ្ដើមល្អបំផុតនៅក្នុងជីវិត។ ការវិនិយោគនេះចាំបាច់ត្រូវតែមានបន្តពេញមួយជីវិតដើម្បីទប់ស្កាត់គុណវិបត្តិ លើកកម្ពស់ឱកាសកាន់តែប្រសើរ និងការសម្រេចបានការអប់រំ។ វិសមភាពខ្ពស់ធ្វើឱ្យភាពបាត់បង់សម្រាប់គ្រួសារវណ្ណៈកណ្តាល និងថ្នាក់វណ្ណៈធ្វើការវិនិយោគលើការអប់រំនិងជំនាញ។
- រដ្ឋាភិបាលមិនត្រូវស្ទាក់ស្ទើរក្នុងការប្រើពន្ធ និងការផ្ទេរទៅភាពខុសគ្នាមធ្យមនៅក្នុងប្រាក់ចំណូល និងទ្រព្យសម្បត្តិ។ រចនាសម្ព័ន្ធលើការបែងចែកឡើងវិញដោយប្រយ័ត្នប្រយោជន៍មិនបង្កអន្តរាយដល់កំណើនទេ។ យើងមិនត្រូវការការថ្កុលថ្កើងទេឧបករណ៍៖ យើងគ្រាន់តែត្រូវការប្រើប្រាស់ដែលយើងមានអោយប្រសើរជាងនេះ៖ ធ្វើមាត្រដ្ឋានការដកពន្ធចម្បងក្រោយការលើកលែងការយកពន្ធប្រព័ន្ធពន្ធមានការជឿនលឿនជាងមុនដោយប្រើពន្ធលើអចលនទ្រព្យ និងសំខាន់បំផុត, ធានាឱ្យបាននូវការអនុវត្តន៍ពន្ធកាន់តែច្រើន។ ហើយកុំភ្លេចណាការផ្ទេរប្រាក់របស់រដ្ឋាភិបាល ពួកគេដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធានាថាគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបមិននៅឆ្ងាយទេ។

១.៦. កត្តាដែលបណ្តាលអោយមានគម្លាតការសិក្សាអប់រំរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រ

ការបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់បំផុតមួយនៃការរីកលូតលាស់វិសមភាពសេដ្ឋកិច្ចនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គឺគម្លាតសមិទ្ធផលនៃការអប់រំដែលកំពុងរីកលូតលាស់រវាងកុមារអ្នកមាននិងកូនៗរបស់មនុស្សគ្រប់គ្នា។ មើលមួយភ្លែត ដំបូងនេះស្តាប់មើលទៅដូចជាលទ្ធផលជាក់ស្តែង។ យ៉ាងណាមិញក្រុមគ្រួសារអ្នកមានអាចមានលទ្ធភាពបង់សាលារៀនក្នុងថ្លៃ ៗ ឬផ្ទះនៅតាមសាលារដ្ឋដែលមានទ្រព្យស្តុកស្តម្ភមានធនធានអប់រំច្រើន។

១.៦.១. វិសមភាពប្រាក់ចំណូល

១.៦.១.១. គម្លាតសមិទ្ធផលនៃការសិក្សាអប់រំ

របាយការណ៍ថ្ងៃទី ២២ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០១៨ ពី National Center For Education Statistics បានតាមដានកុមារជាង ១៨.០០០ នាក់ដែលបានចូលរៀនមធ្យមក្នុងឆ្នាំ ២០១០-១១ និងតាមដានឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេនៅរដូវស្លឹកឈើជ្រុះឆ្នាំ ២០១១ ដើម្បីដឹងពីរបៀបដែលពួកគេចំណាយពេលនៅរដូវក្តៅ។ វាជាក្រុមតំណាងជាតិដែលត្រូវបានជ្រើសរើសយ៉ាងជាក់លាក់ដើម្បីធ្វើត្រាប់តាមពូជសាសន៍ ជនជាតិភាគតិច ប្រាក់ចំណូល និងភូមិសាស្ត្រនៃប្រទេស។

ដោយប្រើវិធានការណ៍ជាច្រើន កុមារក្រីក្របានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពអប់រំតិចជាង ក្មេងវណ្ណៈកណ្តាលនិងអ្នកមាននៅរដូវក្តៅ។ មានតែកុមារក្រីក្រ ៧% និង ១៣% នៃកុមារ “ក្បែរនឹងក្រីក្រ” (គ្រួសារដែលមានសមាជិក៤ នាក់រស់នៅដោយមានប្រាក់ចំណូលពី ២២.០០០ ដុល្លារទៅ ៤៤.០០០ ដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ) បានទៅបោះជំរុំរដូវក្តៅ។ ប្រហែលជា ៤០% នៃកុមារដែលមិនមែនជាអ្នកក្រី - វណ្ណៈកណ្តាល និងអ្នកមានបានចូលរួមបោះជំរុំរដូវក្តៅ។ អ្នកក្រីក្រទំនងជាមិនសូវទៅ

ដំណើរការសាងសង់វប្បធម៌ក្រៅសាលាទេ(cultural outings)។ ឧទាហរណ៍ មានតែកុមារក្រីក្រ ៣២% និង ៤៤% នៃកុមារ “ក្បែរនឹង” ក្រីក្រ បានទៅសាលាសិល្បៈ សារមន្ទីរ ឬកន្លែងប្រវត្តិសាស្ត្រជាងរដូវក្តៅ។ ស្ទើរតែ ២/៣ ឬ ៦៣% នៃកុមារដែលមិនក្របានធ្វើ។ មានតែក្មេងក្រីក្រចំនួន ១៥% ប៉ុណ្ណោះដែលចូលរួមការប្រគំតន្ត្រី ឬការលេង។ មួយភាគបីនៃកុមារដែលមិនក្របានធ្វើ។

ឪពុកម្តាយអ្នកមាននិងវណ្ណៈកណ្តាលច្រើនជាងពាក់កណ្តាលបាននិយាយថាពួកគេបានអានអោយកូនៗរបស់ពួកគេស្តាប់ជារៀងរាល់ថ្ងៃក្នុងរដូវក្តៅ។ តិចជាង ៤០% នៃឪពុកម្តាយរបស់កុមារក្រីក្របានធ្វើដូច្នេះ។ ប៉ុន្តែក៏មានការភ្ញាក់ផ្អើលផងដែរ។ ក្រុមគ្រួសារក្រីក្រច្រើនជាងគ្រួសារដែលមិនមែនជាអ្នកក្រីក្រ បាននិយាយថាពួកគេពិនិត្យការធ្វើការគណិតវិទ្យា និងសកម្មភាពសរសេររបស់កូនៗពួកគេជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍ មួយភាគបួននៃគ្រួសារក្រីក្រ បាននិយាយថាពួកគេបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសរសេរជាមួយកូនៗរបស់ពួកគេជារៀងរាល់ថ្ងៃ។ មានតែគ្រួសារក្រីក្រចំនួន ១២% ប៉ុណ្ណោះដែលបានធ្វើដូចនេះ។ ចំណែកព័ត៌មានអំពីសមភាព៖ ពីរភាគបួននៃក្មេងលេងនៅខាងក្រៅរាល់ថ្ងៃដោយមិនគិតពីប្រាក់ចំណូលក្នុងគ្រួសារ។ ហើយ ១ ភាគ ៣ នៃនិស្សិតបញ្ចប់ថ្នាក់មត្តេយ្យនៃគ្រប់កម្រិតប្រាក់ចំណូលបានមើលឬអានសៀវភៅរាល់ថ្ងៃ។

ក្រឡែកទៅមើលលោក Greg Duncan និងលោក Richard Murnane ក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍អំពី ការអប់រំ និងវិសមភាពរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ ពួកគាត់បានលើកឡើងថា ហេតុផលមួយក្នុងចំណោមហេតុផលដែលធ្វើឱ្យកុមារទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ល្អនៅក្នុងសាលារៀនគឺដោយសារតែពួកគេស្ថិតនៅក្នុងកម្មវិធីបន្ទាប់ពីសាលា (after-school program)។ ឪពុកម្តាយដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់បញ្ជូនកូនៗរបស់ពួកគេសម្រាប់ការសិក្សាបន្ទាប់ពីសាលា។ ពួកគេធ្វើដូច្នេះដើម្បីឱ្យកូនៗរបស់ពួកគេអាចរៀនបានកាន់តែច្រើនពេញមួយថ្ងៃមិនត្រឹមតែនៅក្នុងសាលារៀនប៉ុណ្ណោះទេ។ កម្មវិធីបន្ទាប់ពីសាលាក៏ជួយដល់កុមារមួយនឹងមួយ ដែលកំពុងជួបការលំបាកក្នុងសាលា។ អ្នកមានឆ្លៀតយកប្រយោជន៍ពីកម្មវិធីសិក្សាបន្ទាប់ពីសាលាទាំងនេះ។ សិស្សដែលមានចំណូលទាបពិបាកក្នុងការអាន និងការសរសេរ ពួកគេមិនអាចមានលទ្ធភាពចូលរៀនកម្មវិធីបន្ទាប់ពីសាលារៀនបានទេ។ នេះជាមូលហេតុដែលពួកគេបន្តការលំបាក និងមិនទទួលបានជំនួយត្រឹមត្រូវដែលពួកគេត្រូវការ។ វាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការចូលរៀនបន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសិក្សាព្រោះវាផ្តោតលើសកម្មភាពសិក្សា។ ឪពុកម្តាយដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ត្រូវអោយគ្រូបង្រៀនមកបង្រៀនកូន។ ខណៈពេលដែលឪពុកម្តាយដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបមិនបានទាក់ទងជាមួយគ្រូណាម្នាក់ឡើយ។ ប្រសិនបើសិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប អាចទទួលបានថវិកាមួយចំនួនពីរដ្ឋាភិបាលដើម្បីជួយពួកគេក្នុងការចំណាយបន្ទាប់ពីសាលារៀន និងគ្រូបង្រៀន វានឹងជួយពួកគេឱ្យបំពេញការងារបានល្អប្រសើរ និងជោគជ័យនៅក្នុងសាលាផងដែរ។ រដ្ឋាភិបាលអាចជួយបានប្រសិនបើពួកគេធ្វើកម្មវិធីបន្ទាប់ពីសាលាដោយឥតគិតថ្លៃសម្រាប់សិស្សណាម្នាក់។ បើមានសិស្សចូលរៀនច្រើនបន្ទាប់ពីទទួលបានលទ្ធផលល្អប្រសើរពួកគេនឹងមានពិន្ទុសាកល្បងនៅក្នុងសាលា។

ឪពុកម្តាយដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់បានដាក់កូនៗរបស់ពួកគេអោយរៀននៅក្នុងសាលាឯកជន។ ទំហំថ្នាក់របស់វាតូចជាងសាលារដ្ឋ។ ថ្នាក់សាលារដ្ឋមានសិស្សពី ២៥ ទៅ ៣០ នាក់។ មានសិស្សច្រើនពេកសំរាប់គ្រូម្នាក់។ អត្ថប្រយោជន៍មួយនៃសាលាឯកជនគឺថាទំហំថ្នាក់គឺចាប់ពី ១៥ ទៅ ២០ នាក់។ នេះអនុញ្ញាតឱ្យសិស្សទទួលបានការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀតនៅក្នុងថ្នាក់ ហើយទទួលបានការងារកាន់តែច្រើនផងដែរ។ កម្រិតនៃការបង្រៀនគឺខុសគ្នារវាងសាលាទាំងពីរ។ គ្រូបង្រៀននៅសាលាឯកជនច្រើនតែមានសញ្ញាបត្របញ្ចប់ការសិក្សាឬសញ្ញាបត្រគោលលទ្ធិរបស់ពួកគេ ខណៈដែលគ្រូបង្រៀននៅសាលារដ្ឋត្រូវតែមានបរិញ្ញាបត្រជាមួយនឹងគ្រូក្នុងមុខវិជ្ជារបស់ពួកគេ។ ទោះយ៉ាងណាក៏រិតនៃការអប់រំគឺមានការលំបាកសំរាប់ឯកជនជាងសាលារដ្ឋ។ ឪពុកម្តាយដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបមានទំនោរដាក់កូនៗរបស់ពួកគេនៅសាលារដ្ឋព្រោះវាមិនគិតថ្លៃ។ ជំនួយពីរដ្ឋាភិបាលគឺជាអ្វីដែលធ្វើឱ្យសាលារដ្ឋដំណើរការបានល្អហើយមិនបានបិទទ្វារ។ សាលាឯកជនគិតថ្លៃសិក្សាសម្រាប់និស្សិតម្នាក់ៗ ដូច្នេះនេះជួយពួកគេឱ្យរកលុយបានគ្រប់គ្រាន់ហើយមិនពឹងផ្អែកច្រើនទៅលើថវិការបស់រដ្ឋាភិបាល។

វាមានគម្លាតនៃសមិទ្ធផលរវាងសិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប និងសិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់។ សិស្សដែលមកពីគ្រួសារអ្នកមាន ធ្វើបានខ្ពស់នៅសាលារៀន បើប្រៀបធៀបនឹងគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ ប្រហែលជា ៨២% នៃនិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សានៅវិទ្យាល័យដែលមកពីគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ចូលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យបើប្រៀបធៀបទៅនឹង ៥២% នៃនិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាមកពីគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ ការសិក្សាដែលបង្ហាញដោយ Martha Bailey និង Susan Dyhorski បានបង្ហាញថាក្នុងរយៈពេល ២០ ឆ្នាំចុងក្រោយនេះភាគរយនៃកុមារមកពីប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ដែលបញ្ចប់ការសិក្សានៅមហាវិទ្យាល័យបានកើនឡើង ២១% ខណៈដែលប្រាក់ចំណូលទាបបានកើនឡើងត្រឹមតែ ៤% ប៉ុណ្ណោះ។ នេះមិនមែនជាការផ្លាស់ប្តូរគួរឱ្យកត់សម្គាល់សម្រាប់និស្សិតដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបនោះទេដែលបង្ហាញថានេះគឺជារដ្ឋមួយ។ ការសិក្សាបង្ហាញថា រដ្ឋនេះនៅតែបន្ត និងស្ថិតនៅជាមួយនិស្សិតចូលមហាវិទ្យាល័យ។ អត្រានៃនិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សារបស់ជនជាតិស្បែកសដែលបានត្រៀមរួចរាល់នៅមហាវិទ្យាល័យភាសាអង់គ្លេសមាន ៧៧% ចំណែកឯជនជាតិអាមេរិកាំងអាហ្វ្រិកពាក់កណ្តាលនៃចំនួននោះពួកគេបានត្រៀមរួចរាល់ ៣៥% ។ នេះក៏ព្រោះតែសិស្សដែលមកពីគ្រួសារដែលមានចំណូលទាបកំពុងចូលរៀននៅវិទ្យាល័យជាមួយគ្រូដែលគ្មានបទពិសោធន៍ហើយមិនផ្តល់វគ្គសិក្សាដែលចាំបាច់ដើម្បីត្រៀមសម្រាប់មហាវិទ្យាល័យ។ សាលាទាំងនេះខ្វះខាតធនធានដែលពួកគេត្រូវការដើម្បីធានាថាសិស្សរបស់ពួកគេត្រៀមខ្លួនសម្រាប់ការអប់រំខ្ពស់។ ភាគរយនៃក្មេងអាយុពី ១៨-២៤ ឆ្នាំបានចុះឈ្មោះចូលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យគឺ ៥៨% ខណៈពេលដែលជនជាតិអេស្ប៉ាញតិចជាងពាក់កណ្តាលនៅ ១៩% និងជនជាតិស្បែកខ្មៅមាន ១៤%។

១.៦.១.២. សិស្សត្រីក្រណាត់ជាកត្តាសំខាន់សម្រាប់អតិថិជនក្នុងការអភិវឌ្ឍការ

អោល

យោងតាមរបាយការណ៍ National Assessment of Educational Progress (NAEP) សិស្សថ្នាក់ទី ១២ មកពីគ្រួសារដែលមានចំណូលទាបការអាន ៤ ឆ្នាំក្រោមសិស្សថ្នាក់កណ្តាល ថ្នាក់ទី ១២ ។ តាមពិតលទ្ធផលនៃការអានរបស់ពួកគេនៅថ្នាក់ទី ១២ គឺស្មើនឹងលទ្ធផលថ្នាក់កណ្តាលនៃការអានសិស្សថ្នាក់ទី ៨។

មានសំណួរមួយបានសួរថា ហេតុអ្វីបានជាសិស្សដែលមានចំណូលទាបតាមមិនទាន់ សិស្សអ្នកមានក្នុងការអភិវឌ្ឍការអាន ហើយក៏មានទ្រឹស្តីជាច្រើនព្យាយាមឆ្លើយតបនឹងសំណួរនេះ ផងដែរ។ សម្រាប់កំឡុងពេលដ៏វែងបំផុត ឪពុកម្តាយត្រូវបានគេគិតថាជាបញ្ហា។ ថ្មីៗនេះវាគឺជាគ្រូ បង្រៀននៃកុមារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាបញ្ហា។ នោះគឺ គ្រូនៅ តាមសាលាដែលមានភាពក្រីក្រខ្ពស់បើមិនព្រមដូចគ្រូបង្រៀននៅជាក្រុង ក៏សាលារៀនឬគ្រូ នៅតាមសាលាដែលមានភាពក្រីក្រខ្ពស់មិនងាយធ្វើការដូចគ្រូបង្រៀននៅសាលារៀនជាក្រុង។ បន្ទាត់នៃការសម្មតិកម្មនេះបាននាំឱ្យមានគ្រោងការណ៍ដែលត្រូវទាំងអស់ នឹងទទួលបានប្រាក់ខែ (ឬរក្សានៅក្នុងការងារ) លុះត្រាតែសិស្សរបស់ពួកគេមានការរីកចម្រើនល្អ ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍការអាន។

បញ្ហាជាមួយទ្រឹស្តីល្បីៗទាំងនេះគឺថាទាំងពីរនេះត្រូវបានបង្ហាញថាខុសដោយភស្តុតាង ដែលមានរួចហើយ។ ភស្តុតាងដែលបង្ហាញថាគ្មាននរណាម្នាក់នៅមន្ទីរអប់រំសហរដ្ឋអាមេរិក ស្គាល់ ហើយភស្តុតាងដែលបានរត់គេចខ្លួនត្រូវបានកត់សម្គាល់ឃើញដោយមនុស្សដែល គ្រប់គ្រងមន្ទីររដ្ឋនៃការអប់រំ។ នោះគឺបណ្ឌិត Richard L. Allington ដឹងថាមិនមែនជាសហព័ន្ធតែ មួយឬផែនការដែលបង្កើតដោយរដ្ឋសម្រាប់ការដោះស្រាយនោះទេ បញ្ហាជាក់ស្តែងដែលបង្ហាញពី គំលាតសមិទ្ធផលនៃការអានអ្នកមាន / អ្នកក្រ។

❖ **ប្រភពបឋមនៃគំលាតសមិទ្ធផលនៃការអានអ្នកក្រ / អ្នកក្រ**

អ្វីដែលកាន់តែច្បាស់ក្នុងរយៈពេល ៣៥ ឆ្នាំកន្លងមកនេះគឺសិស្សដែលមានចំណូលទាប រៀនបានច្រើនក្នុងឆ្នាំសិក្សានីមួយៗដូចសិស្សថ្នាក់កណ្តាលដែរ (Alexander, Entwisle & Olson, 2007; Hayes & Grether, 1983; Heyns, 1978)។ ប៉ុន្តែរាល់រដូវក្តៅពេលសាលារៀន មិនចូលវគ្គ កូនៗមកពីគ្រួសារដែលមានចំណូលទាបបាត់បង់ ២ ឬ ៣ ខែកំណើននៃការអាន និង ក្មេងៗថ្នាក់កណ្តាលបន្ថែមការលូតលាស់នៃការអានរយៈពេលមួយខែ។ នេះមានន័យថាសូម្បីតែ ពេលសាលារៀនសម្រាប់កុមារទាំងនៅក្នុងគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់ និងមានប្រាក់ ចំណូលទាបមានប្រសិទ្ធភាពដូចគ្នានៅការបាត់បង់សមត្ថភាពការអាននៅរដូវក្តៅបានពង្រីកគម្លា តសមិទ្ធផលនៃការអានដែលមាននៅពេលកុមារទាំងនេះចាប់ផ្តើមមកវិញ។

ហេតុអ្វីបានជាមានគន្លឹះសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារនេះដែលបង្កើតឱ្យបាត់បង់សមត្ថភាពការអាននៅ រដូវក្តៅហើយនៅទីនោះវិធីដើម្បីបន្សាបកត្តានោះ ហើយបញ្ចប់ការបាត់បង់ការអាននៅរដូវក្តៅ ដែលកុមារក្នុងគ្រួសារមានប្រាក់ចំណូលទាប? ចម្លើយចំពោះសំណួរដែលមានពីរផ្នែកនេះឥឡូវគឺ ច្បាស់ហើយ។ សិស្សមកពីគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបជួបប្រទះនឹងការបាត់បង់ការអាន

នៅរដូវក្តៅពីព្រោះពួកគេមិនអានច្រើនទេក្នុងកំឡុងខែរដូវក្តៅ។ ម៉្យាងវិញទៀត សិស្សមកពីវណ្ណៈកណ្តាល ក្រុមគ្រួសារទំនងជាអានក្នុងកំឡុងរដូវក្តៅដូចគ្នានេះ។ សិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបមិនបានអានក្នុងកំឡុងរដូវក្តៅទេ ព្រោះពួកគេមិនមែនជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសៀវភៅណាមួយ ហើយពួកគេរស់នៅក្នុងសង្កាត់ដែលមានកន្លែងដាក់ទិញសៀវភៅចំនួនតិចតួច ។ សិស្សវណ្ណៈកណ្តាល មានបណ្ណាល័យ បន្ទប់គេង និងរស់នៅក្នុងសង្កាត់ដែលសៀវភៅកុមារអាចរកបានយ៉ាងងាយស្រួល សូម្បីតែនៅក្នុងហាងលក់គ្រឿងទេស កន្លែងដែលឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេទិញទំនិញ។ ក្មេងវណ្ណៈកណ្តាលទំនងជារស់នៅក្នុងសង្កាត់មួយកន្លែងដែលមនុស្សម្នាក់អាចរកបណ្ណាល័យសាធារណៈ ដែលងាយស្រួលសម្រាប់កុមារជាងករណីកុមាររស់នៅតំបន់ដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ កុមារទាំងនេះរស់នៅក្នុងសង្កាត់ដែលត្រូវបានពិពណ៌នាថាជាវាលខ្សាច់សៀវភៅ។

ជាប្រវត្តិសាស្ត្រ សិស្សដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបពឹងផ្អែកជាសំខាន់លើសាលារៀនជាប្រភពសម្រាប់សៀវភៅដែលពួកគេអាន។ អ្វីដែលហួសចិត្តនោះ សាលាដែលមានភាពក្រីក្រខ្ពស់ពេកមានបណ្ណាល័យតូចៗហើយមានថ្នាក់រៀនជាច្រើនដែលគ្មានបណ្ណាល័យក្នុងថ្នាក់សំរាប់ក្មេងៗជ្រើសរើសសៀវភៅសំរាប់អាន។ សាលារៀនដែលមានភាពក្រីក្រខ្លាំងពេកហាមឃាត់សៀវភៅបណ្ណាល័យ (និងសៀវភៅសិក្សា) មិនឲ្យយកចេញពីអាគារ (ខ្លាចបាត់បង់សៀវភៅ) ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ សូម្បីតែសៀវភៅតិចជាងនៅក្នុងសាលារៀនរបស់ពួកគេនិងគោលនយោបាយខ្លីសៀវភៅកាន់តែច្រើន កុមារទាំងនេះពិតជាទទួលបានសៀវភៅភាគច្រើនពួកគេអានពីសាលាដែលពួកគេចូលរៀន។ ប៉ុន្តែមិនមែនក្នុងកំឡុងពេលខែរដូវក្តៅទេ នៅពេលសាលារៀនមិនចូលរៀន! សូម្បីតែនៅពេលមានកម្មវិធីសាលារដូវក្តៅកំពុងដំណើរការក៏ដោយ បណ្ណាល័យសាលាជាធម្មតានៅតែបិទ។

១.៦.២. ការរកឃើញសកលនៃមេរោគកូរ៉ូនាជំងឺក្រហមស្លាតការអប់រំនាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រ

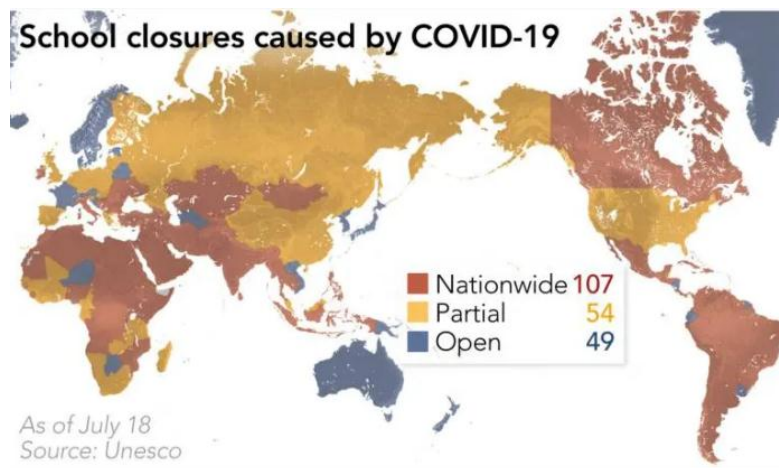
យោងទៅតាមសារព័ត៌មានថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២០ បានរាយការណ៍ពី UNESCO បានព្រមានពីមេរោគឆ្លងកូរ៉ូនាជំងឺក្រហមស្លាតធ្វើឱ្យវិសមភាពអប់រំកាន់តែខ្លាំងឡើងនៅលើពិភពលោក។ ទីភ្នាក់ងារអប់រំរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ (United Nations education) បាននិយាយនៅក្នុងរបាយការណ៍មួយកាលពីថ្ងៃអង្គារថា កុមារជិត ២៦០ លាននាក់គ្មានលទ្ធភាពចូលរៀននៅឆ្នាំ២០១៨ បានស្តីបន្ទោសភាពក្រីក្រ និងការរើសអើងចំពោះវិសមភាពអប់រំដែលកំពុងកាន់តែធ្ងន់ធ្ងរដោយសារការផ្ទុះឡើងនៃមេរោគនេះ។ ស្ថាប័នអប់រំដែលមានមូលដ្ឋាននៅទីក្រុងប៉ារីសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិបាននិយាយថា កុមារមកពីសហគមន៍ក្រីក្រក៏ដូចជាក្មេងស្រីជនពិការ ជនអន្តោប្រវេសន៍ និងជនជាតិភាគតិចគឺស្ថិតនៅក្នុងគុណវិបត្តិនៃការអប់រំនៅក្នុងប្រទេសជាច្រើន។ របាយការណ៍បានរកឃើញថាក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ “ កុមារនិងយុវជន ២៥៨ លាននាក់ត្រូវបានគេដកចេញទាំងស្រុងពីការអប់រំដោយភាពក្រីក្រគឺជាឧបសគ្គចម្បងក្នុងការទទួលបាន” ។ ចំនួននេះតំណាងឱ្យ ១៧% នៃកុមារដែលមានអាយុចូលរៀនភាគច្រើនជាកុមារនៅអាស៊ីខាងត្បូងនិងកណ្តាល និង

អនុតំបន់សាហារ៉ាអាហ្វ្រិក។ របាយការណ៍បាននិយាយថាភាពខុសគ្នាកាន់តែអាក្រក់ទៅៗជាមួយនឹងការមកដល់នៃវិបត្តិជំងឺឆ្លងដែលបានមើលឃើញជាង ៩០% នៃចំនួននិស្សិតសកលលោកដែលរងផលប៉ះពាល់ពីការបិទសាលារៀន។ ហើយខណៈដែលកុមារមកពីគ្រួសារដែលមានមធ្យោបាយអាចបន្តការសិក្សាពីផ្ទះដោយប្រើកុំព្យូទ័រយូរដៃ ទូរស័ព្ទចល័ត និងអ៊ីនធឺណែតមនុស្សរាប់លាននាក់ផ្សេងទៀតត្រូវបានកាត់ផ្តាច់។

យោងតាមព័ត៌មានជប៉ុនផ្សាយថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២០ បានរាយការណ៍ថា សាលារៀននៅក្នុងប្រទេសនិងតំបន់ជាង ១០០ នៅតែត្រូវបានបិទទាំងស្រុង ដោយសារតែជំងឺរាតត្បាតឆ្លងរាលដាលដែលពង្រីកគម្លាតការអប់រំរវាងសេដ្ឋកិច្ចជឿនលឿន និងប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបនិងមធ្យមមិនអាចផ្តល់ការសិក្សាតាមអ៊ីនធឺណែត។ នៅក្នុងខែមិថុនាសាលាភាគច្រើននៅអ៊ុយរូហ្គាយបានបើកដំណើរការឡើងវិញ ដូចដែលពួកគេបានធ្វើនៅប្រទេសជប៉ុនដោយមានកុមារនៅអូស្ត្រាលីនិងវៀតណាមក៏ត្រលប់មកថ្នាក់រៀនរូបវិទ្យាវិញ។

ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយប្រទេសទាំងនេះតំណាងឱ្យជនជាតិភាគតិច។ យោងតាមអង្គការយូណេស្កូ (UNESCO)មានតែ ៤៩ ឬ ២៣% ប៉ុណ្ណោះក្នុងចំណោម ២១០ ប្រទេសឬតំបន់ដែលអាចបើកដំណើរការបឋមសិក្សាបឋមសិក្សាបានចប់សព្វគ្រប់គិតត្រឹមថ្ងៃទី ១៨ ខែកក្កដា។ ប្រទេសនិងតំបន់ចំនួន ៥៥ រួមមានសហរដ្ឋអាមេរិក ចក្រភពអង់គ្លេស អាណ្លីម៉ង់ និងចិនបានបើកសាលារៀនឡើងវិញខ្លះៗហើយ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុង ៥១% នៃប្រទេសនិងតំបន់សាលានានានៅតែត្រូវបានបិទទាំងស្រុង។ កុមារប្រមាណ ១,០៧ ពាន់លាននាក់រស់នៅក្នុងតំបន់ទាំងនេះដែលស្មើនឹងជាង ៦០% នៃកុមារនៅលើពិភពលោក។

រូបភាព២. ករណីបិទសាលារៀនដោយសារវីរុសកូវីត១៩

ប្រភពទិន្នន័យ៖ UNESCO

ការបិទសាលារៀនភាសាចិនគឺមានច្រើនជាពិសេសនៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីអាហ្វ្រិក និងអាមេរិកខាងត្បូង។ នៅពេលដែលបណ្តាប្រទេសនិងតំបន់ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់តាម

កម្រិតប្រាក់ចំណូលប្រហែល ៩០% នៃទីតាំងដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបនិងពាក់កណ្តាលទាប នៅតែមិនអាចបើកសាលារៀនឡើងវិញនៅទូទាំងប្រទេសបានដោយសារតែគម្របទី ១៩ ។ ការ បិទសាលារៀនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការអប់រំតាមរបៀបអវិជ្ជមាន។ ការសិក្សារបស់អ្នកស្រាវជ្រាវមក ពីស្ថាប័ននានាដូចជាសាកលវិទ្យាល័យបានស៊ើបអង្កេតប្រមាណថាសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សាដែលចាប់ផ្តើម នៅរដូវស្លឹកឈើជ្រុះនេះសិស្សបឋមសិក្សានៅសហរដ្ឋអាមេរិកនឹងទទួលបានពិន្ទុគណិតវិទ្យាពី ៣៧ ទៅ ៥០% ប៉ុណ្ណោះដែលពួកគេគួរតែមាន។

យោងតាមការស្រាវជ្រាវដែលធ្វើឡើងដោយសាស្ត្រាចារ្យ Harris Cooper នៅឯសាកល វិទ្យាល័យ Duke និងអ្នកដទៃទៀត កុមារមកពីគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបជួបប្រទះនូវការ ថយចុះពិន្ទុគណិតវិទ្យានៅវិស្សមកាលរដូវក្តៅសូម្បីតែមុនពេលរាតត្បាតក៏ដោយ។ ការបិទ សាលារៀនបានបន្តអស់រយៈពេលជាងបួនខែនៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួន - យូរជាងការឈប់ សម្រាកនៅរដូវក្តៅ - ហើយការអវត្តមានដ៏យូរនេះពិតជាជះឥទ្ធិពលអវិជ្ជមានដល់កម្រិតនៃការអប់ រំ។ ធនាគារពិភពលោកបានប្រមាណថាគោលនយោបាយដែលមិនមានប្រសិទ្ធភាពពីរដ្ឋាភិបាល ការបិទសាលារៀនរយៈពេល ៥ ខែនឹងធ្វើឱ្យប្រាក់ចំណូលរបស់កុមារទាំងនេះថយចុះចំនួន ១០ ពាន់ពាន់លានដុល្លារ។ ការបិទសាលារៀនក៏បានបង្ហាញពីបញ្ហាវិសមភាពផងដែរជាពិសេស នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដែលកំពុងរីកចម្រើន។

ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយប្រសិនបើការបិទសាលារៀននៅតែបន្តយោងទៅតាមអង្គការក្រៅ រដ្ឋាភិបាល Save the Children កុមារចំនួន ១០ លាននាក់នៅក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍នឹងមិន អាចត្រឡប់ទៅសាលារៀនវិញបានទេ។ នេះនឹងជះឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើបញ្ហាដូចជាពលកម្ម កុមារនិងអាពាហ៍ពិពាហ៍កុមារពីព្រោះនៅពេលដែលការរីករាលដាលនៃជំងឺរាតត្បាតនិងការធ្លាក់ ចុះនៃសេដ្ឋកិច្ចដែលកំពុងកើតមាននឹងមានការលើកទឹកចិត្តក្នុងការធ្វើការនិងរកប្រាក់ចំណូលជា ជាងរៀន។ វិស័យមួយទៀតដែលវិសមភាពត្រូវបានបង្ហាញយ៉ាងចំឡែកគឺការអប់រំតាមអ៊ិនធឺណេ ត។ Nikkei បានប្រៀបធៀបទិន្នន័យរបស់អង្គការយូណេស្កូស្តីពីកន្លែងដែលសាលារៀនបានបើក ម្តងទៀតជាមួយនឹងការសិក្សាលើឱកាសការអប់រំតាមអ៊ិនធឺណេតដោយមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍ សកលដែលជាក្រុមគិតរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក។ ការវិភាគបានបង្ហាញថា ៩១% នៃប្រទេសដែល មានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់មានវគ្គសិក្សាតាមអ៊ិនធឺណេតមួយចំនួនដែលជាជំរើសមួយសំរាប់ការ សិក្សានៅសាលារៀន។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបនេះគ្រាន់តែជា ៥៥% ប៉ុណ្ណោះ។

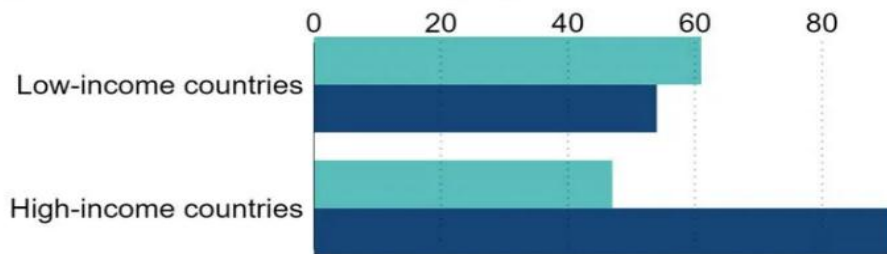
រូបភាព៣. វិធីសាស្ត្រក្នុងការរៀនពីចម្ងាយអំឡុងពេលបិទសាលារៀន

Method of distance learning during school closure

(In percent)

■ Online classes

■ Education programs on TV

ប្រភពទិន្នន័យ៖ UNESCO: Center For Global Development

ប្រទេសខ្លះកំពុងបោះជំហានថ្មីដើម្បីចៀសវាងការបាត់បង់ឱកាសសិក្សា។ សហរដ្ឋអាមេរិកកំពុងប្រើនិស្សិតបញ្ចប់ការសិក្សាជាគ្រូដើម្បីលើកកម្ពស់ការអប់រំកុមារនៅក្នុងតំបន់ដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ ជំនួយការត្រូវបានទទួលប្រាក់ឈ្នួល ១៩,០០០ ដោន (២៤,០០០ ដុល្លារ) ក្នុងមួយឆ្នាំដែលជួយចំណាយលើការរស់នៅ។ បណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍កំពុងខិតខំរកវិធីថ្មីដើម្បីដោះស្រាយវិបត្តិនេះ។ នៅប្រទេសបង់ក្លាដែសគ្រូបង្រៀនកំពុងផលិតកម្មវីដេអូដែលត្រូវបានចាក់ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍រដ្ឋ។ ទន្ទឹមនឹងនេះម៉ូហ្សំប៊ីកកំពុងប្រើវិទ្យុដើម្បីទៅដល់កុមារ។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយវិធីសាស្ត្រទាំងនេះមិនមានអន្តរកម្មទេ។ សិស្សមិនអាចលើកដៃដើម្បីសួរសំណួរបានទេ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាពិសេសនេះ ឥណ្ឌាកំពុងព្យាយាមរារាំងសិស្សនិស្សិតកុំអោយដើរតាមពីក្រោយដោយប្រើកម្មវិធីអប់រំតាមរយៈស្មាតហ្វូន។ នៅប្រទេសជប៉ុនសាលារៀនបានបើកដំណើរការជាថ្មីហើយ ប៉ុន្តែយោងតាមក្រសួងអប់រំ វប្បធម៌ កីឡា វិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកវិទ្យា វគ្គសិក្សាតាមអ៊ិនធឺណែតត្រូវបានធ្វើឡើងតែ ៨% នៃសាលាបឋមសិក្សានិងប្រហែល ១០% នៃសាលារៀនមធ្យម។

វិសមភាពក្នុងវិស័យអប់រំជះឥទ្ធិពលដល់ភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ប្រទេសជាច្រើនទសវត្សក្រោយមក។ ខណៈពេលដែលបណ្តាប្រទេសកំពុងព្យាយាមធ្វើឱ្យមានតុល្យភាពនៃការការពារការឆ្លងថ្មីនិងការបើកសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញការអប់រំសម្រាប់អនាគតក៏ត្រូវពិចារណាផងដែរ។

១.៦.២.១. គម្លាតមេរៀននៅផ្ទះរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រអំឡុងពេលlockdown

ការស្ទង់មតិមួយបានបង្ហាញថាគ្រួសារអ្នកក្រក្រីក្រទំនងជាមិនចង់បញ្ជូនកូនៗរបស់ពួកគេទៅសាលារៀនវិញទេក្នុងពេលមានជំងឺរាតត្បាត Covid-19 ទោះបីសិស្សទាំងនេះមានឱកាសតិចជាងមុនសម្រាប់ការសិក្សានៅផ្ទះក៏ដោយ។

យោងតាមសារព័ត៌មាន YORKSHIRE POST បានចុះផ្សាយនៅថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២០ បានរាយការណ៍ថា ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថាកុមារមកពីគ្រួសារដែលមានជីវភាពធូរធារបានចំណាយពេល ៧៥ នាទីបន្ថែមទៀតក្នុងមួយថ្ងៃលើសកម្មភាពអប់រំច្រើនជាង

មិត្តភក្តិរបស់ពួកគេមកពីគ្រួសារក្រីក្របំផុតក្នុងកំឡុងពេលបិទទ្វារ។ យោងតាមរបាយការណ៍របស់វិទ្យាស្ថានសិក្សាសារពើពន្ធ (IFS) បានឱ្យដឹងថាសិស្សមកពីក្រុមគ្រួសារដែលមានជាងគេបំផុតនឹងបានរៀនសូត្រនៅផ្ទះបន្ថែមចំនួន ៧ ថ្ងៃពេញគិតត្រឹមថ្ងៃទី ១ ខែមិថុនានៅពេលដែលសិស្សានុសិស្សកាន់តែច្រើនអាចត្រឡប់ទៅសាលារៀនវិញ។ ការសិក្សាព្រមានថាប្រសិនបើកុមារមិនត្រលប់ទៅសាលារៀនវិញទេរហូតដល់ខែកញ្ញាគម្លាតរវាងសិស្សក្រីក្របំផុតនិងសិស្សក្រីក្របំផុតនឹងកើនឡើងទ្វេដងទៅបីសប្តាហ៍ក្នុងការសិក្សា។ ឪពុកម្តាយតិចជាងពាក់កណ្តាលបាននិយាយថាពួកគេនឹងមានឆន្ទៈក្នុងការបញ្ជូនកូន ។ របស់ពួកគេទៅសាលារៀនវិញប្រសិនបើពួកគេមានជម្រើសប៉ុន្តែគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់មានការចាប់អារម្មណ៍ចំពោះការវិលត្រឡប់ទៅសាលារៀនជាងគ្រួសារដែលមានប្រាក់ចំណូលទាប។ របាយការណ៍ពី IFS ព្រមានថា៖ “ នេះប្រឈមនឹងស្ថានភាពមួយដែលកុមារជួបការលំបាកបំផុតក្នុងការដោះស្រាយការរៀនសូត្រតាមផ្ទះនៅឆ្នាំខណៈពេលដែលមិត្តរួមថ្នាក់មានភាពល្អប្រសើរបានត្រលប់មកថ្នាក់រៀនវិញ” ។ ការរកឃើញនេះធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីរដ្ឋមន្ត្រីនិងសហជីពបង្រៀនត្រូវបានគេប្រាប់ឱ្យបញ្ឈប់ការដៃគូ និងយល់ព្រមលើផែនការសម្រាប់ការបើកសាលាបឋមសិក្សាជាបន្តបន្ទាប់ចាប់ពីថ្ងៃទី ១ ខែមិថុនា។ លោកស្រី Anne Longfield ស្នងការកុមារនៅទីក្រុងយ៉កសៀរប្រទេសអង់គ្លេសបាននិយាយថាកុមារជាច្រើនកំពុងតស៊ូនៅឆ្ងាយពីថ្នាក់រៀនហើយកង្វះការអប់រំនឹងជះឥទ្ធិពលដល់ឱកាសជីវិតរបស់ពួកគេនាពេលអនាគត។

១.៧. ករណីសិក្សាបរទេស

១.៧.១. ប្រទេសថៃ

យោងតាមសារព័ត៌មាន BANGKOK POST បានចុះផ្សាយថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៧ បានរាយការណ៍ថា ភាពក្រីក្រនិងគម្លាតនៃការអប់រំគឺជាបញ្ហាបូសគល់នៃពិន្ទុប្រឡងថ្នាក់ជាតិទាប និងចំណាត់ថ្នាក់ពិភពលោកការផ្តល់អាទិភាពដល់ការអប់រំអ្នកក្រគឺជាកំស្តែងប៉ុន្តែមិនអើពើនឹងដំណោះស្រាយ។

ពិន្ទុជាមធ្យមសម្រាប់មុខវិជ្ជាស្ទើរតែទាំងអស់គឺទាបជាង ៥០% នៅក្នុងលទ្ធផលចុងក្រោយនៃការធ្វើតេស្តអប់រំជាតិធម្មតា (O-Net = Original National Educational Test) ។ នេះមិនមែនជាសញ្ញាល្អសម្រាប់ពេលអនាគតនោះទេដរាបណាការដ្ឋាភិបាលចាត់វិធានការដោះស្រាយបញ្ហាចម្បងគឺភាពខុសគ្នារវាងកុមារអ្នកមាននិងអ្នកក្រក្នុងការអប់រំរបស់ថៃ។ មនុស្សគ្រប់គ្នានៅក្នុងប្រទេសថៃចង់រួចផុតពីអន្ទាក់ដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមនិងក្លាយជាប្រទេសអ្នកមាននិងរីកចម្រើន។ ប៉ុន្តែដើម្បីសំរេចគោលដៅនេះក្នុងពេលវេលាសមស្របណាមួយចូរនិយាយថាក្នុងរយៈពេល ២០ ឆ្នាំទៀតរដ្ឋាភិបាលត្រូវតែបែងចែកធនធានដើម្បីផ្តល់អាទិភាពដល់ការអប់រំដល់ជនក្រីក្រ។

១.៧.១.១. គម្លាតការអប់រំទីក្រុងមាន និងជនបទក្រីក្រ

“ទាំងO-Net និង PISA [លទ្ធផលសំរាប់ការវាយតម្លៃនិស្សិតអន្តរជាតិ] ក្នុងរយៈពេល ៣ ឆ្នាំកន្លងមកនេះបានចង្អុលបង្ហាញពីបញ្ហាដូចគ្នា៖ គម្លាតរវាងសិស្សនៅទីក្រុងនិងជនបទ និងរវាង អ្នកមាននិងអ្នកមាន” យោងតាម Kraiyos Patrawart ជំនួយការនាយកគ្រប់គ្រងមូលនិធិសិក្សា គុណភាពប្រទេសថៃ។ លោកបានបន្ថែមថា ពិន្ទុតេស្តមិនល្អ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីភាពខុសគ្នានៃសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមរបស់ប្រទេសថៃ។ ក្នុងរយៈពេល ២០ ឆ្នាំ សិស្សថ្នាក់ទី ៦ សព្វថ្ងៃនេះនឹងចូលរួមជាមួយ កម្លាំងពលកម្ម។ លោកបានមានប្រសាសន៍ថា “ប្រសិនបើយើងលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការអប់រំ ក៏ដូចជាកម្រិតជីវភាពរបស់ប្រជាជនថៃទាបជាង ៤០% នៃសង្គមថៃ យើងនឹងមិនរួចផុតពីអន្ទាក់ នៃប្រាក់ចំណូលមធ្យមឡើយ” ។ លោកបានបន្ថែមថា ការកែលម្អការអប់រំសម្រាប់ជនក្រីក្រក៏អាច ជួយកាត់បន្ថយឧក្រិដ្ឋកម្ម និងបញ្ហាសង្គមដទៃទៀតដែរ។ លោក Kraiyos បាននិយាយថា ថវិកា របស់រដ្ឋាភិបាលគួរតែផ្ដោតលើតំបន់ដែលត្រូវការបំផុត ជាពិសេសតំបន់ជនបទ ព្រោះថាសិស្ស និងសាលារៀននៅក្នុងទីក្រុងអាចស្វែងរកការគាំទ្រពីឪពុកម្តាយ សហគមន៍ និងវិស័យឯកជន។

១.៧.១.២. ការប្រកួតសាកល្បងថ្នាក់ជាតិ

លទ្ធផលតេស្ត O-Net សម្រាប់ឆ្នាំសិក្សាចុងក្រោយដែលត្រូវបានចេញផ្សាយកាលពីថ្ងៃ សៅរ៍បានបង្ហាញថាពិន្ទុជាមធ្យមរបស់សិស្សថ្នាក់ទី ៩ (Mathayom ៣) បានធ្លាក់ចុះក្រោម ៥០% នៅក្នុងមុខវិជ្ជាសំខាន់ៗទាំង ៥ គឺគណិតវិទ្យា អង់គ្លេស ភាសាថៃ សិក្សាសង្គម និងវិទ្យាសាស្ត្រ។ ទន្ទឹមនឹងនេះលទ្ធផលសម្រាប់សិស្សថ្នាក់ទី ៦ (Prathom ៦) បានបង្ហាញថាសិស្សបានបរាជ័យ ចំនួន ៤ ក្នុងចំណោមមុខវិជ្ជាទាំង ៥ ជាមធ្យម ដោយមានតែភាសាថៃប៉ុណ្ណោះដែលផ្តល់ពិន្ទុជា មធ្យមត្រឹមតែជាង ៥២% ប៉ុណ្ណោះ។

១.៧.១.៣. កូនអ្នកមាននៅទីក្រុងបានពិន្ទុខ្ពស់ កូនអ្នកជនបទក្រីក្របានពិន្ទុទាប

លទ្ធផល O-Net ក៏បានបង្ហាញថា សិស្សនៅសាកលវិទ្យាល័យ demonstration schools ឬ Satit Schools ជាភាសាថៃ បានធ្វើល្អប្រសើរជាងមិត្តភក្តិរបស់ពួកគេនៅសាលាក្រោមការ គ្រប់គ្រងរបស់ការិយាល័យ

គណៈកម្មការអប់រំមូលដ្ឋាន (Obec = Office of the Basic Education Commission) លើមុខ វិជ្ជាទាំងអស់។ នេះបើយោងតាមវិទ្យាស្ថានជាតិផ្តល់សេវាតេស្តអប់រំដែលបានរៀបចំការប្រឡង ^១ ។ លទ្ធផលបានបង្ហាញផងដែរថាសិស្សនៅតាមសាលាធំៗ ទទួលបានពិន្ទុមធ្យមខ្ពស់បំផុត ខណៈ ដែលកុមារនៅទីក្រុងធ្វើបានល្អជាងសិស្សនៅតំបន់ជនបទ។

មូលហេតុចម្បងពីរដែលការសិក្សារបស់សិស្សនៅតំបន់ជនបទធ្លាក់ពីក្រោយ(falling behind) គឺ**កត្តាទី១**៖ ការផ្តល់មណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កុមារដែលមានគុណភាពទាប និងមិនមានគុណ ភាពគ្រប់គ្រាន់នៅតាមទីជនបទ មានន័យថាសិស្សនៅតាមជនបទច្រើនពេកមិនបានទទួលការ ថែទាំ និងការជំរុញការយល់ដឹងឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីធានាថាពួកគេបានត្រៀមខ្លួនសម្រាប់សាលា រៀននៅអាយុ ៦ ឆ្នាំ។ ការយកចិត្តទុកដាក់និងការរំព្រោចបែបនេះគឺមានសារៈសំខាន់ ជាពិសេស

សម្រាប់កុមារដែលមានប្រវត្តិខ្វះខាតខាងសេដ្ឋកិច្ច - សង្គមដែលពួកគេមិនអាចទទួលបានការ
ឧបត្ថម្ភនេះនៅផ្ទះ។ **កត្តាទី២៖** សាលារៀនតូចៗនៅប្រទេសថៃលំបាកក្នុងការទាក់ទាញ និងរក្សា
គ្រូដែលមានគុណភាព។ សរុបសេចក្តីមកសាលាទាំងនេះ កង្វះបុគ្គលិកវ៉ៃហើយគ្រូជាច្រើនដែល
ពួកគេទាក់ទាញមិនមានភាពល្អប្រសើរនៅក្នុងសាលារៀនល្អបំផុតរបស់ប្រទេសថៃទេ។ ជា
ឧទាហរណ៍គ្រូបង្រៀន ២០% នៅទីក្រុងបាងកកមានសញ្ញាប័ត្របញ្ចប់ការសិក្សាបើប្រៀបធៀប
ទៅនឹងមានតែ ៩% ប៉ុណ្ណោះនៅក្នុងខេត្ត Mae Hong Son ។

^១វិទ្យាស្ថានជាតិផ្តល់សេវាតេស្តអប់រំ(National Institute of Educational Testing Service): <https://www.niets.or.th/upload-files/uploadfile/5/5113f2fc40d9b7ccbf26972226c1a536.pdf>

រូបភាព៤. ទម្រង់មនុស្សបែងចែកតាមតំបន់

Table 1 Structure of people by region in 2011

By location (1)	Number of People (2)	Number of People, aged 25 and over (3)
Bangkok metropolis	7,740 (6.04)	5,529 (6.26)
Central (25)	36,523 (28.52)	25,549 (28.90)
North (17)	29,758 (23.24)	21,408 (24.22)
Northeast (19)	35,173 (27.46)	23,621 (26.72)
South (14)	18,877 (14.74)	12,290 (13.90)
Total (76)	128,071 (100)	88,397 (100)

ប្រភពទិន្នន័យ៖ Author's calculations bases on the Household Socioeconomic Survey, 2011

រូបភាព៥. កម្រិតការទទួលបានការសិក្សាអប់រំបែងចែកតាមក្រុមតំបន់នៃប្រជាពលរដ្ឋ

Table 2 Educational levels attained by regional groups of the population

By education level	By location					
	Total	Bangkok	Central	North	Northeast	South
No schooling	5,042 (5.72%)	217 (3.93%)	1,316 (5.15%)	1,957 (9.19%)	707 (3.00%)	845 (6.89%)
Primary	48,609 (55.10%)	1,966 (35.58%)	13,982 (54.76%)	12,263 (57.57%)	14,431 (61.16%)	5,967 (48.68%)
Secondary	19,204 (21.77%)	1,488 (26.93%)	6,286 (24.62%)	3,908 (18.35%)	4,448 (18.85%)	3,074 (25.08%)
Higher	15,360 (17.41%)	1,855 (33.57%)	3,950 (15.47%)	3,173 (14.90%)	4,011 (17.00%)	2,371 (19.34%)
Total	88,215 (100%)	5,526 (100%)	25,534 (100%)	21,301 (100%)	23,597 (100%)	12,257 (100%)

១.៧.២. ប្រទេសចិន

មនុស្សជាច្រើនប្រកាន់យកប្រព័ន្ធអប់រំរបស់ប្រទេសចិនជានិមិត្តរូបនៃឧត្តមភាពនៅជុំវិញពិភពលោក។ តាមពិតវិទ្យាល័យនៅសៀងហៃថ្មីៗនេះបានចូលរួមក្នុងការសិក្សានិស្សិតមកពី ៦៥ ប្រទេសដែលតំណាងឱ្យ ៨០ ភាគរយនៃសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក។ លទ្ធផល? និស្សិតសៀងហៃទទួលបានពិន្ទុល្អបំផុតនៅលើពិភពលោកសម្រាប់គណិតវិទ្យាការអាននិងវិទ្យាសាស្ត្រ។ តាមពិតអាស៊ីបូព៌ាមាន ៧ ពិន្ទុក្នុងចំណោម ១០ ពិន្ទុខ្ពស់ជាងគេ។ បើប្រៀបធៀបសហរដ្ឋអាមេរិកទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់លេខ ៣៦ ។ ខណៈពេលដែលការអប់រំនៅក្នុងប្រទេសចិនគឺជាអត្ថប្រយោជន៍ដ៏ធំធេងសម្រាប់មនុស្សមួយចំនួនវាមានរឿងជាច្រើនទៀត។ គម្លាតមាននៅក្នុងប្រព័ន្ធសាលារៀន។ ប្រទេសចិនធ្លាប់បានត្រួសត្រាយប្រព័ន្ធអប់រំដែលមានមូលដ្ឋានលើគុណសម្បត្តិតាមរយៈពិន្ទុតេស្តស្តង់ដារ។ ឥឡូវប្រព័ន្ធដែលធ្លាប់ស្នើភាពគ្នាបង្កើតឱ្យមានវិសមភាព។ ឧទាហរណ៍និស្សិតសៀងហៃដែលទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់លេខ ១ នៅលើពិភពលោកគឺជាផ្នែកមួយនៃនិស្សិត ១៧០.០០០ នាក់ដែលបានចុះឈ្មោះនៅក្នុងទីក្រុង។ និស្សិតចំនួន ៥៧០.០០០ នាក់ទៀតមិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរៀននៅសាលាទាំងនោះទេ ពីព្រោះសាលាទាំងនោះជាផ្នែកមួយនៃគ្រួសារកម្មករចំណាកស្រុក។ ពួកគេមិនបានកើតនៅសៀងហៃហើយដូច្នេះមិនមានលទ្ធភាពចូលសាលារៀនណាមួយនៅទីនោះទេ។

គំណាតនៃការអប់រំត្រូវបានកំណត់យ៉ាងទូលំទូលាយទៅលើតំបន់ជនបទនិងស្ថានភាពទីក្រុងហើយមានគម្លាតគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅគ្រប់កម្រិតនៃការសិក្សា។

១.៧.២.១. សាលាបឋមសិក្សានៅប្រទេសចិន

ប្រទេសចិនតំរូវអោយមានរយៈពេល ៩ ឆ្នាំនៃសាលារបស់សិស្សទាំងអស់និងផ្តល់ការអប់រំតាមរយៈប្រព័ន្ធសាលារៀនដែលគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋាភិបាល។ ៦ ឆ្នាំនៃសាលាបឋមសិក្សាឬបឋមសិក្សាត្រូវបានផ្តល់ជូនរួមជាមួយអនុវិទ្យាល័យរយៈពេល ៣ ឆ្នាំ (អនុវិទ្យាល័យ) ។ ដរាបណាសាលាបឋមសិក្សាគ្រឿងបរិក្ខារនិងគុណភាពរបស់គ្រូចាប់ផ្តើមបង្កើតគំណាតរវាងសិស្សជនបទនិងសមភាគីទីក្រុង។

នៅក្នុងថ្នាក់រៀនក្នុងទីក្រុង និស្សិតប្រើបច្ចេកវិទ្យាទំនើបបំផុត។ ពួកគេរៀនភាសាអង់គ្លេស អាន គណិតវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រពីអ្នកអប់រំដែលមានសមត្ថភាពខ្ពស់។ ផ្ទុយទៅវិញសាលាជនបទជាច្រើនរួមបញ្ចូលទាំងអន្តេរាសិកដ្ឋានចង្អៀតដែលសិស្សបរិភោគនិងគេង ព្រោះពួកគេបានធ្វើដំណើរចេញពីផ្ទះនៅលើភ្នំ។ គ្រូបង្រៀនខ្វះខាតនិងគ្មានការលើកទឹកចិត្ត។

១.៧.២.២. អនុវិទ្យាល័យនៅចិន

ការអប់រំនៅអនុវិទ្យាល័យ ជាធម្មតាបីឆ្នាំទៀតហើយគឺជាការទទួលខុសត្រូវហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រួសាររបស់សិស្ស។ នៅពេលដែលជិតដល់វិទ្យាល័យឧបសគ្គហិរញ្ញវត្ថុចាប់ផ្តើមពង្រីកគម្លាតរវាងសិស្សនៅតាមទីជនបទនិងទីក្រុង។ មានតែសិស្សនៅជនបទប្រមាណ ៤០% ប៉ុណ្ណោះដែលបានចូលរៀននៅវិទ្យាល័យដោយសារតែថ្លៃដើម។ មនុស្សជាច្រើនសម្រេចចិត្តបោះបង់ចោលការសិក្សានៅថ្នាក់កណ្តាល។ ពួកគេបន្តរកស៊ីដើម្បីចាប់ផ្តើមរកប្រាក់ចំណូលសម្រាប់គ្រួសារដែលកំពុងជួបការលំបាក។ (៦០% នៃសិស្សនៅតំបន់ជនបទបោះបង់ការសិក្សាមុនចូលវិទ្យាល័យ)។

១.៧.២.៣. ឧត្តមសិក្សានៅប្រទេសចិន

ដល់ពេលដែលនិស្សិតត្រៀមប្រឈន់ចូលមហាវិទ្យាល័យនិស្សិត ៩៥% នៃនិស្សិតនៅតាមជនបទបានបោះបង់ការសិក្សា។ នៅសល់ ៥% នៃនិស្សិតនៅតាមជនបទទៅដល់សាកលវិទ្យាល័យចិនតាមរយៈប្រព័ន្ធអយុត្តិធម៌និងជីវសាស្ត្រ។ ដោយហេតុថាការចូលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យគឺផ្អែកលើពិន្ទុនៃការប្រឈន់សិស្សទាំងអស់ត្រូវប្រឈន់ចូល។ ការប្រឡងត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងត្រូវបានបញ្ចប់នៅឯស្រុកកំណើតរបស់និស្សិតដោយកត់ត្រាពីទីជនបទឬទីក្រុង។ ស្ថានភាពនេះគឺជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការជីវសាស្ត្រ។

ក្រុងធំៗ ដូចជាទីក្រុងប៉េកាំង និងស៊ាងហៃត្រូវបានផ្តល់កូតាខ្ពស់ជាងមុនសម្រាប់ការទទួលស្គាល់និស្សិតទៅមហាវិទ្យាល័យនានាក្នុងក្តីសង្ឃឹមថានឹងផ្តល់ពិន្ទុល្អប្រសើរជាងមុន។

ឧទាហរណ៍ ការស្រាវជ្រាវបានបង្ហាញថាការដាក់ពាក្យសុំពីទីក្រុងប៉េកាំងទំនងជាត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលរៀននៅសាកលវិទ្យាល័យប៉េកាំង ចំនួន ៤១ ដងបើប្រៀបធៀបទៅនឹងនិស្សិតដែលមកពីខេត្តមួយមានតែ ៥% នៃនិស្សិតចិននៅជនបទប៉ុណ្ណោះដែលចូលរៀននៅមហាវិទ្យាល័យ)។

១.៧.២.៤. ឥទ្ធិពលលើការអប់រំរបស់សិស្សជនបទពេលធ្វើចំណាកស្រុកនៅទីក្រុង

ជន

នៅពេលប្រជាជនជាង ២៥០ លាននាក់ធ្វើចំណាកស្រុកពីតំបន់ជនបទមកតំបន់ទីក្រុង ដើម្បីស្វែងរកការងារដែលមានប្រាក់ខែខ្ពស់និស្សិតជាង ៦០ លាននាក់ត្រូវបានទុកចោល។ កុមារទាំងនេះត្រូវបានចិញ្ចឹមបីបាច់ដោយដីដូនជីតារបស់ពួកគេ។ មិនត្រឹមតែទំនាក់ទំនងគ្រួសាររបស់ពួកគេបាក់ឆ្អឹងប៉ុណ្ណោះទេពួកគេក៏ត្រូវទទួលបានបន្ទុកទំនួលខុសត្រូវថែទាំទៀតព្រោះអាណាព្យាបាលវ័យចំណាស់របស់ពួកគេមិនអាចធ្វើបានទេ។ នេះមានន័យថាបោះបង់ការសិក្សាចោលភ្លាមៗនៅពេលដែលពួកគេអាចកូររាស់ដីស្រែនិងមានទំនោរដំណាំ។

កុមារដែលដើរតាមឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេទៅទីក្រុងក៏ប្រឈមនឹងបញ្ហាការអប់រំផងដែរ។ ប្រព័ន្ធលិខិតឆ្លងដែនផ្ទៃក្នុងហ្វឹកកំណត់ការចូលសាលាក្រុងសម្រាប់កុមារទាំងនេះ។ បើគ្មានការចុះឈ្មោះនៅតាមទីក្រុងទេឪពុកម្តាយជារឿយៗជួលគ្រូឯកជននិងបង្កើតសាលាឯកជនបណ្តោះអាសន្ន។ ដំណោះស្រាយនេះមានតម្លៃថ្លៃហើយខកខានមិនបានប្រៀបធៀបគុណភាពនៃការអប់រំទៅនឹងសាលាក្រុងដែលគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋាភិបាល។ ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីទីប្រជុំជនសុគតស្នាញនិងពួករលួយបង្កបញ្ហាដល់គ្រួសារនៅជនបទ។ ឪពុកម្តាយជាច្រើនត្រូវបានទុកចោលដោយគ្មានជំរើសក្រៅពីបញ្ជូនកូនៗ របស់ពួកគេត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតនៅជនបទដើម្បីទទួលបានការអប់រំទាប។

ជំពូកទី២

ការសិក្សាអប់រំនៅកម្ពុជា

២.១. ការសិក្សាអប់រំ

២.១.១. អក្ខរកម្ម

អក្ខរកម្មមានភាពទំនាក់ទំនងគ្នាយ៉ាងខ្លាំងទៅនឹងភាពក្រីក្រ។ ដូច្នេះ វាមានសារៈសំខាន់ដើម្បីវាស់វែងអក្ខរកម្ម។ អក្ខរកម្មត្រូវបានកំណត់ជាសមត្ថភាពមួយដែលអាចចេះអាន និងអាចចេះសរសេរលិខិតងាយៗជាភាសាណាមួយបាន។

អក្ខរកម្មរបស់ប្រជារាស្ត្រពេញវ័យ

អត្រាអក្ខរកម្មសម្រាប់ប្រជារាស្ត្រពេញវ័យ គឺជាចំណែកនៃប្រជារាស្ត្រមានអាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើង ដែលមានសមត្ថភាពអាចចេះអាន និងចេះសរសេរលិខិតងាយៗជាភាសាណាមួយបាន។ រាជធានីភ្នំពេញមានអត្រាខ្ពស់ជាងគេបង្អស់ក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រទាំងអស់ អត្រាអក្ខរកម្មសម្រាប់ស្ត្រីមានប្រមាណជា ៩២% និងបុរសមានប្រមាណ ៩៨% សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧។ អត្រាអក្ខរកម្មសម្រាប់បុរសខ្ពស់ជាងអត្រាអក្ខរកម្មស្ត្រីនៅគ្រប់តំបន់ទាំងអស់។

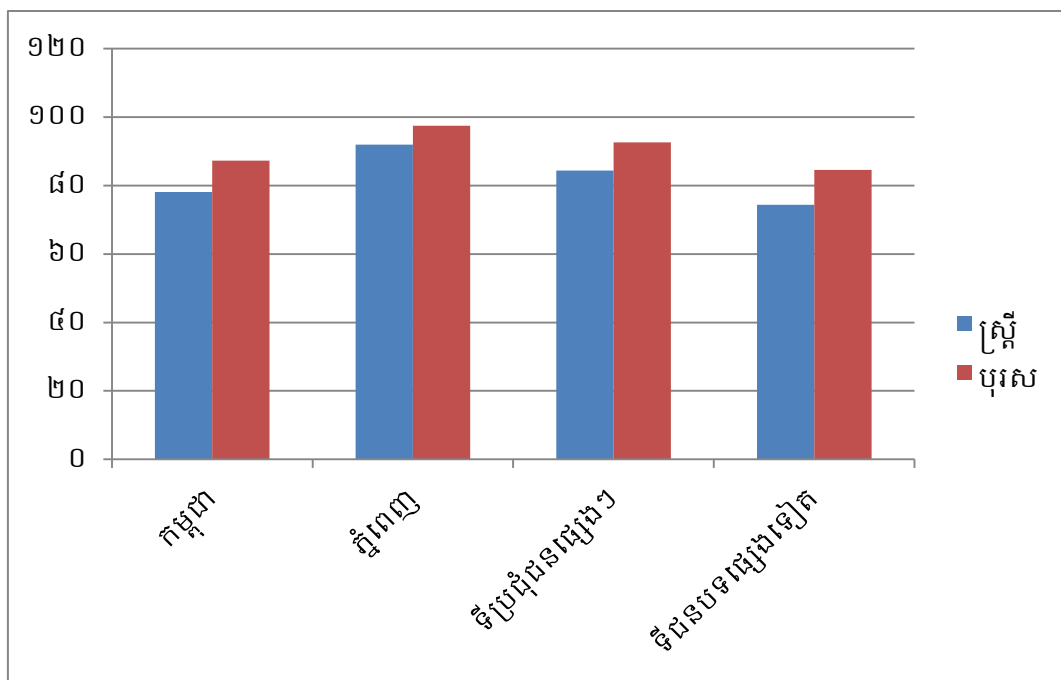
តារាង១. អក្ខរកម្មរបស់ប្រជារាស្ត្រពេញវ័យ (អាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមភេទ និងតំបន់ភូមិសាស្ត្រឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

តំបន់	ស្ត្រី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
តួលេខ			
កម្ពុជា	៩ ៥៥២ ២០៩	៩ ៦៨៤ ២២៨	៩ ២៣៦ ៤៣៧
ភ្នំពេញ	៧៣១ ៣១៦	៦៨៩ ០១០	១ ៤២០ ៣២៦
ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀត	៦៣៧ ៦៣៨	៦២៩ ២០៩	១ ២៦៦ ៨៤៦
ជនបទផ្សេងទៀត	៣ ១៨៣ ២៥៤	៣ ៣៦៦ ០១០	៦ ៥៤៩ ២៦៤
ភាគរយ			

កម្ពុជា	៧៨,១	៨៧,៣	៨២,៥
ភ្នំពេញ	៩១,៩	៩៧,៥	៩៤,៥
ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀត	៨៤,៤	៩២,៦	៨៨,២
ទីជនបទផ្សេងទៀត	៧៤,៤	៨៤,៦	៧៩,៣

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

ក្រាហ្វិកទី១. អត្រាអក្ខរកម្មសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋពេញវ័យ (អាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)

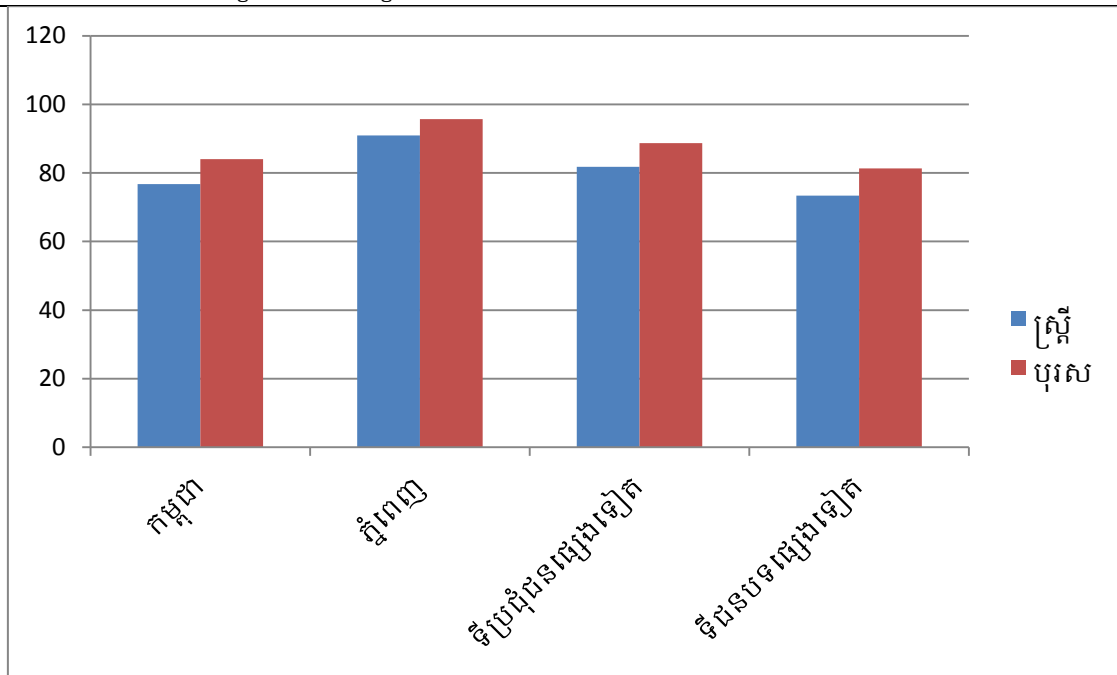
អត្រាអក្ខរកម្មអាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើងទៅ ក៏មានអត្រាខ្ពស់ជាងគេបំផុតនៅភ្នំពេញដែរ ដែលមានប្រមាណ ៩១% នៃស្រី និង ៩៧% នៃបុរស។ អត្រាក្នុងចំណោមបុរសខ្ពស់ជាងអត្រាក្នុងចំណោមស្រីនៅគ្រប់តំបន់ភូមិសាស្ត្រទាំងអស់។ (សូមមើលក្នុងតារាង២ និងក្រាហ្វិកទី២ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

តារាង២. អក្ខរកម្មក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ (អាយុ ៦ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាគូលេខ និងភាគរយ)

តំបន់	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
គូលេខ			
កម្ពុជា	៥ ៥៥៩ ០៣៩	៥ ៧៨០ ១៦០	១១ ៣៣៩ ១៩៨
ភ្នំពេញ	៨៣២ ៣៩៤	៨២១ ៤២៦	១ ៦៥៣ ៨២០
ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀត	៧៦០ ៦៦៣	៧៥៩ ៤៥៤	១ ៥២០ ១១៦
ទីជនបទផ្សេងទៀត	៣ ៩៦៥ ៩៨២	៤ ១៩៩ ២៨០	៨ ១៦៥ ២៦២
ភាគរយ			
កម្ពុជា	៧៦,៧	៨៤,០	៨០,៣
ភ្នំពេញ	៩០,៩	៩៥,៧	៩៣,២
ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀត	៨១,៨	៨៨,៧	៨៥,១
ទីជនបទផ្សេងទៀត	៧៣,៤	៨១,៣	៧៧,៣

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

ក្រាហ្វិកទី២. អក្ខរកម្មក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ (អាយុ ៦ឆ្នាំឡើង) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)

អត្រាអក្ខរកម្មនៅកម្ពុជាមានអត្រាខ្ពស់ជាងគេបំផុតក្នុងចំណោមស្រ្តី និងបុរសស្ថិតក្នុងក្រុមអាយុ ១៥-២៤ឆ្នាំ។ អត្រាអក្ខរកម្មក្នុងចំណោមបុរសមានកម្រិតខ្ពស់ជាងស្រ្តីគ្រប់អាយុទាំងអស់លើកលែងតែក្នុងក្រុមអាយុ ១៥-២៤ឆ្នាំ ដែលអត្រាអក្ខរភាពសម្រាប់ស្រ្តីខ្ពស់ជាងបុរស។ ភាពខុសគ្នារវាងស្រ្តី និងបុរសមានលក្ខណៈតូចជាងនៅក្នុងក្រុមអាយុវ័យក្មេង ហើយមានលក្ខណៈធំជាងនៅក្នុងក្រុមអាយុវ័យចំណាស់។ (សូមមើលតារាង៣ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

តារាងទី៣. អក្ខរកម្មបែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

ក្រុមអាយុ	តួលេខ			ភាគរយ		
	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
៦ឆ្នាំឡើង	៥ ៥៥៩ ០៣៩	៥ ៧៨០ ១៦០	១១ ៣៣៩ ១៩៨	៧៦,៧	៨៤,០	៨០,៣
ពី៦ឆ្នាំដល់១៤ឆ្នាំ	១ ០០៦ ៨៣០	១ ០៩៥ ៩៣១	២ ១០២ ៧៦១	៧១,០	៧២,៥	៧១,៨

ពី១៥ឆ្នាំ ដល់២៤ ឆ្នាំ	១ ៥៩២ ១៩៧	១ ៦៤០ ៩១៤	៣ ២៣៣ ១១១	៩៥,៧	៩៣,៥	៩៤,៦
ពី២៥ឆ្នាំ ដល់ ៣៤	១ ២០៥ ៨៥៣	១ ២០១ ៩០៩	២ ៤០៧ ៧៦២	៨៥,៧	៨៧,៨	៨៦,៨
ពី៣៥ឆ្នាំ ដល់ ៤៤ ឆ្នាំ	៦៣១ ៣៥១	៦៨១ ៩០១	១ ៣១៣ ២៥២	៧១,២	៨២,៨	៧៦,៨
ពី៤៥ឆ្នាំ ដល់៥៤ ឆ្នាំ	៥៧៤ ៣៤៥	៥៩០ ៥៤៦	១ ១៦៤ ៨៩០	៦៩,៣	៨១,៩	៧៥,២
ពី៥៥ឆ្នាំ ដល់ ៦៤ ឆ្នាំ	៣៦៥ ៣២១	៣២២ ៣៦៦	៦៨៧ ៧៨៧	៦៣,៦	៨២,៨	៧១,៣
៦៥ឆ្នាំ ឡើង	១៨៣ ១៤១	២៤៦ ៤៩៤	៤២៩ ៦៣៥	៣៩,០	៧៩,៥	៥៥,១

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

២.១.២. ការសិក្សានៅសាលារៀន

២.១.២.១. និយមន័យអត្រាពិតនៃការសិក្សា

អត្រាពិតនៃការសិក្សា ត្រូវបានកំណត់ជាភាគរយនៃចំនួនកុមារដែលមានអាយុចូលរៀន ជាផ្លូវការនៅសាលារៀន ដោយធៀបទៅនឹងចំនួនកុមារគ្រប់អាយុចូលរៀនជាផ្លូវការដែលមាននៅ ក្នុងចំនួនប្រជាពលរដ្ឋ។ អត្រាពិតនៃការសិក្សាអាចធ្វើការគណនាចេញពីទិន្នន័យអង្កេត និង ទិន្នន័យកំណត់ត្រាផ្នែករដ្ឋបាលរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា។ អត្រាពិតនៃការសិក្សាត្រូវ បានរាយការណ៍តាមរយៈទិន្នន័យរដ្ឋបាលពីសាលារៀន ហើយអត្រាពិតនៃការចូលសិក្សាត្រូវបាន ទាញចេញពីអង្កេតគ្រួសារ ឬក៏ជំរឿនប្រជាពលរដ្ឋ។

២.១.២.២. ការចូលរៀននៅពេលបច្ចុប្បន្ន

ប្រហែលជា ៥៨ ភាគរយនៃប្រជាជននៅក្នុងក្រុមអាយុ ៦-២៤ ឆ្នាំ បច្ចុប្បន្នបានចូលរៀននៅសាលានៅប្រទេសកម្ពុជា។ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ អត្រានេះមានប្រហែល ៦០ ភាគរយនៅតំបន់ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀតគឺ ៦២ ភាគរយ និងនៅតំបន់ជនបទផ្សេងទៀត ៥៦ ភាគរយ។ ការចូលរៀនរបស់សាលាគឺទាបបំផុតនៅតាមតំបន់ជនបទដទៃទៀតសម្រាប់ស្រ្តី និងនៅតំបន់ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀតសម្រាប់បុរស។ (សូមមើលតារាងទី៤ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត)។

តារាងទី៤. អត្រាអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្ន អាយុ៦ឆ្នាំដល់២៤ឆ្នាំ បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

តំបន់	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
ភូមិសាស្ត្រ			
កម្ពុជា	១ ៧៤៤ ៨៤២	១ ៩០៦ ៧៤៨	៣ ៦៥១ ៥៩០
ភ្នំពេញ	១៨៥ ៤៩៤	២១៦ ៩១៣	៤០២ ៤០៧
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	២៤២ ៣៤៦	២៤១ ១១៥	៤៨៣ ៤៦០
ទីជនបទផ្សេងៗ	១ ៣១៧ ០០៣	១ ៤៤៨ ៧២០	២ ៧៦៥ ៧២៣
ភាគរយ			
កម្ពុជា	៥៦,៦	៥៨,៤	៥៧,៥
ភ្នំពេញ	៥៧,៣	៦៣,២	៦០,៣
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	៦៣,១	៦០,៨	៦២,០
ទីជនបទផ្សេងៗ	៥៥,៥	៥៧,៣	៥៦,៤

អត្រាចូលរៀនរបស់សិស្សគឺខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងក្រុមអាយុពី ៦-១៤ ឆ្នាំហើយមានប្រមាណ ៩២ ភាគរយសម្រាប់ស្រ្តី និងប្រហែលជា ៩៣ ភាគរយសម្រាប់បុរស។ អត្រានេះទាបជាងក្រុមអាយុ ១៥-២៤ ឆ្នាំមានតែស្រ្តីចំនួន ២៦ ភាគរយប៉ុណ្ណោះក្នុងចំណោមស្រ្តីនិងប្រហែល ២៨ ភាគរយក្នុងចំណោមបុរសដែលបានចូលសាលារៀន។ (សូមមើលតារាងទី ៥ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង៥. អត្រាអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្នបែងចែកតាមក្រុមអាយុជាក់លាក់ និងតាមភេទឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

ក្រុមអាយុ	ភេទ			ភាគរយ		
	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
ពី៦ឆ្នាំដល់ ២៤ឆ្នាំ	១ ៧៤៤ ៨៤២	១ ៩០៦ ៧៤៨	៣ ៦៥១ ៥៩០	៥៦,៦	៥៨,៤	៥៧,៥
ពី៦ឆ្នាំដល់ ១៤ឆ្នាំ	១ ២៩៩ ៧០៦	១ ៤០៩ ៨១៤	២ ៧០៩ ៥១៩	៩១,៦	៩៣,៣	៩២,៥
ពី១៥ឆ្នាំដល់ ២៤ឆ្នាំ	៤៤៥ ១៣៧	៤៩៦ ៩៣៤	៩៤២ ០៧១	២៦,៨	២៨,៣	២៧,៦

វាមានភាពខុសគ្នាខ្លាំងនៃកម្រិតការអប់រំក្នុងចំណោមអ្នកដែលចូលរៀន។ លំនាំទាំងស្រ្តីនិងបុរសគឺដូចគ្នា ហើយភាពខុសគ្នារវាងភេទគឺតូច។ ក្នុងចំណោមមនុស្សទាំងអស់ចូលរៀននៅសាលាប្រមាណជា ៥៧ ភាគរយនៃស្រ្តី និង ៦១ ភាគរយនៃបុរសបានចូលរៀនបឋមសិក្សា (សូមមើលតារាងទី ៦ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង៦. អត្រាអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្នបែងចែកតាមកម្រិតសិក្សា និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

កម្រិតសិក្សាអប់រំ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
តួលេខ			
មធ្យមសិក្សា	៩៤ ២៦២	៩១ ១៦៧	១៨៥ ៤២៩
បឋមសិក្សា	១ ០៥០ ៤១៥	១ ២៣៨ ១២៤	២ ២៨៨ ៥៤០
មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	៣៧៤ ៣០០	៣៦១ ៩៣៦	៧៣៦ ២៣៦
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ/ សញ្ញាបត្រ វិញ្ញាបនបត្រ មធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស /បណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	២៤០ ៨៩២	២០៥ ៣៥៨	៤៤៦ ២៥០
សញ្ញាបត្រ វិញ្ញាបនបត្រ គ្រូក្រោយមធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស/ បណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ថ្នាក់ប វិញ្ញាបត្រ/ក្រោយបរិញ្ញា បត្រ	៩០ ៨០៤	១១៩ ០៨៣	២០៩ ៨៨៨
សរុប	១ ៨៥០ ៦៧៤	២ ០១៥ ៦៦៩	៣ ៨៦៦ ៣៤២
ភាគរយ			
មធ្យមសិក្សា	៥,១	៤,៥	៤,៨
បឋមសិក្សា	៥៦,៨	៦១,៤	៥៩,២
មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	២០,២	១៨,០	១៩,០
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ			

/សញ្ញាប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រ មធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស /បណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	១៣,០	១០,២	១១,៥
សញ្ញាប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រ ក្រោយមធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស / បណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ថ្នាក់ប រិញ្ញាប័ត្រ/ ក្រោយបរិ ញ្ញាប័ត្រ	៤,៩	៥,៩	៥,៤
សរុប	១០០	១០០	១០០

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

នៅប្រទេសកម្ពុជាអត្រាពិតនៃអ្នកចូលរៀននៅសាលាបឋមសិក្សា (កុមារអាយុ ៦-១១ ឆ្នាំ) មានប្រមាណ ៨៨ ភាគរយសម្រាប់ស្រ្តី និង ៩១ ភាគរយសម្រាប់បុរស។ អត្រាចុះឈ្មោះចូលរៀន ពិតសម្រាប់បុរសគឺខ្ពស់ជាងស្រ្តីស្ទើរតែគ្រប់តំបន់ទាំងអស់ លើកលែងតែតំបន់ទីប្រជុំជនដទៃ ទៀត អត្រានៃស្រ្តីគឺខ្ពស់ជាងបុរស។ (សូមមើលតារាងទី ៧ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង៧. អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅកម្រិតបឋមសិក្សាបែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

តំបន់	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
តួលេខ			
កម្ពុជា	៨៣០ ៩៨៥	៩១០ ២៦៤	១ ៧៤១ ២៤៩
ភ្នំពេញ	៧១ ៥៩០	១០០ ៨៧៥	១៧២ ៤៦៥
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	១០៩ ២៣៤	១០២ ៣៨១	២១១ ៦១៥

ជនបទផ្សេងៗ	៦៥០ ១៦១	៧០៧ ០០៩	១ ៣៥៧ ១៧០
ភាគរយ			
កម្ពុជា	៨៧,៩	៩១,១	៨៩,៦
ភ្នំពេញ	៩០,៨	៩១,៧	៩១,៣
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	៩០,៦	៨៨,៧	៨៩,៧
ជនបទផ្សេងៗ	៨៧,២	៩១,៤	៨៩,៣

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិគឺទាបជាងបឋមសិក្សា។ នៅភ្នំពេញគឺជា ភ្នំពេញប្រហែល ៥១ ភាគរយនៃស្រ្តី និង ៦០ ភាគរយនៃបុរសបន្តទៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ។ អត្រានេះទាបជាងនៅតាមតំបន់ទីប្រជុំជនដទៃទៀត ព្រោះនៅភ្នំពេញមានតែ ៧៩អង្កេតក្នុងគំរូ។ នេះគឺជាឥទ្ធិពលចៃដន្យដែលធ្វើឱ្យមានការថយចុះសម្រាប់រាជធានីភ្នំពេញ។ អត្រានៃការចូលរៀនសម្រាប់ស្រ្តីមានអត្រាខ្ពស់ជាងបុរសនៅប្រទេសកម្ពុជា តំបន់ទីប្រជុំជនដទៃទៀត និងតំបន់ជនបទផ្សេងៗ។ តែនៅតំបន់ភ្នំពេញអត្រាបុរសគឺខ្ពស់ជាងស្រ្តី។ (សូមមើលតារាងទី ៨ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង៨. អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (អនុវិទ្យាល័យ) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)

តំបន់	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
	តួលេខ			ភាគរយ		
កម្ពុជា	២៣៤ ២៨៣	១៩៣ ៤២៩	៤២៧ ៧១១	៤៧, ៥	៤៦, ៣	៤៦, ៨

ភ្នំពេញ	២០ ៧៨១	២៤ ៧៧៨	៤៥ ៥៦០	៧៣, ៦	៥៩, ៧	៦៥, ៤
ទីប្រជុំ ជនផ្សេងៗ	៣៣ ១១១	៣៣ ១៦៨	៦៦ ២៧៨	៤១, ៧	៥៧, ៥	៥០, ២
ជនបទ ផ្សេងៗ	១៨០ ៣៩១	១៣៥ ៤៨២	៣១៥ ៨៧៣	៤៥, ៣	៤២, ៨	៤៤, ០

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម យើងឃើញថារាជធានីភ្នំពេញមានអត្រាពិតនៃអ្នកចូលរៀនខ្ពស់បំផុតនៅអនុវិទ្យាល័យប្រទេសកម្ពុជា។ អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅក្នុងរដ្ឋធានីគឺប្រហែល ៥៥ ភាគរយក្នុងចំណោមស្រ្តី និង ៥០ ភាគរយក្នុងចំណោមបុរស។ អត្រាសម្រាប់ស្រ្តីគឺខ្ពស់ជាងអត្រាបុរសនៅគ្រប់តំបន់ភូមិសាស្ត្រ។ (សូមមើលតារាងទី ៩ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង៩. អត្រាពិតនៃការចូលរៀននៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (វិទ្យាល័យ) បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)

តំបន់	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
	តួលេខ			ភាគរយ		
កម្ពុជា	១៦៤ ៤៧២	១៣២ ៣៨៧	២៩៦ ៨៥៩	៣២,៤	២៥,០	២៨,៦
ភ្នំពេញ	២៨ ៧៧១	២៥ ០៥៩	៥៣ ៨៣០	៥៤,៥	៤៩,៩	៥២,២
ទីប្រជុំ ជនផ្សេងៗ	២៧ ៣០០	២៤ ៦១៧	៥១ ៩១៦	៤១,៥	៣៦,២	៣៨,៨

ជនបទ ផ្សេងៗ	១០៨ ៤០១	៨២ ៧១២	១៩១ ១១៣	២៧,៨	២០,១	២៣,៨
----------------	------------	-----------	------------	------	------	------

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

តារាងខាងក្រោមបង្ហាញពីភាគរយនៃអ្នកដែលចូលរៀននៅសាលាឯកជន។ មានភាពខុសគ្នាយ៉ាងខ្លាំងរវាងការអប់រំបឋមសិក្សា អនុវិទ្យាល័យ និងឧត្តមសិក្សា។ នៅឧត្តមសិក្សាប្រហែលជា ៦៩ ភាគរយនៃស្រ្តី និង ៧៧ ភាគរយនៃបុរសបានទៅសាលាឯកជន។ នេះបង្ហាញថាភាគច្រើនស្ថាប័នអប់រំឯកជននៅកម្ពុជាមានការអប់រំខ្ពស់។ (សូមមើលតារាងទី ១០ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង១០. ការសិក្សានៅសាលាឯកជនក្នុងចំណោមអ្នកចូលរៀនបច្ចុប្បន្នបែងចែកតាមកម្រិតសិក្សា និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៩ (គិតជាភាគរយ)

កម្រិតសិក្សាអប់រំ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
បឋមសិក្សា	២៤ ៨៦០	១៩ ៦១០	៤៤ ៤៧០	២,៤	១,៦	១,៩
មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	៧ ៧៤៧	២ ៧៧៤	១០ ៥១២	២,១	០,៨	១,៤
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ / សញ្ញាប័ត្រវិញ្ញាបនប័ត្រ	៤ ៧៩៦	៤ ៩១៦	៩ ៧១២	២,០	២,៤	២,២
មធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស						

/បណ្តុះ បណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ						
សញ្ញាប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រក្រោយ មធ្យម សិក្សា បច្ចេកទេស / បណ្តុះ បណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ ថ្នាក់បរិញ្ញា ប័ត្រ/ ក្រោយបរិ ញ្ញាប័ត្រ	៦២ ៧២៦	៩១ ៨៥២	១៥៤ ៥៧៨	៦៩,១	៧៧,១	៧៣,៦

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

ការទទួលយកមេរៀនឯកជនបន្ទាប់ពីចេញពីសាលារៀន គឺជារឿងធម្មតាបំផុតនៅកម្រិត
ឧត្តមសិក្សានៅប្រទេសកម្ពុជា។ នៅក្នុងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិមានស្រ្តី ៧៧ ភាគរយ និងបុរស
៧២ ភាគរយសិក្សាមេរៀនឯកជន។ អត្រានេះក៏ខ្ពស់ផងដែរនៅវិទ្យាល័យក្រោយមធ្យមសិក្សា
ដែលមានប្រហែលជា ៤០ ភាគរយនៃស្រ្តីនិងប្រហែល៤២ ភាគរយនៃបុរស។ (សូមមើលតារាងទី
១១ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

**តារាង១១. អត្រាអ្នករៀនបន្ថែមជាលក្ខណៈឯកជនក្រៅម៉ោងក្រោយចេញពីសាលាបែង
ចែកតាមកម្រិតសិក្សា និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)**

កម្រិតសិក្សាអប់រំ	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
តួលេខ			
បឋមសិក្សា	២១៣ ៨៦១	២៤៦ ០២០	៤៥៩ ៨៨១

មធ្យមសិក្សាបឋម ភូមិ	២២៣ ៤១៧	១៩៦ ៤៤៨	៤១៩ ៨៦៦
មធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ/សញ្ញា ប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រ មធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស/ បណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ	១៨៥ ៥៤១	១៤៧ ៧៧៦	៣៣៣ ៣១៨
សញ្ញាប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រក្រោយ មធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស/ បណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រ/ក្រោយបរិញ្ញាប័ត្រ	៣៦ ១៦៩	៤៩ ៥៤៣	៨៥ ៧១២
ភាគរយ			
បឋមសិក្សា	២០,៤	១៩,៩	២០,១
មធ្យមសិក្សាបឋម ភូមិ	៥៩,៧	៥៤,៣	៥៧,០
មធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ/សញ្ញា ប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រ មធ្យមសិក្សា បច្ចេកទេស/ បណ្តុះបណ្តាល	៧៧,០	៧២,០	៧៤,៧

វិជ្ជាជីវៈ			
សញ្ញាប័ត្រ វិញ្ញាបនប័ត្រក្រោយមធ្យមសិក្សាបច្ចេកទេស/បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រ/ក្រោយបរិញ្ញាប័ត្រ	៣៩,៨	៤១,៦	៤០,៨

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

តារាងទី ១២ បង្ហាញពីភាគរយនៃប្រជាជនកម្ពុជាចាប់ពី ៦ ឆ្នាំឡើងទៅដែលមិនធ្លាប់បានចូលសាលា។ រាជធានីភ្នំពេញមានអត្រាទាបបំផុតគឺ ៦ ភាគរយសម្រាប់ស្រ្តី និងប្រហែល ២ ភាគរយសម្រាប់បុរស។ នៅតំបន់ជនបទដទៃទៀតអត្រានេះគឺខ្ពស់បំផុតជាមួយនឹងអត្រាខ្ពស់ជាង ១៧ ភាគរយក្នុងចំណោមស្រ្តី និងប្រហែល ១០ ភាគរយក្នុងចំណោមបុរស។ ភាគរយនៃស្រ្តីដែលមិនធ្លាប់ចូលរៀនគឺខ្ពស់ជាងអត្រាដែលត្រូវគ្នាសម្រាប់បុរសនៅគ្រប់តំបន់។ (សូមមើលតារាងទី ១២ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង១២. អត្រាអ្នកមិនដែលបានចូលរៀន អាយុ៦ឆ្នាំឡើង បែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

តំបន់	ស្រ្តី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
ភូមិសាស្ត្រ			
កម្ពុជា	១ ១០៤ ៤៤១	៥៥៤ ៧៣៩	១ ៦៥៩ ១៨០
ភ្នំពេញ	៥៦ ៤៣០	២០ ២៨២	៧៦ ៧១២
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	១០០ ៤៧២	៤២ ៦៤៤	១៤៣ ១១៦
ជនបទផ្សេងៗ	៩៤៧ ៥៣៩	៤៩១ ៨១៣	១ ៤៣៩ ៣៥២
ភាគរយ			

កម្ពុជា	១៥,២	៨,១	១១,៧
ភ្នំពេញ	៦,២	២,៤	៤,៣
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	១០,៨	៥,០	៨,០
ជនបទផ្សេងៗ	១៧,៥	៩,៥	១៣,៦

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

តារាងទី ១៣ បង្ហាញពីអត្រាមនុស្សអាយុ ៦ ឆ្នាំឡើងទៅដែលមិនធ្លាប់ចូលរៀន បែងចែកតាមក្រុមអាយុនិងតាមភេទ អត្រានៃស្ត្រីដែលមិនធ្លាប់ចូលរៀនគឺខ្ពស់ជាង ស្ទើរតែគ្រប់រយបើប្រៀបធៀបនឹងបុរស លើកលែងតែក្រុមអាយុ ១៥-២៤ ឆ្នាំដែលអត្រាបុរសខ្ពស់ជាងស្ត្រីបន្តិច។ ក្នុងអាយុចំណាស់ (អាយុ ៦៥ ឆ្នាំឡើងទៅ) ប្រហែល ៥៧ ភាគរយនៃស្ត្រីនិង ១៨ ភាគរយនៃបុរសមានមិនដែលបានចូលសាលា។ (សូមមើលតារាង ១៣ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត)។

តារាង១៣. អត្រាអ្នកមិនដែលចូលរៀនបែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

ក្រុមអាយុ	ភេទ			ភាគរយ		
	ស្ត្រី	បុរស	ទាំងពីរភេទ	ស្ត្រី	បុរស	ទាំងពីរ
៦ឆ្នាំឡើង	១ ១០៤ ៤៤១	៥៥៤ ៧៣៩	១ ៦៥៩ ១៨០	១៥,២	៨១	១១៧
៦ ដល់ ១៤	៦៨ ៦៧៩	៥១ ៦៧១	១២០ ៣៥១	៤,៨	៣,៤	៤,១
១៥ ដល់ ២៤	៤៧ ៦៨៨	៦២ ៩៥៩	១១០ ៦៤៧	២,៩	៣,៦	៣,២
២៥	១៥៤	១២០	២៧៤	១១,០	៨,៨	៩,៩

ដល់ ៣៤	៤១៧	៦៦៥	០៨២			
៣៥ ដល់ ៤៤	១៨៥ ៧៣១	១០៥ ៣៣២	២៩១ ០៦២	២១,០	១២,៨	១៧,០
៤៥ ដល់ ៥៤	១៩៩ ៧៥៥	១០៤ ៣៣០	៣០៤ ០៨៥	២៤,១	១៤,៥	១៩,៦
៥៥ ដល់ ៦៤	១៧៩ ១៤៤	៥៣ ៨៦៨	២៣៣ ០១១	៣១,២	១៣,៨	២៤,២
៦៥ឆ្នាំ ឡើង	២៦៩ ០២៧	៥៥ ៩១៥	៣២៤ ៩៤១	៥៧,២	១៨,០	៤១,៧

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

សំណួរស្តីពីមូលហេតុនៃការមិនចូលរៀនត្រូវបានសួរទៅកាន់មនុស្សដែលមានអាយុ ក្រោម ១៨ ឆ្នាំដែលមិនបានចូលរៀននៅសាលា។ អំពីពិន្ទុភាគរយដូចគ្នានៃស្ត្រីនិងបុរស (៣៧ ភាគរយ) បានឆ្លើយតបថា ពួកគេត្រូវតែចូលរួមចំណែកក្នុងប្រាក់ចំណូលគ្រួសារ។ ប្រហែល ១៩ ភាគរយនៃស្ត្រី និង ១៥ ភាគរយនៃបុរសឆ្លើយតបថា ត្រូវតែជួយក្នុងការងារផ្ទះ។ ប្រហែលជា ១១ ភាគរយនៃស្ត្រីនិងប្រហែលជា ១៣ ភាគរយបុរសផ្តល់ហេតុផលថាពួកគេមិនចង់ទៅសាលារៀន។ ប្រហែលជា ១២ ភាគរយនៃស្ត្រី និងប្រហែល ១១ភាគរយនៃបុរសឆ្លើយតបថា ពួកគេក្មេងពេក។ (សូមមើលតារាងទី ១៤ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង១៤. មូលហេតុមិនបានចូលរៀនក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ អាយុ៦ឆ្នាំដល់១៧ឆ្នាំ បែងចែកតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

មូលហេតុមិនបាន ចូលរៀន	ស្ត្រី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
	ភាគរយ		
មិនចង់រៀន	៣៦ ០៤៦	៤៣ ០៩៨	៧៩ ១៤៤

រៀនមិនពូកែ	១៧ ៩៨៧	៤៣ ៨៤១	៦១ ៨២៨
មិនមានសាលា សមស្រប/សាលា នៅឆ្ងាយ គ្មានគ្រូ/ គ្មានសម្ភារៈសិក្សា	៤ ៣៣៦	១ ៦៣៨	៥ ៩៧៤
ថ្លៃសាលាខ្ពស់ ពេក	-	-	-
ត្រូវជួយរក ចំណូលអា យត្រួសារ	១២២ ២៦៤	១១៨ ៥៣៧	២៤០ ៨០០
ត្រូវជួយធ្វើការងារ ផ្ទះ	៦២ ៨៣៨	៤៦ ៨១៦	១០៩ ៦៥៤
ស្ថានភាពរស់នៅ ក្រលំបាកពេក (ក្រីក្រពេក)	២៨ ៨៦៨	១៩ ៧៥៩	៤៨ ៦២៧
ដោយសារពិការ ភាព/មានជំងឺរយៈ ពេលយូរ (៣ខែ ឡើងទៅ)	១៦ ៧៦២	១៣ ១៦២	២៩ ៩២៤
មានអាយុក្មេង ពេក	៤០ ២១០	៣៥ ២៩២	៧៥ ៥០២
មានបញ្ហាផ្សេងៗ ទៀតដែលបាន បញ្ជាក់	៤ ៣៥៣	១៧០០	៦ ០៥៣
សរុប	៣៣៣ ៦៦៣	៣២៣ ៨៤៣	៦៥៧ ៥០៧

ភាគរយ			
មិនចង់រៀន	១០,៨	១៣,៣	១២,០
រៀនមិនពូកែ	៥,៤	១៣,៥	៩,៤
មិនមានសាលា សមស្រប/សាលា នៅឆ្ងាយ គ្មានគ្រូ/ គ្មានសម្ភារៈសិក្សា	១,៣	០,៥	០,៩
ថ្លៃសាលាខ្ពស់ ពេក	-	-	-
ត្រូវជួយរក ចំណូលអោយ គ្រួសារ	៣៦,៦	៣៦,៦	៣៦,៦
ត្រូវជួយធ្វើការងារ ផ្ទះ	១៨,៨	១៤,៥	១៦,៧
ស្ថានភាពរស់នៅ ក្រលំបាកពេក (ក្រីក្រពេក)	៨,៧	៦,១	៧,៤
ដោយសារពិការ ភាព/មានជំងឺរយៈ ពេលយូរ (៣ខែ ឡើងទៅ)	៥,០	៤,១	៤,៦
មានអាយុក្មេង ពេក	១២,១	១០,៩	១១,៥
មានបញ្ហាផ្សេងៗ ទៀតដែលបាន	១,៣	០,៥	០,៩

បញ្ជាក់			
សរុប	១០០	១០០	១០០

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

តារាងទី ១៥ ខាងក្រោមបង្ហាញពីភាគរយនៃការសិក្សាអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ឧទាហរណ៍ដូចជា កម្មវិធីអក្ខរកម្ម កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ភាសាបរទេសជាដើម។ល។ ៩ ភាគរយនៃមនុស្ស ក្នុងក្រុមអាយុ ៦-២៤ ឆ្នាំបានចូលរៀនថ្នាក់មិនមែនផ្លូវការ។ ចំណែករបស់មនុស្សនៅសាលាក្រៅ សាលាគឺខ្ពស់ជាងក្រុមអាយុ ៦-១៤ ឆ្នាំជាងក្រុមអាយុ ១៥-២៤ ។ ភាពខុសគ្នានៃយែនឌ័រមាន បន្តិចបន្តួចសម្រាប់ការចូលសាលាក្រៅផ្លូវការ។ (សូមមើលតារាងទី ១៥ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង១៥. ការចូលរៀននៅថ្នាក់ក្រៅប្រព័ន្ធបែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

ក្រុមអាយុ	ស្រី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
គូលេខ			
៦ ដល់ ១៤	១៣៨ ១៣៨	១៥៩ ៥០៧	២៩៧ ៦៤៥
១៥ ដល់ ២៤	១៣៨ ០២៤	១៣៥ ៦២៩	២៧៣ ៦៥៣
៦ ដល់ ២៤	២៧៦ ១៦១	២៩៥ ១៣៧	៥៧១ ២៩៨
ភាគរយ			
៦ ដល់ ១៤	៩,៧	១០,៦	១០,២
១៥ ដល់ ២៤	៨,៣	៧,៧	៨,០
៦ ដល់ ២៤	៩,០	៩,០	៩,០

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

២.១.៣. ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំ

ក្នុងផ្នែកនេះ ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំត្រូវបានបង្ហាញសម្រាប់ប្រជារាស្ត្រដែលមានអាយុចាប់ពី ១៥ឆ្នាំឡើងទៅ។ ចំណែកដែលយ៉ាងហោចណាស់បានបញ្ចប់ការសិក្សាបឋមសិក្សាទាបជាងក្នុងចំណោមក្រុមអាយុចាស់ទាំងអស់។ បុរសច្រើនជាងស្ត្រីយ៉ាងហោចណាស់បានបញ្ចប់ការសិក្សាបឋមសិក្សានៅក្នុងក្រុមអាយុទាំងអស់ លើកលែងតែក្រុមអាយុ ១៥-២៤ឆ្នាំដែលចំណែករបស់ស្ត្រីខ្ពស់ជាងបុរស។ (សូមមើលតារាង១៦ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

តារាង១៦. អត្រាអ្នកបានបញ្ចប់ការសិក្សាយ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតបឋមសិក្សា អាយុ១៥ឆ្នាំឡើង បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងភេទ ឆ្នាំ២០១៦ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

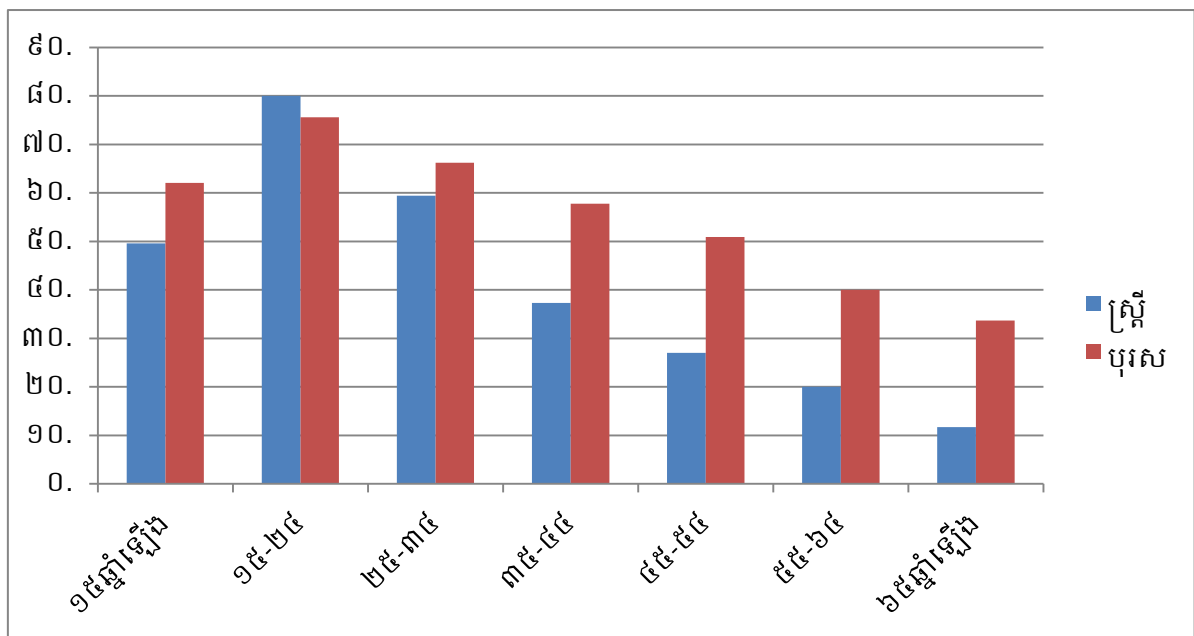
ក្រុមអាយុ	ស្ត្រី	បុរស	ទាំងពីរភេទ
ភូមិភាគខ			
១៥ឆ្នាំឡើងទៅ	២ ៨៩០ ១៦៦	៣ ៣៣៤ ៨២៦	៦ ២២៤ ៩៩១
ពី១៥ឆ្នាំទៅ២៤ឆ្នាំ	១ ៣៣០ ០៨០	១ ៣២៦ ២៨៨	២ ៦៥៦ ៣៦៨
ពី២៥ឆ្នាំទៅ៣៤ឆ្នាំ	៨៣៥ ៤៦៤	៩០៦ ០២២	១ ៧៤១ ៤៨៦
ពី៣៥ឆ្នាំទៅ៤៤ឆ្នាំ	៣៣០ ៨០០	៤៧៥ ៧៩១	៨០៦ ៥៩១
ពី៤៥ឆ្នាំទៅ៥៤ឆ្នាំ	២២៤ ០១៦	៣៦៦ ៥៥០	៥៩០ ៥៦៦
ពី៥៥ឆ្នាំទៅ៦៤ឆ្នាំ	១១៤ ៩៨៥	១៥៥ ៦៧៤	២៧០ ៦៥៩
៦៥ឆ្នាំឡើង	៥៤ ៨២១	១០៤ ៥០១	១៥៩ ៣២១
ភាគរយ			
១៥ឆ្នាំឡើង	៤៩,៦	៦២,១	៥៥,៦
ពី១៥ឆ្នាំទៅ២៤ឆ្នាំ	៨០,០	៧៥,៦	៧៧,៧
ពី២៥ឆ្នាំទៅ៣៤ឆ្នាំ	៥៩,៤	៦៦,២	៦២,៧

ពី៣៥ឆ្នាំទៅ៤៤ឆ្នាំ	៣៧,៣	៥៧,៨	៤៧,២
ពី៤៥ឆ្នាំទៅ៥៤ឆ្នាំ	២៧,០	៥០,៩	៣៨,១
ពី៥៥ឆ្នាំទៅ៦៤ឆ្នាំ	២០,០	៤០,០	២៨,១
៦៥ឆ្នាំឡើង	១១,៧	៣៣,៧	២០,៤

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

តាមទិន្នន័យបង្ហាញថា អត្រាបញ្ចប់យ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតបឋមសិក្សា គឺជារឿងធម្មតាបំផុតនៅក្នុងក្រុមអាយុ១៨-២៤ ឆ្នាំដែលមានស្រ្តីប្រមាណ ៤៩ ភាគរយ និងបុរសប្រហែល ៤៨ ភាគរយបានបញ្ចប់កម្រិតនេះ។ អត្រាបញ្ចប់យ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតបឋមសិក្សាមានកម្រិតទាបក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រដែលមានវ័យចំណាស់ទាំងអស់ ហើយអត្រាបុរសមានកម្រិតខ្ពស់ជាស្រ្តីស្ទើរតែគ្រប់ក្រុមអាយុទាំងអស់។ (សូមមើលតារាងទី១៧. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

ក្រាហ្វិក៣. អត្រាអ្នកបានបញ្ចប់យ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតបឋមសិក្សាបែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៦ (គិតជាភាគរយ)

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

តារាង១៧. អត្រាអ្នកបានបញ្ចប់យ៉ាងតិចត្រឹមកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ អាយុ១៨ឆ្នាំ ឡើង បែងចែកតាមក្រុមអាយុ និងភេទ (គិតជាភាគរយ និងភាគរយ)

ក្រុម អាយុ	ភេទ			ភាគរយ		
	ស្រី	បុរស	ទាំងពីរ ភេទ	ស្រី	បុរស	ទាំង ពីរ ភេទ
១៨ឆ្នាំ ឡើង	១ ៣១៩ ២៨២	១ ៧០៨ ៨៩១	៣ ០២៨ ១៧៣	២៤,៨	៣៥,៣	២៩,៨
១៨-២៤	៥៦៧ ៨០៩	៥៩២ ២៣១	១ ១៦០ ០៤០	៤៩,១	៤៨,៤	៤៨,៨
២៥-៣៤	៤៦១ ៩០៧	៥៥៦ ៦៨៨	១ ០១៨ ៥៩៥	៣២,៨	៤០,៧	៣៦,៧
៣៥-៤៤	១៣៧ ១៥៤	២៦៧ ១៦៤	៤០៤ ៣១៨	១៥,៥	៣២,៥	២៣,៦
៤៥-៥៤	៨៩ ៤០៣	១៨៩ ៧២៥	២៧៩ ១២៨	១០,៨	២៦,៣	១៨,០
៥៥-៦៤	៥១ ២៨៧	៦៩ ៨៤៧	១២១ ១៣៤	៨,៩	១៧,៩	១២,៦
៦៥ឆ្នាំ ឡើង	១១ ៧២១	៣៣ ២៣៦	៤៤ ៩៥៨	២,៥	១០,៧	៥,៨

**ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចកម្ពុជាឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួង
ផែនការ)**

ប្រហែល ១៩ ភាគរយនៃមនុស្សដែលមានអាយុចាប់ពី ២៥ ឆ្នាំឡើងទៅបានឆ្លើយតបថា ពួកគេមិនបានរៀន ឬក៏បានរៀនសូត្រតិចតួច ដែលក្នុងនោះស្រ្តីមានប្រហែល ២៤% និងបុរស ១២% ។ បុរសមានអត្រាខ្ពស់ជាងស្រ្តីដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សាក្នុងកម្រិតបឋមសិក្សា ឬក៏វិទ្យាល័យ នៃការអប់រំ។ (សូមមើលរូបភាពទី៦. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

រូបភាពទី៦. ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំសម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ អាយុ១៥ឆ្នាំឡើង បែងចែក តាមកម្រិតសិក្សា និងតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)

Cambodia Socio-Economic Survey 2017

**Table 19. Persons aged 25 years and above by educational attainment and sex, 2017.
In Number Percent.**

Educational attainment	Women	Men	Both sexes	Women	Men	Both sexes
	Number			Percent		
None or only some education	992,111	443,924	1,436,035	23.8	12.3	18.5
Primary school not completed	1,614,515	1,159,353	2,773,868	38.7	32.1	35.7
Primary school completed	808,613	891,877	1,700,490	19.4	24.7	21.9
Lower secondary completed	400,897	519,314	920,210	9.6	14.4	11.8
Upper secondary completed	179,688	314,093	493,781	4.3	8.7	6.3
Post-secondary education	170,888	283,253	454,141	4.1	7.8	5.8
Other	-	-	-	0.0	0.0	0.0
Total	4,166,711	3,611,814	7,778,526	100	100	100

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៧

យោងតាមទិន្នន័យឃើញថា មានភាពខុសគ្នាច្រើនពីកម្រិតសិក្សាអប់រំដែលទទួលបាន នៅតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ អត្រានៃប្រជារាស្ត្រដែលទទួលបានការសិក្សាអប់រំ នៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (វិទ្យាល័យ) មានកម្រិតខ្ពស់នៅរាជធានីភ្នំពេញ និងតំបន់ទីប្រជុំ ជនផ្សេងៗ ជាងប្រជារាស្ត្រដែលរស់នៅតំបន់ជនបទផ្សេងៗ។ អត្រានៃកម្រិតការសិក្សាអប់រំ ក្រោយមធ្យមសិក្សានៅរាជធានីភ្នំពេញ មានអត្រាខ្ពស់ខ្លាំងជាងទីប្រជុំជនផ្សេងៗ និងជនបទផ្សេងៗ។ (សូមមើលរូបភាពទី៧. សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

រូបភាពទី៧. ការទទួលបានការសិក្សាអប់រំសម្រាប់ប្រជារាស្ត្រ អាយុ២៥ឆ្នាំឡើង បែងចែក តាមកម្រិតសិក្សាអប់រំ និងតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៧

Table 20. Persons aged 25 years and above by educational attainment and geographical domain, 2017. In Number and Percent.

Educational attainment	Cambodia	Phnom Penh	Other urban	Other rural
Number				
None or only some education	1,436,035	64,277	118,464	1,253,294.2
Primary school not completed	2,773,868	249,570	299,683	2,224,614.5
Primary school completed	1,700,490	233,137	239,579	1,227,774.2
Lower secondary completed	920,210	202,107	140,455	577,648.1
Upper secondary completed	493,781	138,850	112,825	242,107.0
Post-secondary education	454,141	219,368	94,950	139,823.4
Other	-	-	-	-
Total	7,778,526	1,107,309	1,005,956	5,665,261.4
Percent				
None or only some education	18.5	5.8	11.8	22.1
Primary school not completed	35.7	22.5	29.8	39.3
Primary school completed	21.9	21.1	23.8	21.7
Lower secondary completed	11.8	18.3	14.0	10.2
Upper secondary completed	6.3	12.5	11.2	4.3
Post-secondary education	5.8	19.8	9.4	2.5
Other	-	-	-	-
Total	100	100	100	100

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៧

២.១.៤. ការចំណាយលើការសិក្សាអប់រំ

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានចំណាយលើការអប់រំសិក្សា ក្នុងអំឡុងពេលនៃឆ្នាំសិក្សាកន្លងមក សម្រាប់សមាជិកគ្រួសារនីមួយៗដែលបានចូលរៀនក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំផ្លូវការ ការរៀនបន្ថែមជាលក្ខណៈឯកជនក្រៅម៉ោងក្រោយចេញពីសាលា ឬក៏ការសិក្សាថ្នាក់អប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ ត្រូវបានកត់ត្រាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។ ការចំណាយរួមមាន ៧ប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

- ចំណាយលើថ្លៃសាលា
- ចំណាយថ្លៃគ្រូបង្រៀន
- ចំណាយថ្លៃសៀវភៅសិក្សា
- ចំណាយថ្លៃសម្ភារៈសិក្សាផ្សេងៗ
- ចំណាយលើការសិក្សារបស់ក្មេងដែលទៅសិក្សាឆ្ងាយពីផ្ទះ
- ការចំណាយថ្លៃធ្វើដំណើរ
- អំណោយជូនគ្រូ ប្រាក់វិភាគទានបង់សម្រាប់សាងសង់អគារ/ការអភិវឌ្ឍន៍។ល។

ការចំណាយលើការអប់រំមានភាពខុសប្លែកគ្នាយ៉ាងខ្លាំងរវាងកម្រិតសិក្សាអប់រំ។ នៅក្នុងសាលាបឋមសិក្សាដែលមានចំនួនសិស្សច្រើនជាងគេគឺចំណាយប្រហែល ៥១៣ ពាន់រៀលជាមធ្យម។ នៅកម្រិតខ្ពស់មួយ អ្នកអាចឃើញថាមានថ្លៃសាលា និងថ្លៃសិក្សាបន្ថែមដែលអាចពន្យល់បានច្រើនពីភាពខុសគ្នានៃថ្លៃចំណាយនៅកម្រិតខុសគ្នា។ (សូមមើលតារាងទី១៨ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

តារាង១៨. ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំគិតជាមធ្យមភាគបែងចែកតាមកម្រិតសិក្សាអប់រំឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាពាន់រៀល)

កម្រិតសិក្សាអប់រំ	ការចំណាយជាមធ្យម
មធ្យមសិក្សា	៤៩៦
បឋមសិក្សា	៥១៣
មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (អនុវិទ្យាល័យ)	៩៥៩
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ (វិទ្យាល័យ)	១ ៧២៩
ថ្នាក់បច្ចេកទេស /បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	២ ០៨៨
ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ/ ក្រោយបរិញ្ញាបត្រ	៤ ៦១៦

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

ការចំណាយជាមធ្យមមានភាពខុសគ្នាខ្លាំង នៅពេលយើងប្រៀបធៀបតំបន់ផ្សេងៗគ្នានៃប្រទេសកម្ពុជា។ នេះអាចត្រូវបានពន្យល់ដោយការពិតថា សមាសធាតុនៃការអប់រំគឺខុសគ្នាឆ្ងាយពីគ្នាតំបន់។ នៅរាជធានីភ្នំពេញការចំណាយប្រចាំឆ្នាំជាមធ្យមត្រូវបានប៉ាន់ស្មានដល់ ១.៧៤៣ ពាន់រៀល តំបន់ទីប្រជុំជនមានចំនួន ១.៣០៧ ពាន់រៀល និងសម្រាប់តំបន់ជនបទផ្សេងទៀតគឺ ៨៣៣ ពាន់រៀល។ (សូមមើលតារាងទី១៩ សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម)។

តារាងទី១៩. ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំគិតជាមធ្យមភាគបែងចែកតាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាពាន់រៀល)

តំបន់	ការចំណាយជាមធ្យម
កម្ពុជា	១ ០០០
ភ្នំពេញ	១ ៧៤៣
ទីប្រជុំជនផ្សេងៗ	១ ៣០៧
ជនបទផ្សេងៗ	៨៣៣

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

យោងតាមតារាងទី ១៨ ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំជាមធ្យមសម្រាប់ស្ត្រីក្នុងវិស័យអប់រំគឺខ្ពស់ជាងការចំណាយរបស់បុរស។ ភាពខុសគ្នាប្រចាំឆ្នាំគឺប្រហែល ២១ ពាន់រៀល។ (សូមមើលតារាងទី ២០ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាងទី២០. ការចំណាយប្រចាំឆ្នាំគិតជាមធ្យមបែងចែកតាមភេទ ឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាពាន់រៀល)

ភេទ	ការចំណាយជាមធ្យម
ស្ត្រី	១ ០១១
បុរស	៩៩០
ទាំងពីរភេទ	១ ០០០

ប្រភពទិន្នន័យ៖ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចឆ្នាំ២០១៧ (វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិក្រសួងផែនការ)

សន្ទស្សន៍យុគភាពយេនឌ័រអប់រំ (GPI) គឺជាផលធៀប អនុបាត នៃតម្លៃសូចនាករអប់រំណាមួយរបស់ស្ត្រី ទៅនឹងតម្លៃសូចនាករអប់រំនោះរបស់បុរស។ បើសន្ទស្សន៍យុគភាពយេនឌ័រស្ថិតនៅក្នុងចន្លោះពី ០៩៧ ទៅ ១០៣ នោះបានសេចក្តីថាមានយុគភាពយេនឌ័រ។ GPI ត្រូវបានគណនាជាចំនួននៃចំនួនស្ត្រី ដោយចំនួនបុរសបានចុះឈ្មោះចូលរៀនក្នុងដំណាក់កាលនៃការអប់រំ។ សន្ទស្សន៍យេនឌ័រចំពោះអត្រាចូលរៀនពិតនៅក្នុងបឋមគឺ ១ និងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិនិងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ GPI ខ្ពស់ជាង ១ ។ (សូមមើលតារាងទី២១ សម្រាប់ព័ត៌មានលម្អិត) ។

តារាង២១. សន្ទស្សន៍យុគភាពយេនឌ័រអប់រំចំពោះអត្រាចូលរៀនពិតក្នុងកម្រិតសិក្សាអប់រំឆ្នាំ២០១៧ (គិតជាភាគរយ)

កម្រិតសិក្សាអប់រំ	សន្ទស្សន៍យុគភាពយេនឌ័រអប់រំ
បឋមសិក្សា	១,០
មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ អនុវិទ្យាល័យ	១,៣
មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ វិទ្យាល័យ	១,៣

ជំពូកទី៣

ការវិភាគលទ្ធផលស្រាវជ្រាវ

ការវិភាគនេះធ្វើឡើង ដើម្បីពិនិត្យទៅលើស្ថានភាពនៃការសិក្សាអប់រំរបស់សិស្សានុសិស្ស ដែលមានកម្រិតសិក្សាក្រោមមហាវិទ្យាល័យរវាងកូនអ្នកមាន និងកូនអ្នកក្រ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលរួមមានចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួនដូចជា ភេទ ប្រភេទសាលារៀន ជីវភាពគ្រួសារ កម្រិតវប្បធម៌ ស្រុកកំណើត ការសិក្សាបន្ថែមក្រៅសាលា ការបោះបង់ការសិក្សា និងបញ្ហាដែលបានជួបប្រទះអំឡុងពេលសិក្សា។

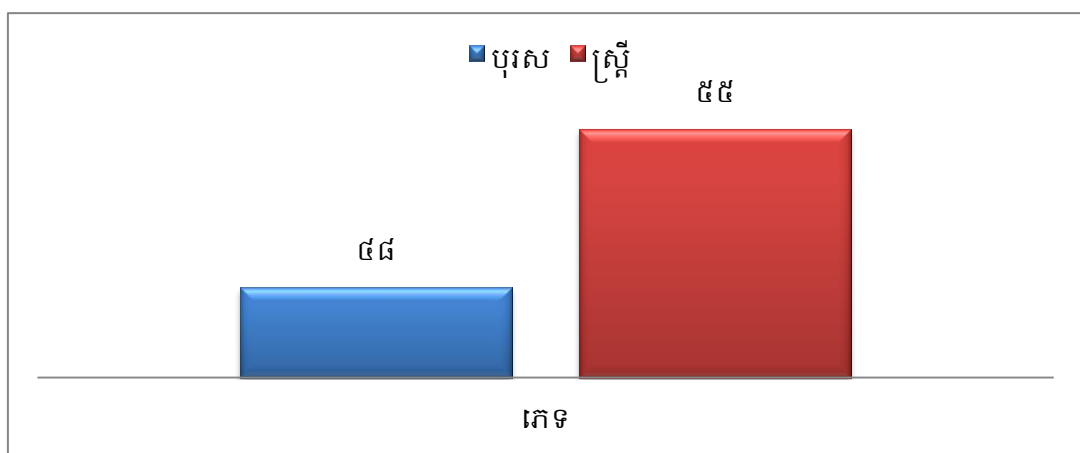
៣.១. ការវិភាគបែបពិពណ៌នា

៣.១.១. ស្ថានភាពទូទៅនៃសិស្សានុសិស្ស

៣.១.១.១. ភេទ

តាមការអង្កេត និងផ្អែកលើទិន្នន័យដែលក្រុមយើងខ្ញុំបានចុះទៅសម្ភាសន៍ផ្ទាល់ជាមួយសិស្សានុសិស្សបានអោយដឹងថា ៤៦,៦% ជាបុរស និង ៥៣,៤% ជាស្ត្រី។

ក្រាហ្វិកទី៣.១៖ ភេទ

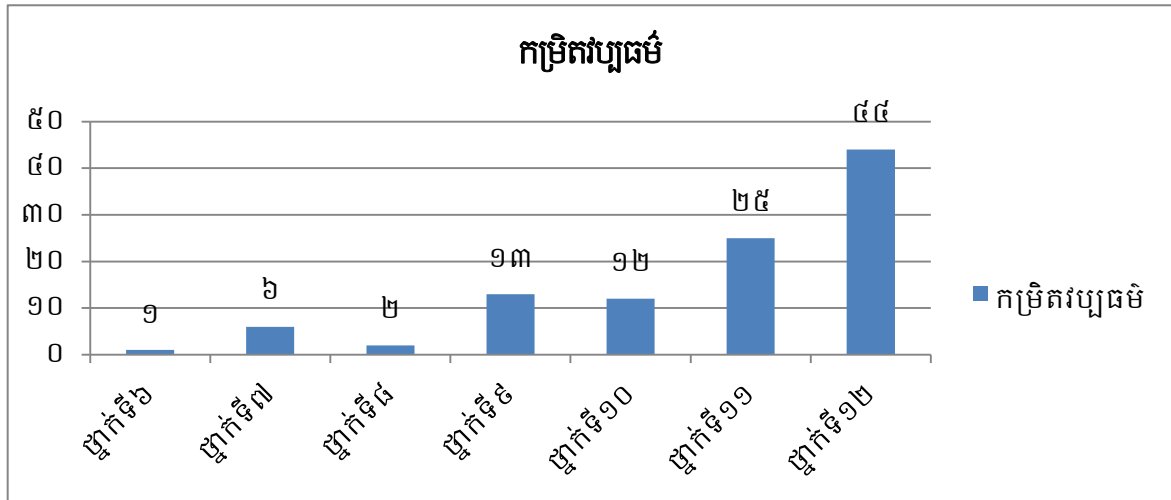
ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី១

៣.១.១.២. កម្រិតវប្បធម៌

បើក្រឡែកទៅមើលកម្រិតវប្បធម៌វិញ យើងឃើញថាសិស្សដែលរៀនថ្នាក់ទី១២ មានចំនួនច្រើនជាងគេគឺ ៤៤នាក់ស្មើនឹង ៤២,៧% សិស្សរៀនថ្នាក់ទី១១ មានចំនួន ២៥នាក់ស្មើនឹង

២៤,៣% សិស្សរៀនថ្នាក់ទី១០ មានចំនួន ១២នាក់ស្មើនឹង១១,៧% សិស្សរៀនថ្នាក់ទី៩ មានចំនួន ១៣នាក់ស្មើនឹង១២,៦% សិស្សរៀនថ្នាក់ទី៧ មានចំនួន ៦នាក់ស្មើនឹង ៥,៨% និងសិស្សដែលរៀនថ្នាក់ទី៦ និងទី៨ មានចំនួនតិចជាងគេ (ដោយថ្នាក់ទី៨ មានចំនួន ២នាក់ និងថ្នាក់ទី៦ មានចំនួន ១នាក់)។

ក្រាហ្វិក៣.២. ៖ កម្រិតវប្បធម៌

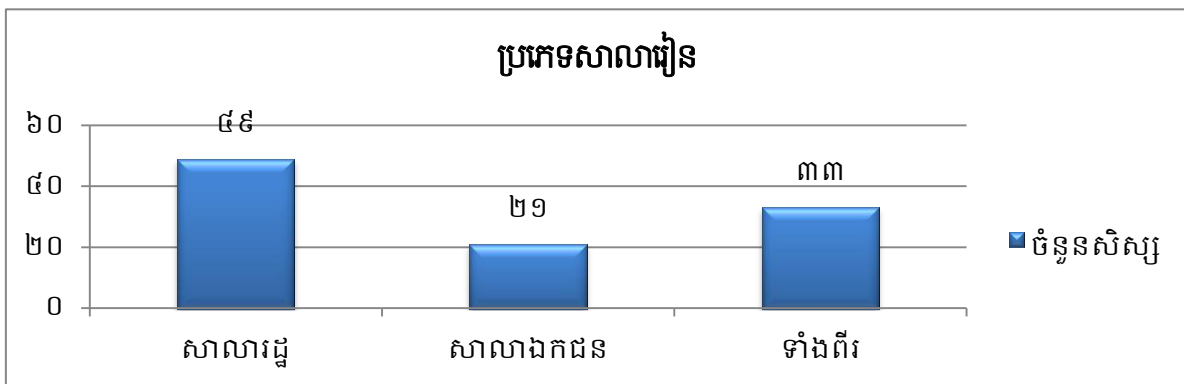

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរ៤

៣.១.១.៣. ប្រភេទសាលារៀនដែលសិស្សចូលសិក្សា

យោងតាមទិន្នន័យក្នុងក្រាហ្វិកបានបង្ហាញថា ភាគច្រើននៃអ្នកផ្តល់ជាអ្នករៀននៅសាលារដ្ឋមានចំនួន ៤៩នាក់ ស្មើនឹង ៤៧,៦% នៃចំនួនទាំងអស់។

ក្រាហ្វិកទី៣.៣. ៖ ប្រភេទសាលារៀនដែលសិស្សចូលសិក្សា

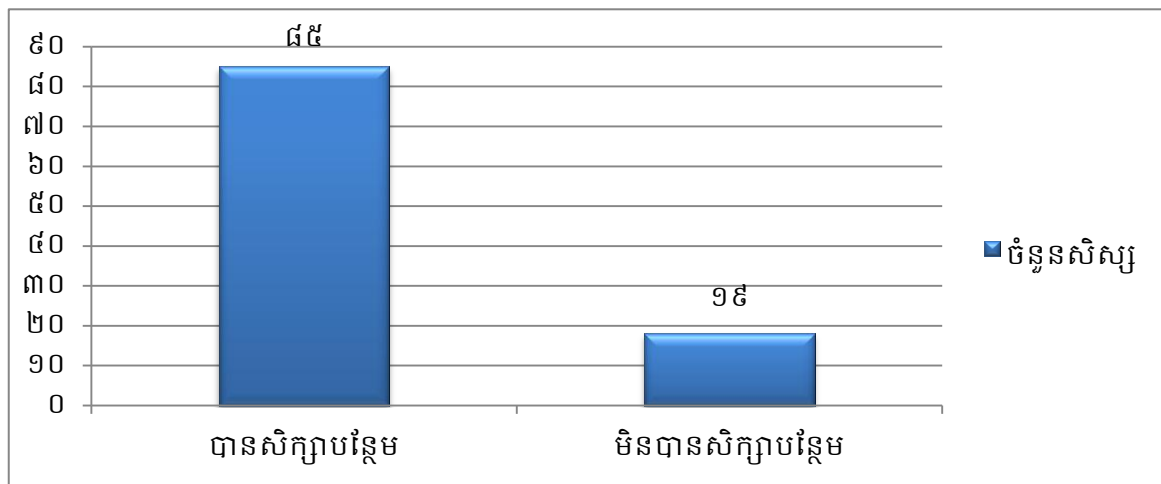

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី៥

ខណៈពេលដែលសិស្សរៀននៅសាលាឯកជនមានចំនួន ២១នាក់ ស្មើនឹង ២០,៤% និងសិស្សដែលរៀនទាំងពីរសាលាមានចំនួន ៣៣នាក់ស្មើនឹង ៣២%។

បើក្រឡែកទៅមើលការសិក្សាបន្ថែមក្រៅសាលា សាលាក្រៅប្រព័ន្ធ របស់សិស្សានុសិស្សវិញ ឃើញថាសិស្សដែលបានសិក្សាក្រៅបន្ថែមមានចំនួន ៨៥នាក់ និងសិស្សដែលមិនបានសិក្សាក្រៅបន្ថែមមានចំនួន ១៨នាក់។ ហើយសិស្សដែលបានសិក្សាក្រៅបន្ថែម បានរៀន ២សាលាមានចំនួន ៥២នាក់ ស្មើនឹង ៦០,៥% បានរៀន ៣សាលាមានចំនួន ៣៣នាក់ ស្មើនឹង ៣៨,៤% និងបានរៀនច្រើនជាង ៣សាលាមានចំនួន ២នាក់ ស្មើនឹង ២,៣%។

ក្រាហ្វិកទី៣.៤៖ ចំនួនសិស្សដែលបានសិក្សាបន្ថែមក្រៅសាលា

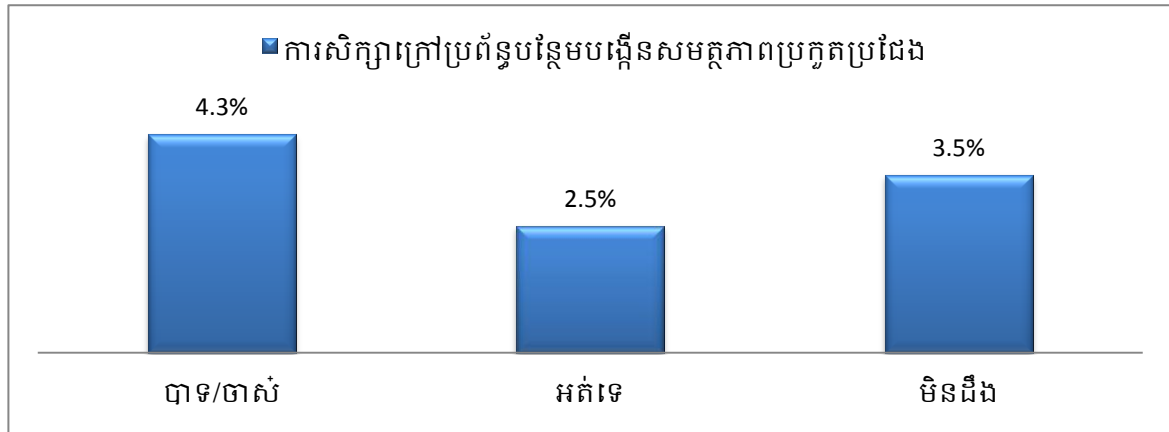

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី១០

ក្រាហ្វិកទី៣.៥៖ ចំនួនសាលាក្រៅប្រព័ន្ធដែលសិស្សរៀនក្រៅបន្ថែម

ក្រាហ្វិក៣.៦. ការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែង

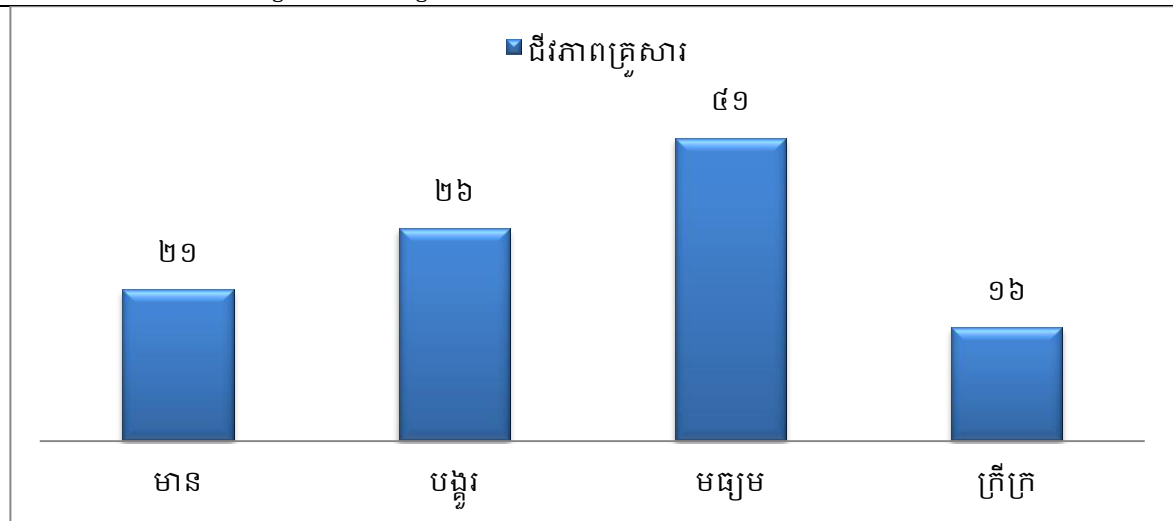
ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី១២

ផ្អែកលើទិន្នន័យខាងលើបង្ហាញថា សិស្សានុសិស្សភាគច្រើនបានសិក្សាក្រៅបន្ថែម ព្រោះពួកគាត់មួយចំនួនធំ (៨៥នាក់) គិតថាការសិក្សាក្រៅបន្ថែមនឹងបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងប្រសើរជាងសិស្សដែលមិនបានសិក្សាក្រៅបន្ថែម ហើយសិស្សចំនួន ៦៥នាក់ក្នុងចំណោម ៩៥នាក់ យល់ឃើញថា ការសិក្សាក្រៅបន្ថែមផ្តល់ផលប្រយោជន៍សំខាន់បំផុតដល់ចំណាត់ថ្នាក់របស់ពួកគេ។

៣.១.១.៤. ជីវភាពគ្រួសារ

យោងតាមទិន្នន័យក្នុងក្រាបបានបង្ហាញថា អ្នកមានជីវភាពគ្រួសារមធ្យមមានចំនួនច្រើនជាងគេគឺ ៤០នាក់ ស្មើនឹង ៣៨,៨% អ្នកមានជីវភាពគ្រួសារបង្អួចមានចំនួន ២៨នាក់ស្មើនឹង ២៧,២% អ្នកមានជីវភាពគ្រួសារមាន មានចំនួន ២០នាក់ស្មើនឹង ១៩,៤% និងអ្នកមានជីវភាពក្រីក្រមានចំនួនតិចជាងគេគឺ ១៥នាក់ ស្មើនឹង ១៤,៦%។ នេះសប្បាយដោយឃើញថា នេះជាមូលហេតុដែលសិស្សភាគច្រើនមានលទ្ធភាពក្នុងការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមក្រៅពីសាលាផ្លូវការ បើយោងតាមក្រាហ្វិក៣.៤ និងក្រាហ្វិក៣.៥។

ក្រាហ្វិក៣.៧៖ ជីវភាពគ្រួសារ

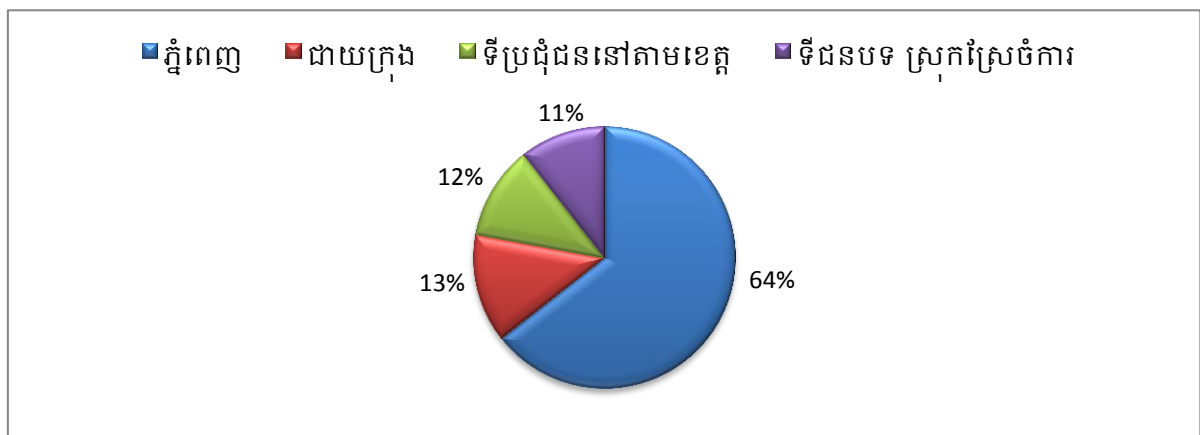

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី៩

៣.១.១.៥. ទីកន្លែងរស់នៅ

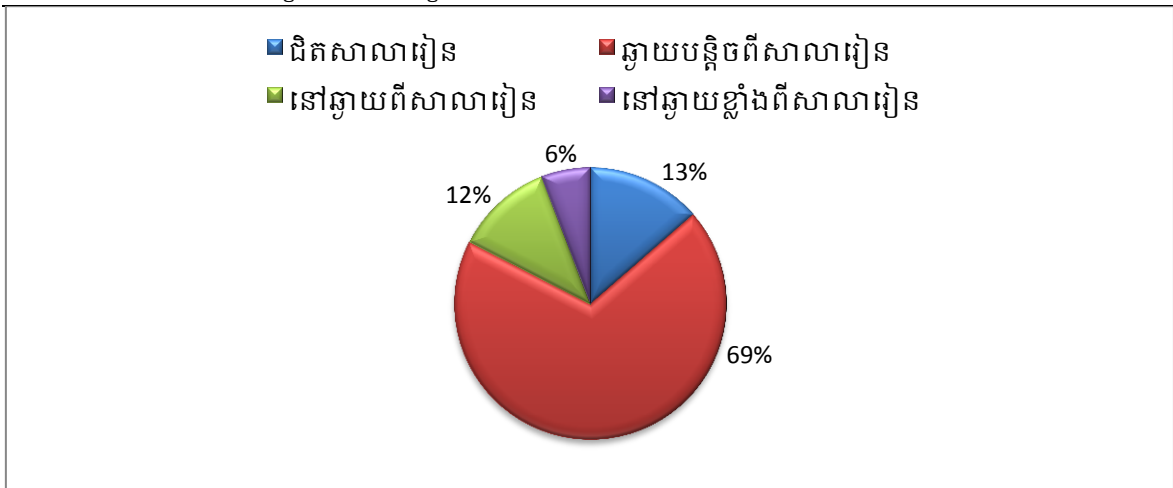
យោងតាមទិន្នន័យបានបង្ហាញថា សិស្សភាគច្រើនរស់នៅភ្នំពេញដែលមានចំនួន ៦៧ នាក់ស្មើនឹង ៦៥% សិស្សរស់នៅជាយក្រុងមានចំនួន ១៤នាក់ស្មើនឹង ១៣,៦% សិស្សរស់នៅទីប្រជុំជនផ្សេងៗមានចំនួន ១២នាក់ស្មើនឹង១១,៧% និងសិស្សដែលរស់នៅទីជនបទ ស្រុកស្រែចំការមានចំនួនតិចជាងគេគឺ ១១នាក់ស្មើនឹង ១០,៧%។

ក្រាហ្វិកទី ៣.៨. ៖ ទីកន្លែងរស់នៅ

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី២

ក្រាហ្វិក៣.៩. ៖ ចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀនរបស់សិស្សានុសិស្ស

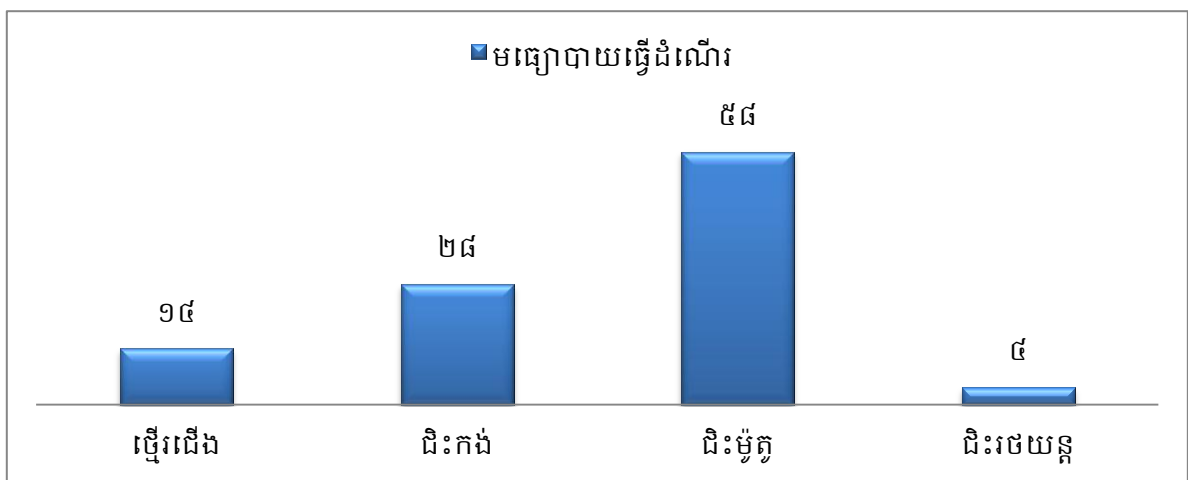

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី៦

បើយើងមើលទៅលើចម្ងាយពីផ្ទះ ទៅសាលា និងមធ្យោបាយនៃការធ្វើដំណើររបស់សិស្ស យើងឃើញថា សម្រាប់ផ្ទះរបស់សិស្សដែលមានចម្ងាយឆ្ងាយបន្តិចពីសាលារៀនមានភាគច្រើន ដែលមានចំនួន ៧១នាក់ស្មើនឹង ៦៨,៩%នៃចំនួនអ្នកផ្តល់ចម្លើយ ហើយភាគច្រើននៃការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយទៅសាលារៀនគឺ ម៉ូតូដែលមានចំនួន ៥៩នាក់ស្មើនឹង ៥៧,៣%នៃអ្នកផ្តល់ចម្លើយទាំងអស់។

ថ្វីត្បិតតែ អត្រាអ្នកដែលមានចម្ងាយឆ្ងាយបន្តិចពីសាលារៀនមានអត្រាខ្ពស់ជាងគេគឺ ៦៨,៩% តែសម្រាប់មធ្យោបាយក្នុងការធ្វើដំណើរវិញយើងឃើញថា ចំនួនអ្នកជិះម៉ូតូមានច្រើនជាងគេគឺ ៥៩នាក់ស្មើនឹង ៥៧,៣% និងចំនួនអ្នកជិះកង់គឺ ២៨នាក់ស្មើនឹង ២៧,២% នេះយោងទៅតាមអ្នកផ្តល់ចម្លើយ។

ក្រាហ្វិក៣.១០ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ

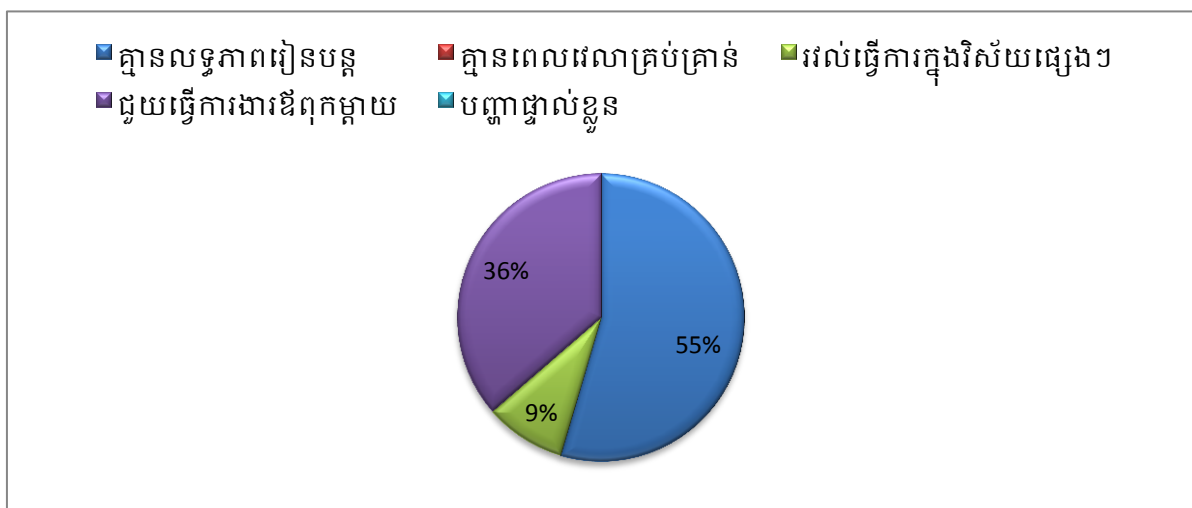

៣.១.២. បញ្ហាប្រឈមនានាដែលសិស្សានុសិស្សបានជួបប្រទះកំឡុងពេលសិក្សា

កំឡុងពេលប្រមូលព័ត៌មាន ដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាប្រឈមរបស់សិស្សានុសិស្ស ពួកគាត់បានផ្តល់ចម្លើយ ដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាប្រឈមក្នុងការសិក្សា។ លទ្ធផលដែលទទួលបានត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងក្រាហ្វិក៣.១១. និង ៣.១២. ខាងក្រោមនេះ។

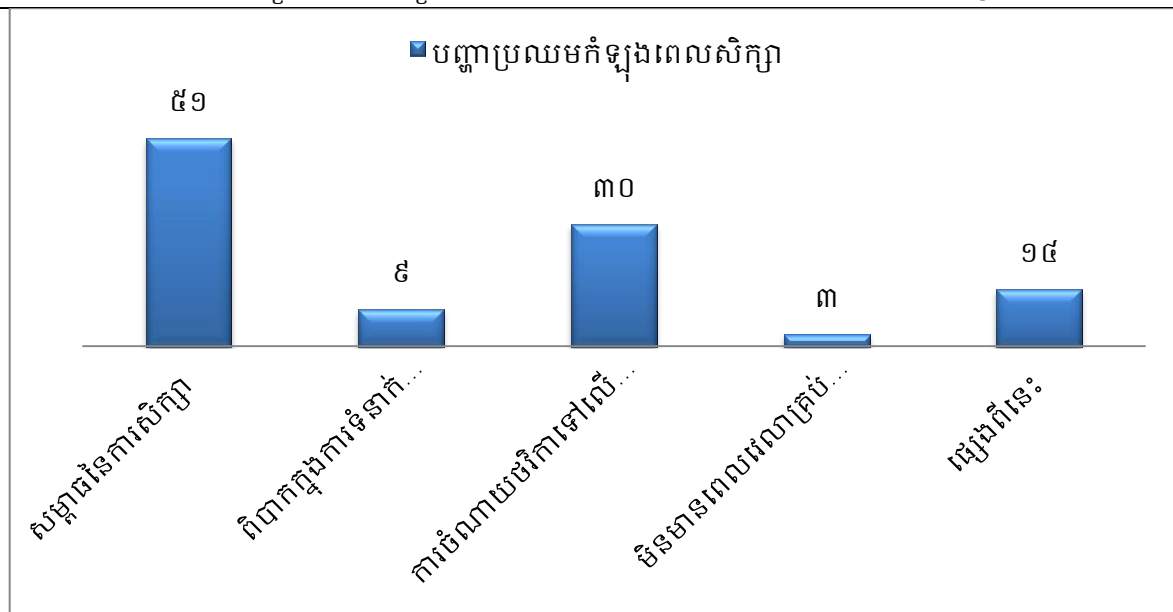
មុននឹងចូលនិយាយអំពីបញ្ហាប្រឈមរបស់សិស្សដែលកំពុងសិក្សា យើងគួរបង្វែរអារម្មណ៍ទៅមើលសិស្សដែលបានបោះបង់ការសិក្សាម្តង។ យោងតាមទិន្នន័យដែលទទួលបានក្នុងចំណោម ១០៤នាក់ សិស្សដែលបានបោះបង់ការសិក្សាមានចំនួន ១២នាក់ ហើយមូលហេតុចម្បងគេគឺ គ្មានលទ្ធភាពរៀនបន្ត (ចំនួន ៧នាក់) និងជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយ (ចំនួន ៥នាក់)។

ក្រាហ្វិក៣.១១ មូលហេតុនៃការបោះបង់ការសិក្សា

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី១៥

ក្រាហ្វិក៣.១២ បញ្ហាប្រឈមដែលសិស្សានុសិស្សបានជួបប្រទះកំឡុងពេលសិក្សា

ប្រភព៖ ទិន្នន័យចម្បងកម្រងសំណួរទី១៦

ផ្អែកតាមទិន្នន័យខាងលើ បង្ហាញថាអត្រាសម្ពាធនៃការសិក្សាគឺជាបញ្ហាប្រឈមខ្ពស់ជាងគេដោយមានប្រមាណ ៥៩,៥% (ចំនួន ៥១នាក់)។ យោងទៅតាមក្រាហ្វិក ៣.៥ ឃើញថាសិស្សភាគច្រើនបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម ដែលសិស្សចំនួន ៥២នាក់ រៀន ២សាលា និងសិស្សចំនួន ៣៣នាក់រៀន ៣សាលា នេះបង្ហាញថា ការសិក្សាច្រើនសាលាជាកត្តាដែលធ្វើអោយពួកគេមានសម្ពាធនៃការសិក្សាខ្លាំង។ អត្រានៃការចំណាយថវិកាទៅលើការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមមានប្រមាណ ២៩,១% (ចំនួន ៣០នាក់) យោងទៅតាមក្រាហ្វិក ៣.៧ ឃើញថាអ្នកមានជីវភាពមធ្យមមានចំនួនច្រើនជាងគេ ដែលនេះបង្ហាញថា ការចំណាយថវិកាក្នុងការសិក្សាគឺជាបញ្ហាប្រឈមខ្លាំងសម្រាប់ពួកគេ។ ម្យ៉ាងទៀត យោងតាមទិន្នន័យខាងក្រោមបង្ហាញថា ការរើសអើងនៅតែមានក្នុងសង្គម បើទោះបីជាមានកម្រិតទាបក៏ពិតមែន ដោយមានអត្រា ៤១,២% (ចំនួន ៤២នាក់ ដែលបានជួបប្រទះនៃការរើសអើងក្នុងអំឡុងពេលសិក្សា ដូចជា ការរើសអើងយែនឌ័រ ពិការភាព ពូជសាសន៍ភេទ និង ជំនឿសាសនាជាដើម) នៃអ្នកផ្តល់ចម្លើយ។

៣.២. ការវិភាគ SPSS

៣.២.១. ការcrosstabsវិភាគគ្រួសារជាមួយនឹងប្រភេទសាលារៀន

តារាង ២២. ការCrosstabsវិភាគគ្រួសារជាមួយនឹងប្រភេទសាលារៀន

	ប្រភេទសាលារៀន			សរុប
	សាលាវដ្ត	សាលា	សាលា	

				ឯកជន	ទាំងពីរ	
ជីវភាពគ្រួសារ	មាន	ចំនួន	1	17	3	21
		%	2.0%	77.3%	9.4%	20.2%
	បង្អួច	ចំនួន	9	1	16	26
		%	18.0%	4.5%	50.0%	25.0%
	មធ្យម	ចំនួន	24	4	13	41
		%	48.0%	18.2%	40.6%	39.4%
	ក្រីក្រ	ចំនួន	16	0	0	16
		%	32.0%	0.0%	0.0%	15.4%
សរុប		ចំនួន	50	22	32	104
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ផ្អែកតាមទិន្នន័យខាងលើបង្ហាញថា ភាគច្រើនសិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារមធ្យម (៤៨%) និងក្រីក្រ (៣២%) រៀននៅសាលារដ្ឋ និងសិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារមាន (៧៧,៣%) រៀននៅសាលាឯកជន ខណៈដែលសិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារក្រីក្រមាន ០%។ ឯសិស្សដែលបានរៀនទាំងពីរវិញ ឃើញថាពួកគេទាំងអស់សុទ្ធតែបានរៀនទាំងពីរសាលា លើកលែងតែសិស្សក្រីក្រ។ នេះសម្បើមឃើញថា សិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារធ្ងន់ធ្ងរនឹងទទួលបានការសិក្សាអប់រំល្អជាងសិស្សក្រីក្រ ព្រោះសាលាឯកជន ក្នុងមួយថ្នាក់មានចំនួនសិស្ស១៥នាក់ ទៅ២០នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលអនុញ្ញាតអោយពួកគេងាយស្រួលក្នុងការសិក្សា និងបានជិតដល់។

៣.២.២. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀន និងមធ្យមធានាធ្វើដំណើរ

តារាង ២៣. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀន

	ចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលារៀន				សរុប
	ជិតសាលា	ឆ្ងាយបន្តិចពីសាលា	ឆ្ងាយពីសាលា	ឆ្ងាយខ្លាំងពីសាលា	

				លា		លា	
ជីវភាព គ្រួសារ	មាន	ចំនួន	0	18	3	0	21
		%	0.0%	25.4%	23.1%	0.0%	20.2 %
	បង្អួច	ចំនួន	4	19	3	0	26
		%	30.8%	26.8%	23.1%	0.0%	25.0 %
	មធ្យម	ចំនួន	7	32	1	1	41
		%	53.8%	45.1%	7.7%	14.3%	39.4 %
	ក្រីក្រ	ចំនួន	2	2	6	6	16
		%	15.4%	2.8%	46.2%	85.7%	15.4 %
សរុប		ចំនួន	13	71	13	7	104
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0 %

តារាង២៤. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយមធ្យមប្រចាំថ្ងៃធ្វើដំណើរ

			មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ				សរុប
			ថ្មើរជើង	ជិះកង់	ជិះម៉ូតូ	ជិះរថយន្ត	
ជីវភាពគ្រួសារ	មាន	ចំនួន	1	0	16	4	21
		%	7.1%	0.0%	27.6%	100.0%	20.2%
	បង្អួច	ចំនួន	1	2	23	0	26
		%	7.1%	7.1%	39.7%	0.0%	25.0%
	មធ្យម	ចំនួន	1	23	17	0	41
		%	7.1%	82.1%	29.3%	0.0%	39.4%
	ក្រីក្រ	ចំនួន	11	3	2	0	16
		%	78.6%	10.7%	3.4%	0.0%	15.4%
សរុប		ចំនួន	14	28	58	4	104
		%	100.0%	100.0	100.0%	100.0	100.0%

			%		%	
--	--	--	---	--	---	--

យោងតាមតារាងទី២៤. ទិន្នន័យបានបង្ហាញថា ក្រុមសិស្សដែលមិនមានជីវភាពគ្រួសារ ក្រីក្រ ភាគច្រើនមធ្យោបាយធ្វើដំណើររបស់ពួកគេគឺ ម៉ូតូ បើទោះបីចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលាមាន ចម្ងាយជិតបន្តិចក៏ដោយ (យោងតាមតារាងទី១៩.) ខណៈដែលសិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារក្រី ក្រ ៧៨,៦% ធ្វើដំណើរដោយថ្មើរជើង និង ១០,៧% ជិះកង់ ទាំងដែលចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលាមាន ចម្ងាយឆ្ងាយសំរាប់ពួកគេ។ ទាំងនេះបានបញ្ជាក់ថា ក្រុមសិស្សដែលគ្រួសារមានជីវភាពធូរធារ ងាយស្រួលក្នុងការដំណើរទៅសាលារៀនដែលអនុញ្ញាតអោយពួកគេចំណាយពេលតិច និងអាច ចូលរៀនទៀងពេលជាងសិស្សក្រីក្រ ដែលមានភាពលំបាកក្នុងការធ្វើដំណើរដោយត្រូវចំណាយ ពេលយូរ និងនឿយហត់។

៣.២.៣. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម
តារាងទី២៥. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម

			ការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម		សរុប
			បានសិក្សាក្រៅបន្ថែម	មិនបានសិក្សាក្រៅបន្ថែម	
ជីវភាពគ្រួសារ	មាន	ចំនួន	21	0	21
		%	24.7%	0.0%	20.2%
	បង្អួច	ចំនួន	26	0	26
		%	30.6%	0.0%	25.0%
	មធ្យម	ចំនួន	36	5	41
		%	42.4%	26.3%	39.4%
	ក្រីក្រ	ចំនួន	2	14	16
		%	2.4%	73.7%	15.4%
សរុប		ចំនួន	85	19	104
		%	100.0%	100.0%	100.0%

តារាងទី២៦. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងចំនួនសាលាក្រៅប្រព័ន្ធដែលសិស្សចូលរៀន

	ចំនួនសាលាក្រៅបន្ថែមដែលសិស្ស	សរុប
--	-----------------------------	------

			ចូលរៀន			
			២ សាលា	៣ សាលា	ច្រើនជាង ៣ សាលា	
ជីវភាព គ្រួសារ	មាន	ចំនួន	5	15	1	21
		%	10.0%	45.5%	50.0%	24.7%
	បង្អួច	ចំនួន	13	13	0	26
		%	26.0%	39.4%	0.0%	30.6%
	មធ្យម	ចំនួន	30	5	1	36
		%	60.0%	15.2%	50.0%	42.4%
	ក្រីក្រ	ចំនួន	2	0	0	2
		%	4.0%	0.0%	0.0%	2.4%
សរុប		ចំនួន	50	33	2	85
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ផ្អែកតាមទិន្នន័យខាងលើបានបង្ហាញថា ក្រុមសិស្សដែលមិនមានជីវភាពគ្រួសារក្រីក្រ សុទ្ធសឹងតែបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមដោយសិស្សដែលបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមចំនួន ២ សាលា ដែលជាសិស្សមានជីវភាពគ្រួសារមធ្យម មានអត្រាខ្ពស់ជាងគេគឺ៦០% និងសិស្សដែល បានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមចំនួន ៣ សាលា ដែលជាសិស្សមានជីវភាពគ្រួសារមាន មានអត្រា ខ្ពស់ជាងគេគឺ៤៥,៥% ហើយសិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារបង្អួច មានអត្រា ៣៩,៤% ខណៈដែល សិស្សក្រីក្រតែ២,៤%ប៉ុណ្ណោះដែលបានសិក្សាបន្ថែម ចំណែកសិស្សដែលមិនបានសិក្សាក្រៅ ប្រព័ន្ធបន្ថែម ៧៣,៧%គឺជាសិស្សក្រីក្រ និង២៦,៣% ជាសិស្សមានជីវភាពគ្រួសារមធ្យម។

៣.២.៤. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការបោះបង់ការសិក្សា

តារាងទី២៧. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងការបោះបង់ការសិក្សា

			កំពុងសិក្សា ឬបាន បោះបង់ការសិក្សា		សរុប
			កំពុងសិក្សា	បោះបង់	
ជីវភាព គ្រួសារ	មាន	ចំនួន	21	0	21
		%	22.8%	0.0%	20.2%

	បង្អួច	ចំនួន	26	0	26
		%	28.3%	0.0%	25.0%
	មធ្យម	ចំនួន	40	1	41
		%	43.5%	8.3%	39.4%
	ក្រីក្រ	ចំនួន	5	11	16
		%	5.4%	91.7%	15.4%
សរុប		ចំនួន	92	12	104
		%	100.0%	100.0%	100.0%

តារាងទី២៨. ការcrosstabsជីវភាពគ្រួសារជាមួយនឹងមូលហេតុនៃការបោះបង់ការសិក្សា

			មូលហេតុនៃការបោះបង់ការសិក្សា			សរុប
			គ្មានលទ្ធភាព រៀនបន្ត	រល់ធ្វើការ ក្នុងវិស័យ ផ្សេងៗ	ជួយធ្វើ ការងារ ឪពុកម្តាយ	
ជីវភាព គ្រួសារ	មធ្យម	ចំនួន	0	1	0	1
		%	0.0%	100.0%	0.0%	8.3%
	ក្រីក្រ	ចំនួន	7	0	4	11
		%	100.0%	0.0%	100.0%	91.7 %
សរុប		ចំនួន	7	1	4	12
		%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0 %

យោងតាមតារាងទី២៣. បានបង្ហាញថា ក្រុមសិស្សដែលមិនមានជីវភាពគ្រួសារក្រីក្រសុទ្ធសឹងតែគ្មានការបោះបង់ការសិក្សាទេ ខណៈដែល ៩១,៧%នៃសិស្សក្រីក្របានបោះបង់ការសិក្សាដោយមូលហេតុចម្បងៗនៃការបោះបង់ការសិក្សាគឺ គ្មានលទ្ធភាពរៀនបន្ត រល់ធ្វើការងារក្នុងវិស័យផ្សេងៗ និងត្រូវជួយធ្វើការងារឪពុកម្តាយ(យោងតាមតារាងទី២៤)។ ជីវភាពគ្រួសារមានឥទ្ធិពលយ៉ាងខ្លាំងទៅលើការសិក្សា វាអាចអនុញ្ញាតឲ្យមនុស្សទទួលបានការសិក្សាខ្ពស់ ធ្វើឲ្យពួកគេបោះបង់ការសិក្សា ហើយវាក៏អាចទាញមនុស្សឲ្យធ្លាក់ក្នុងភាពក្រីក្រ និងមិនអាចចាកចេញពីភាព

ក្រីក្របាន ដូចជាកន្លែងដែលបានបង្ហាញក្នុងទិន្នន័យខាងលើ។ នេះសរុបបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា គម្លាតការសិក្សារវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រីក្រពិតជាមាន។

៣.២.៥. លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ

ផ្អែកតាមលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវបង្ហាញឲ្យឃើញថា៖

- សិស្សដែលមកពីគ្រួសារអ្នកមានភាគច្រើនបានទៅរៀននៅសាលាឯកជន (៧៧,៣% នៃសិស្សគ្រប់វ័យដែលរៀននៅសាលាឯកជន) ខណៈដែលសិស្សក្រីក្រមិនបានរៀននៅសាលាឯកជនសោះគឺ ០%។
- ក្រុមសិស្សដែលគ្រួសារមានជីវភាពល្អប្រសើរឡើងបើទោះបីចម្ងាយពីផ្ទះទៅសាលាមានចម្ងាយឆ្ងាយបន្តិចក៏ពិតមែន តែភាគច្រើនពួកគេជិះម៉ូតូទៅសាលារៀនដែរ ខុសស្រឡះពីសិស្សក្រីក្រដែលផ្ទះនៅឆ្ងាយពីសាលាហើយភាគច្រើនពួកគេដើរទៅសាលារៀន (៧៨,៦% នៃសិស្សគ្រប់វ័យដែលធ្វើដំណើរដោយថ្មើរជើង)។
- ក្រុមសិស្សដែលគ្រួសារមិនមានជីវភាពក្រីក្រតែងតែបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមយ៉ាងហោចណាស់ពី ២ ទៅ ៣ សាលារៀន ផ្ទុយពីសិស្សក្រីក្រ ដែលមានតែ ២,៤% ប៉ុណ្ណោះដែលបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម (២,៤% នៃសិស្សគ្រប់វ័យដែលបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម)។ សិស្សក្រីក្រ ៧៣,៧% មិនបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមទេ ដោយឡែក ០% សម្រាប់សិស្សដែលគ្រួសារមានជីវភាពមាន និងបង្គួរ។
- សិស្សដែលមានជីវភាពគ្រួសារល្អប្រសើរគ្មានអ្នកបោះបង់ការសិក្សាទេ ខណៈដែលសិស្សក្រីក្រ ៩១,៧%ក្នុងចំណោមអត្រាសិស្សដែលបោះបង់ការសិក្សាបានបោះបង់ការសិក្សាដោយសារពួកគេគ្មានលទ្ធភាពរៀនបន្ត និងត្រូវជួយធ្វើការឪពុកម្តាយ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទស្តីពី « គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំ » រួចមក ខ្ញុំបានយល់ឃើញថា សិស្សដែលមកពីគ្រួសារដែលមានជីវភាពល្អប្រសើរ ពួកគេទទួលបានការគាំទ្រគ្រប់គ្រាន់ពីគ្រួសារក្នុងការរៀនសូត្រ ដែលវាមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីអភិវឌ្ឍឲ្យមានសក្តានុពលពេញលេញរបស់ពួកគេ។ យោងតាមតារាងទី២៥ និងទី២៦ ក្រុមសិស្សដែលគ្រួសារមានជីវភាពមាន បង្ហូរ និងមធ្យមស្ទើរតែទាំងអស់គ្នា បានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែមយ៉ាងហោចណាស់ពី ២ ទៅ ៣ សាលារៀន ដែលការសិក្សាបែបនេះនឹងបង្កើនចំណេះដឹងបន្ថែមលើអ្វីដែលពួកគេបានរៀននៅសាលា និងអ្វីដែលសាលាមិនបានបង្រៀន ខុសពីសិស្សក្រីក្រ ដែលមិនបានសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធបន្ថែម និងរៀនបានតែមួយសាលា ពួកគេគ្មានឱកាសទទួលបានចំណេះដឹងទូលំទូលាយ ម្យ៉ាងវិញទៀតជីវភាពក្រីក្របែបនេះ ធ្វើឲ្យសិស្សក្រីក្រសំរេចចិត្តបោះបង់ការសិក្សា ព្រោះគ្មានលទ្ធភាពរៀនបន្ត យើងដឹងហើយថាការសិក្សាគឺជាគន្លឹះមួយដ៏សំខាន់ដែលនឹងជួយដោះស្រាយពួកគាត់ពីភាពក្រីក្រ តែបែបជាត្រូវរាំងស្ទះទៅវិញ។ តាមរយៈការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ខ្ញុំអាចទាញសេចក្តីសន្និដ្ឋានបានថា គម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំគឺពិតជាមានវត្តមានយ៉ាងជាក់ច្បាស់។

ការផ្តល់អនុសាសន៍

បន្ទាប់ពីបានសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រធានបទនេះរួចមក ខ្ញុំប្រទះឃើញថាគម្លាតការសិក្សាមានឥទ្ធិពលទៅលើការទទួលបានការសិក្សា និងភាពជោគជ័យរបស់សិស្សម្នាក់ៗ ដូច្នេះខ្ញុំសូមផ្តល់អនុសាសន៍ និងសំណូមពរមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់ការបង្រៀនបន្ថែមក្នុងថ្នាក់រៀន ជាជាងតម្រូវឲ្យទៅរៀនក្រៅបន្ថែម
- ការបន្ថយទំហំថ្នាក់រៀន ដើម្បីគ្រូងាយស្រួលផ្តោតអារម្មណ៍ក្នុងការសិក្សារបស់សិស្ស
- ការផ្តល់សេវាឡានក្រុងដឹកជញ្ជូនសិស្សក្រីក្រដោយឥតគិតថ្លៃ ឬដោយអនុគ្រោះ
- ជួយឧបត្ថម្ភដល់អង្គការនានាដែលតែងជួយសិស្សក្រីក្រឲ្យបានទៅរៀន
- គ្រូគូរតែជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តសិស្សឲ្យស្វ័យសិក្សាបន្ថែម
- កំណត់សិស្សានុសិស្សដែលមានលទ្ធភាពទាបទទួលបានការសិក្សាពេញលេញ ការរៀនបន្ថែមដោយឥតគិតថ្លៃ និងមានការជ្រោមជ្រែងផ្នែកទឹកចិត្តកុំបោះបង់
- រដ្ឋាភិបាលត្រូវធានាបានថា មានសាលាគ្រប់គ្រាន់នៅតាមទីជនបទ
- មេឃុំ មេភូមិ ត្រូវធានាបានថាមានកុមារ កុមារី ចុះឈ្មោះចូលរៀនគ្រប់ៗគ្នា

- ចំពោះឪពុកម្តាយណាមិនឱ្យកូនចូលរៀនមេឃុំមេភូមិ ត្រូវពន្យល់ណែនាំ ជម្រុះ និងលើកទឹកចិត្ត
- មាតាបិតាត្រូវឱ្យតម្លៃទៅលើការសិក្សារបស់កូនជាចាំបាច់
- មាតាបិតាមានតួនាទីក្នុងការជម្រុញនឹងលើកទឹកកូនក្នុងការបន្តការសិក្សា ទៅថ្នាក់បន្តបន្ទាប់ទៀត រហូតដល់ពេលដែលកូនមានសមត្ថភាពគ្រាប់គ្រាន់ក្នុងការរកថវិកាបានដោយខ្លួនឯងតាមរយៈធ្វើការផ្សេងៗ
- រដ្ឋាភិបាលត្រូវចាយថវិកាជាតិបន្ថែមទៀតទៅវិស័យអប់រំ ដោយផ្តល់ជាអាហារូបករណ៍ច្រើនតាមដែរអាចធ្វើបាន ជាពិសេសដល់សិស្ស និស្សិត ក្រីក្រ
- តាមស្ថាប័នសាលា ឯកជន និងរដ្ឋ គួរតែមានមូលនិធិសប្បុរសធម៌ ផ្តល់ជាកម្ចីថវិកាឬអាហារូបករណ៍ ដល់សិស្សដែលមានជីវភាពខ្វះខាត
- ផ្តល់ឱកាសប្រឡងអាហារូបករណ៍ ឱ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន
- ធ្វើទីលំនៅដល់និស្សិតអាហារូបករណ៍ដែលមកពីខេត្តផ្សេងៗ។

ឯកសារយោង

១

<http://www.nis.gov.kh/nis/CSES/Final%20Report%20CSES%202017.pdf?fbclid=IwAR2zCndBNrszmkkXJMrFkGBYKf78L24pOFd5ACsAy5YzT5WMqG7IIJ5VWZs>

២

<https://theconversation.com/what-factors-influence-income-inequality-61837>

៣

<http://dcschoolreform.org/news/education-gap-grows-between-rich-and-poor-studies-say>

៤

https://www.researchgate.net/publication/270665839_Meeting_the_Educational_Challenges_of_Income_Inequality

៥

https://www.hastac.org/blogs/rodneynosario/2015/05/05/education-and-inequality-between-rich-and-poor?fbclid=IwAR0TErRH6uqxgrTaof0khz_sWcoc2T22Qr3k3VWWJOLh12oViDDYmnEBccU

៦

https://www.usnews.com/news/education-news/articles/2018-05-28/income-inequality-exacerbates-the-achievement-gap?fbclid=IwAR3aMk0w68KlhMEoJkZqqBX-ezzztAZ0lz0ooLWmWvYb_SKtDb1cUM1re3c

៧

<https://letstalkcambridge.org/wp-content/uploads/Why-Do-Poor-Students-Lag-Behind-Rich-Students-in-Reading-Development.pdf>

៨

https://www.france24.com/en/20200623-un-says-a-quarter-billion-children-get-no-education-inequality-worsened-by-pandemic?fbclid=IwAR3aMk0w68KlhMEoJkZqqBX-ezzztAZ0lz0ooLWmWvYb_SKtDb1cUM1re3c

- ៩ https://asia.nikkei.com/Spotlight/Datawatch/COVID-19-worsens-education-inequality-between-rich-and-poor?fbclid=IwAR3aMk0w68KlhMEoJkZqqBX-ezzztAZ0lz0ooLWmWvYb_SKtDb1cUM1re3c
- ១០ https://www.yorkshirepost.co.uk/health/coronavirus/home-lessons-gap-between-rich-and-poor-according-new-research-2856377?fbclid=IwAR3aMk0w68KlhMEoJkZqqBX-ezzztAZ0lz0ooLWmWvYb_SKtDb1cUM1re3c
- ១១ https://www.bangkokpost.com/learning/advanced/1223234/rich-vs-poor-in-education-doomed-to-middle-income-trap-?fbclid=IwAR3aMk0w68KlhMEoJkZqqBX-ezzztAZ0lz0ooLWmWvYb_SKtDb1cUM1re3c
- ១២ <https://www.niets.or.th/upload-files/uploadfile/5/5113f2fc40d9b7ccbf26972226c1a536.pdf>
- ១៣ <https://www.nationthailand.com/opinion/30304828>
- ១៤ <file:///C:/Users/Samsung/Downloads/50638-Article%20Text-117453-1-10-20160308.pdf>
- ១៥ <https://projectpartner.org/poverty/chinas-education-gap-a-surprising-factor-in-rural-poverty/>
- ១៦ <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/economics/gini-coefficient/>
- ១៧ <https://www.bbc.com/news/blogs-magazine-monitor-31847943>

ឧបសម្ព័ន្ធ

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

Royal University of Law and Economics

**កម្រងសំណួរស្ថិតិចំពោះគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រនៅក្នុងវិស័យ
យអប់រំ**

កម្រងសំណួរនេះត្រូវបានរៀបរៀងឡើងដោយនិស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ក្នុងគោលបំណងសិក្សាស្វែងយល់ពីព័ត៌មានទាក់ទងនឹងគម្លាតរវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំ។ យើងខ្ញុំសន្យាថា នឹងប្រើប្រាស់ព័ត៌មានដែលទទួលបាន អោយបានត្រឹមត្រូវក្នុងបរិបទនៃការសិក្សា និងរក្សានូវការសម្ងាត់ជូនអ្នកទាំងអស់គ្នា។ កម្រងសំណួរនេះនឹងត្រូវចំណាយពេលប្រមាណ១០នាទីក្នុងការបញ្ចប់។ យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងក្រៃលែងដល់អ្នកទាំងអស់គ្នា សម្រាប់ការចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃក្នុងការចែករំលែកព័ត៌មានទាំងនេះ។

សូមគូស «✓» នៅក្នុងប្រអប់ដែលជាចម្លើយត្រឹមត្រូវតែមួយគត់សំរាប់អ្នក និងឆ្លើយសំណួរខាងក្រោម៖

1. ភេទ

- 1. ☐ ប្រុស
- 2. ☐ ស្រី
- 3. ☐ ផ្សេងពីនេះ

2. តើអ្នករស់នៅឯណា?

- 1. ☐ ទីក្រុងភ្នំពេញ
- 2. ☐ ជាយក្រុង
- 3. ☐ ទីប្រជុំជននៅតាមខេត្ត
- 4. ☐ ទីជនបទ ស្រុកស្រែចំការ

3. អាយុ.....ឆ្នាំ

4. កម្រិតវប្បធម៌៖ តើអ្នករៀនថ្នាក់ទីប៉ុន្មាន?

- 1. ☐ រៀនថ្នាក់ទី១

2. ☐ រៀនថ្នាក់ទី២
 3. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៣
 4. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៤
 5. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៥
 6. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៦
 7. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៧
 8. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៨
 9. ☐ រៀនថ្នាក់ទី៩
 10. ☐ រៀនថ្នាក់ទី១០
 11. ☐ រៀនថ្នាក់ទី១១
 12. ☐ រៀនថ្នាក់ទី១២
5. ** តើអ្នករៀននៅសាលាអ្វី?
1. ☐ សាលារដ្ឋ
 2. ☐ សាលាឯកជន
 3. ☐ ទាំងពីរ
6. តើផ្ទះរបស់អ្នកនៅឆ្ងាយពីសាលារៀនដូចម្តេច?
1. ☐ ជិតសាលារៀន
 2. ☐ ឆ្ងាយបន្តិចពីសាលារៀន
 3. ☐ នៅឆ្ងាយពីសាលារៀន
 4. ☐ នៅឆ្ងាយខ្លាំងពីសាលារៀន
7. តើអ្នកធ្វើដំណើរទៅសាលារៀនដោយមធ្យោបាយអ្វី?
1. ☐ ថ្មើរជើង
 2. ☐ ជិះកង់
 3. ☐ ជិះម៉ូតូ
 4. ☐ ជិះរថយន្ត
 5. ☐ ផ្សេងពីនេះ
8. តើអ្នកមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់? នាក់
9. ជីវភាពគ្រួសារ
1. ☐ មាន
 2. ☐ បង្អួច

3. ☐ មធ្យម
4. ☐ ក្រីក្រ
10. តើអ្នកបានសិក្សាបន្ថែមនៅសាលាផ្សេងៗដែរឬទេ (ការសិក្សាក្រៅប្រព័ន្ធ ឬការរៀនគូរបន្ថែម)?
 1. ☐ បានសិក្សាបន្ថែម
 2. ☐ មិនបានសិក្សាបន្ថែម
11. បើបានសិក្សាបន្ថែម តើអ្នករៀនប៉ុន្មានសាលា?
 1. ☐ រៀន ២ សាលា
 2. ☐ រៀន ៣ សាលា
 3. ☐ រៀនច្រើនជាង ៣ សាលា
12. តើអ្នកគិតថា ការសិក្សាក្រៅបន្ថែមនឹងបង្កើនសមត្ថភាពប្រកួតប្រជែងប្រសើរជាងសិស្សដែលមិនបានសិក្សាបន្ថែមដែរឬទេ?
 1. ☐ បាទ/ចាស
 2. ☐ អត់ទេ
 3. ☐ មិនដឹង
13. **ក្នុងករណីបានសិក្សាក្រៅបន្ថែម តើអ្នកគិតថាវាផ្តល់ផលប្រយោជន៍អ្វីសំខាន់ជាងគេបំផុត?
 1. ☐ ទទួលបានចំណាត់ថ្នាក់ល្អ
 2. ☐ អាចមានឱកាសខ្ពស់បានទៅរៀននៅបរទេស
 3. ☐ អាចមានឱកាសទទួលបានអាហាររូបករណ៍ទាំងក្នុងស្រុក និងក្រៅស្រុក
 4. ☐ ងាយស្រួលក្នុងការទំនាក់ទំនងបានយ៉ាងរលូន
 5. ☐ ផ្សេងៗពីនេះ
14. បច្ចុប្បន្ន តើអ្នកនៅបន្ត/បានបញ្ចប់ការសិក្សា ឬបានបោះបង់ការសិក្សា?
 1. ☐ កំពុងសិក្សា
 2. ☐ បានបោះបង់ការសិក្សា
15. ** ករណីបោះបង់ការសិក្សា តើមានមូលហេតុចម្បងអ្វីដែលសំខាន់ជាងគេបំផុត?(សម្រាប់តែអ្នកបោះបង់ឆ្លើយ)
 1. ☐ គ្មានលទ្ធភាពរៀនបន្ត
 2. ☐ គ្មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់
 3. ☐ រល់ធ្វើការក្នុងវិស័យផ្សេងៗ

4. ☐ ជួយធ្វើការងារឌីជីថល

5. ☐ បញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួន

6. ☐ ផ្សេងៗទៀតនេះ៖

16. អំឡុងពេលសិក្សា តើអ្នកបានជួបប្រទះនឹងការលំបាកអ្វីខ្លាំងជាងគេ?

1. ☐ សម្ពាធនៃការសិក្សា

2. ☐ ពិបាកក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តរួមថ្នាក់

3. ☐ ការចំណាយថវិកាទៅការសិក្សាបន្ថែមក្រៅម៉ោង (រៀនគូរបន្ថែម)

4. ☐ មិនមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ស្វ័យសិក្សាបន្ថែម

5. ☐ ផ្សេងៗទៀតនេះ៖

17. អំឡុងពេលសិក្សា តើអ្នកបានជួបប្រទះនឹងការរើសអើងដែរឬទេ?

1. បាទ/ចាស

2. អត់ទេ

3. មិនដឹង

18. តើអ្នកដោះស្រាយបញ្ហានោះបានតាមវិធីណាមួយដែលសំខាន់ជាងគេបំផុត?

1. ☐ ដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង

2. ☐ សុំជំនួយពីអាណាព្យាបាល ឬឌីជីថល

3. ☐ សុំជំនួយ ឬពឹងផ្អែកលើមិត្តភក្តិ

4. ☐ សុំជំនួយពីលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ

5. ☐ ផ្សេងៗទៀតនេះ៖

19. តើអ្នកគិតថា មានគម្លាតនៃការសិក្សារវាងអ្នកមាន និងអ្នកក្រក្នុងវិស័យអប់រំដែរឬទេ?

1. ☐ មាន

2. ☐ មិនមាន

3. ☐ មិនដឹង

20. បើមានបញ្ហាគម្លាតនៃការសិក្សារវាងកូនអ្នកមាននិងកូនអ្នកក្រ តើអ្នកគិតថា គួរតែដោះស្រាយវាយ៉ាងដូចម្តេច?

.....

.....

.....

.....

survey.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

Visible: 21 of 21 Variables

	sex	locat...	age	education	types	distanc	transport	family	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	dropout	consequ	discriminat	solution	thoughts	VAR00001	VAR00002	var
1	1	1	19	12	1	2	3	3	2	1	1	3	5	1	.	3	1	1	1	.	.	.
2	1	2	18	11	1	2	2	1	3	1	1	1	1	1	.	3	3	2	3	.	.	.
3	2	1	18	12	2	2	3	3	1	1	2	1	3	1	.	1	3	1	1	.	.	.
4	1	1	18	12	2	2	3	4	1	1	2	1	3	1	.	1	2	1	2	.	.	.
5	2	1	17	11	1	3	3	4	2	1	1	2	3	1	.	2	2	2	2	.	.	.
6	2	1	17	10	1	2	2	3	3	1	1	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.	.
7	1	1	18	12	2	2	4	4	1	1	2	1	1	1	.	1	2	1	3	.	.	.
8	2	1	17	11	1	3	3	4	2	1	1	2	3	1	.	2	2	2	2	.	.	.
9	2	1	18	12	2	2	3	5	1	1	2	1	2	1	.	1	2	1	2	.	.	.
10	1	1	18	12	2	3	3	2	1	1	2	.	3	1	.	1	2	1	1	.	.	.
11	2	1	18	11	1	2	2	1	4	1	1	1	5	1	.	3	3	2	1	.	.	.
12	2	2	18	12	2	2	3	2	1	1	2	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.	.
13	1	1	18	11	1	3	3	3	4	2	.	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.	.
14	1	1	18	12	2	2	3	2	1	1	2	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.	.
15	2	1	18	12	2	2	1	1	1	1	1	1	3	1	.	1	2	1	1	.	.	.
16	2	4	.	12	3	1	3	.	3	2	.	1	1	1	.	4	2	1	3	.	.	.
17	1	1	17	11	2	2	3	5	1	1	2	1	3	1	.	1	2	1	2	.	.	.
18	2	1	18	12	2	2	3	3	1	1	2	1	3	1	.	1	2	1	1	.	.	.
19	1	1	16	10	2	2	3	2	1	1	1	1	3	1	.	1	2	1	2	.	.	.
20	2	4	18	12	1	3	3	8	4	2	.	1	.	1	.	1	2	.	1	.	.	.
21	2	1	18	12	2	2	3	2	1	1	2	1	3	1	.	1	2	1	3	.	.	.

Data View Variable View

IBM SPSS Statistics Processor is ready

survey.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

Visible: 21 of 21 Variables

	sex	locat...	age	education	types	distanc	transport	family	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	dropout	consequ	discriminat	solution	thoughts	VAR00001	VAR00002	var
20	2	4	18	12	1	3	3	8	4	2	.	1	.	1	.	1	2	.	1	.	.	.
21	2	1	18	12	2	2	3	2	1	1	2	1	3	1	.	1	2	1	3	.	.	.
22	2	4	17	12	3	2	3	4	3	1	1	1	1	1	.	1	1	2	1	.	.	.
23	2	1	18	12	2	3	3	5	1	1	2	1	2	1	.	1	3	1	2	.	.	.
24	2	1	18	12	2	2	3	3	1	1	2	.	3	1	.	1	2	1	3	.	.	.
25	1	1	17	11	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1	.	1	3	2	3	.	.	.
26	2	1	15	9	1	2	3	5	3	1	2	1	4	1	.	2	1	1	2	.	.	.
27	2	1	.	9	1	2	3	.	3	1	1	2	2	1	.	1	2	1	2	.	.	.
28	2	1	18	12	1	2	3	4	2	1	2	1	1	1	.	1	3	2	2	.	.	.
29	1	1	15	9	1	2	2	1	3	1	1	1	1	1	.	3	3	2	1	.	.	.
30	2	1	17	12	2	1	3	3	3	1	1	1	5	1	.	1	1	1	2	.	.	.
31	1	1	16	9	1	2	2	3	3	1	1	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.	.
32	2	1	18	12	1	2	3	2	3	1	1	1	3	1	.	1	2	1	1	.	.	.
33	2	1	18	12	1	2	3	2	3	1	1	1	3	1	.	1	2	1	1	.	.	.
34	2	1	18	12	1	2	3	2	2	1	2	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.	.
35	1	1	18	12	1	2	3	2	3	1	1	1	5	1	.	3	1	1	1	.	.	.
36	1	4	19	9	1	3	1	6	4	2	.	1	.	2	1	2	1	1	1	.	.	.
37	2	1	18	12	1	2	2	4	3	1	2	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.	.
38	2	1	17	11	1	2	3	2	2	1	1	1	1	1	.	1	3	1	1	.	.	.
39	1	1	16	10	1	2	2	3	3	1	1	1	1	1	.	3	2	2	1	.	.	.
40	2	1	18	12	1	2	2	6	3	2	.	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.	.

Data View Variable View

IBM SPSS Statistics Processor is ready

survey.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

Visible: 21 of 21 Variables

	sex	locat...	age	education	types	distanc e	transport	family	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	dropout	consequ ence	discriminat ion	solution	thoughts	VAR00001	VAR00002	var
40		2	1	18	12	1	2	2	6	3	2	.	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.
41		1	3	16	10	3	1	1	3	2	1	2	1	1	1	.	1	3	1	3	.	.
42		2	4	18	7	1	3	1	6	4	2	.	1	.	2	4	2	1	1	1	.	.
43		1	4	.	7	1	4	1	18	4	2	.	1	1	2	1	2	1	1	1	.	.
44		1	3	19	7	1	3	1	6	4	2	.	1	.	2	4	2	1	1	1	.	.
45		1	4	18	7	1	4	1	7	4	2	.	1	1	2	1	3	1	1	1	.	.
46		2	2	19	12	1	2	2	5	3	1	1	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.
47		1	2	17	12	1	2	3	1	3	1	1	1	1	1	.	3	1	3	1	.	.
48		1	1	18	12	1	2	3	5	2	1	2	1	1	1	.	1	3	1	1	.	.
49		1	2	17	12	1	4	1	6	4	2	.	1	1	2	1	5	1	1	1	.	.
50		2	1	18	12	1	2	3	4	2	1	1	1	1	1	.	1	2	1	1	.	.
51		1	3	23	12	1	3	3	7	3	1	3	1	5	2	3	3	2	1	1	.	.
52		2	4	19	6	1	4	1	6	4	2	.	1	1	2	1	5	1	1	1	.	.
53		2	1	18	12	3	1	3	4	2	1	2	1	1	1	.	1	2	1	1	.	.
54		2	1	14	9	2	2	2	2	3	1	1	1	3	1	.	4	1	1	1	.	.
55		2	2	15	9	3	1	2	3	3	1	1	2	1	1	.	3	1	2	3	.	.
56		1	2	15	9	2	2	3	4	3	2	.	1	1	1	.	1	1	4	1	.	.
57		1	1	18	11	3	2	2	2	3	1	1	1	1	1	.	3	.	2	3	.	.
58		2	3	15	10	1	2	2	3	3	1	2	1	1	1	.	1	2	5	1	.	.
59		1	1	18	12	1	2	4	3	1	1	1	1	4	1	.	5	3	5	3	.	.
60		2	1	14	8	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.

Data View Variable View

IBM SPSS Statistics Processor is ready

survey.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

Visible: 21 of 21 Variables

	sex	locat...	age	education	types	distanc e	transport	family	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	dropout	consequ ence	discriminat ion	solution	thoughts	VAR00001	VAR00002	var
60		2	1	14	8	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.
61		1	1	17	11	3	2	3	3	2	1	1	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.
62		1	1	17	11	1	1	1	5	3	1	2	1	1	1	.	5	2	5	1	.	.
63		1	2	18	12	2	2	3	2	3	1	2	1	1	1	.	1	2	5	1	.	.
64		2	1	18	12	3	2	4	2	1	1	2	1	3	1	.	1	2	1	3	.	.
65		1	3	16	10	3	2	2	6	3	1	1	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.
66		2	2	.	11	2	2	3	5	1	1	1	1	3	1	.	5	2	5	3	.	.
67		1	2	20	12	2	3	3	2	1	1	1	1	1	1	.	5	1	1	1	.	.
68		2	1	18	12	1	1	1	7	4	2	.	1	.	1	.	2	1	1	1	.	.
69		2	4	20	7	1	4	1	6	4	2	.	1	1	2	1	5	1	1	1	.	.
70		2	2	17	11	1	4	3	4	3	1	1	1	1	1	.	5	1	1	1	.	.
71		1	3	16	9	1	2	2	4	3	1	1	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.
72		2	3	16	10	3	3	3	.	2	1	2	1	2	1	.	3	2	5	3	.	.
73		1	1	18	12	3	1	3	4	2	1	2	1	1	1	.	1	2	1	2	.	.
74		2	1	17	11	2	2	3	2	1	1	2	1	3	1	.	5	1	5	1	.	.
75		1	1	17	11	3	2	3	5	2	1	1	1	1	1	.	1	2	1	1	.	.
76		2	1	19	12	1	1	1	5	4	1	1	1	5	1	.	1	1	1	1	.	.
77		2	1	17	11	3	2	4	3	1	1	2	1	1	1	.	1	2	1	3	.	.
78		2	1	16	10	3	2	3	5	2	1	1	1	1	1	.	3	2	2	2	.	.
79		1	3	15	9	3	2	2	3	3	1	1	1	1	1	.	3	1	2	1	.	.
80		2	3	18	11	1	2	2	1	3	2	.	1	1	1	.	5	1	1	1	.	.

Data View Variable View

IBM SPSS Statistics Processor is ready

survey.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

Visible: 21 of 21 Variables

	sex	locat...	age	education	types	distanc e	transport	family	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	dropout	consequ ence	discr minat ion	solution	thoug hts	VAR00001	VAR00002	var
80		2	3	18	11	1	2	2	1	3	2	1	1	1	1	5	1	1	1			
81	1	1	18	12	3	2	3	4	2	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1			
82	2	4	18	7	1	4	2	6	4	2	1	1	1	1	2	4	1	1	1			
83	1	1	19	12	1	2	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	2	1	1			
84	2	3	17	10	3	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3			
85	2	1	15	9	2	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	3			
86	2	1	17	11	3	2	3	3	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2			
87	1	1	17	11	3	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
88	2	3	18	11	1	2	2	4	3	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
89	1	2	19	12	3	2	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	1	2	2			
90	2	1	18	12	3	2	3	5	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
91	1	1	16	10	3	2	3	2	2	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
92	2	1	18	12	3	1	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
93	1	1	17	11	3	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
94	2	1	17	11	3	2	3	4	3	1	1	1	1	1	1	3	2	2	1			
95	1	1	18	12	3	2	3	5	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2			
96	2	4	18	9	1	3	1	6	4	2	1	1	1	2	4	5	1	1	1			
97	1	2	20	10	1	2	2	5	4	2	1	1	1	2	1	5	1	1	1			
98	1	2	14	8	1	2	2	3	3	2	1	2	1	1	1	5	3	5	3			
99	1	1	17	11	3	2	3	5	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1			
100	2	1	16	10	3	2	3	4	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2			

1

...

Data View Variable View

IBM SPSS Statistics Processor is ready

survey.sav [DataSet1] - IBM SPSS Statistics Data Editor

File Edit View Data Transform Analyze Direct Marketing Graphs Utilities Add-ons Window Help

Visible: 21 of 21 Variables

	sex	locat...	age	education	types	distanc e	transport	family	Q9	Q10	Q11	Q12	Q13	Q14	dropout	consequ ence	discr minat ion	solution	thoug hts	VAR00001	VAR00002	var
88		2	3	18	11	1	2	2	4	3	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
89	1	2	19	12	3	2	3	3	3	1	1	1	1	1	1	3	1	2	2			
90	2	1	18	12	3	2	3	5	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
91	1	1	16	10	3	2	3	2	2	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
92	2	1	18	12	3	1	2	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			
93	1	1	17	11	3	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	3	1	2	1			
94	2	1	17	11	3	2	3	4	3	1	1	1	1	1	1	3	2	2	1			
95	1	1	18	12	3	2	3	5	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2			
96	2	4	18	9	1	3	1	6	4	2	1	1	1	2	4	5	1	1	1			
97	1	2	20	10	1	2	2	5	4	2	1	1	1	2	1	5	1	1	1			
98	1	2	14	8	1	2	2	3	3	2	1	2	1	1	1	5	3	5	3			
99	1	1	17	11	3	2	3	5	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1			
100	2	1	16	10	3	2	3	4	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2			
101	2	1	18	12	3	2	3	4	1	1	3	1	1	3	1	1	3	1	3			
102	2	2	18	12	3	2	3	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2			
103	2	1	15	9	3	2	2	3	3	1	1	2	3	1	1	3	1	2	1			
104	1	3	18	11	1	2	2	5	3	1	1	1	1	1	1	3	3	2	1			
105																						
106																						
107																						
108																						
...																						

1

21

Data ViewVariable View

IBM SPSS Statistics Processor is ready

family life * type of schools Crosstabulation

			type of schools			Total
			public school	private school	both public and private schools	
family life	very rich	Count	1	17	3	21
		% within type of schools	2.0%	77.3%	9.4%	20.2%
	rich	Count	9	1	16	26
		% within type of schools	18.0%	4.5%	50.0%	25.0%
	middle class	Count	24	4	13	41
		% within type of schools	48.0%	18.2%	40.6%	39.4%
	poor	Count	16	0	0	16
		% within type of schools	32.0%	0.0%	0.0%	15.4%
	Total	Count	50	22	32	104
		% within type of schools	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

family life * distance from home to school Crosstabulation

			distance from home to school				Total
			near school	a liitle bit far from school	far from school	very far from school	
family life	very rich	Count	0	18	3	0	21
		% within distance from home to school	0.0%	25.4%	23.1%	0.0%	20.2%
	rich	Count	4	19	3	0	26
		% within distance from home to school	30.8%	26.8%	23.1%	0.0%	25.0%
	middle class	Count	7	32	1	1	41
		% within distance from home to school	53.8%	45.1%	7.7%	14.3%	39.4%
	poor	Count	2	2	6	6	16
		% within distance from home to school	15.4%	2.8%	46.2%	85.7%	15.4%
	Total	Count	13	71	13	7	104
		% within distance from home to school	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

family life * transportation for school Crosstabulation

			transportation for school				Total
			walking	ride bicycle	ride motorbike	drive car	
family life	very rich	Count	1	0	16	4	21
		% within transportation for school	7.1%	0.0%	27.6%	100.0%	20.2%
	rich	Count	1	2	23	0	26
		% within transportation for school	7.1%	7.1%	39.7%	0.0%	25.0%
	middle class	Count	1	23	17	0	41
		% within transportation for school	7.1%	82.1%	29.3%	0.0%	39.4%
	poor	Count	11	3	2	0	16
		% within transportation for school	78.6%	10.7%	3.4%	0.0%	15.4%
	Total	Count	14	28	58	4	104
		% within transportation for school	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

family life * extra or informal schools Crosstabulation

			extra or informal schools		Total
			study for extra classes	don't study for extra claas	
family life	very rich	Count	21	0	21
		% within extra or informal schools	24.7%	0.0%	20.2%
	rich	Count	26	0	26
		% within extra or informal schools	30.6%	0.0%	25.0%
	middle class	Count	36	5	41
		% within extra or informal schools	42.4%	26.3%	39.4%
	poor	Count	2	14	16
		% within extra or informal schools	2.4%	73.7%	15.4%
	Total	Count	85	19	104
		% within extra or informal schools	100.0%	100.0%	100.0%

family life * how many schools they're studying Crosstabulation

			how many schools they're studying			Total
			2 schools	3 schools	more than 3 schools	
family life	very rich	Count	5	15	1	21
		% within how many schools they're studying	10.0%	45.5%	50.0%	24.7%
	rich	Count	13	13	0	26
		% within how many schools they're studying	26.0%	39.4%	0.0%	30.6%
	middle class	Count	30	5	1	36
		% within how many schools they're studying	60.0%	15.2%	50.0%	42.4%
	poor	Count	2	0	0	2
		% within how many schools they're studying	4.0%	0.0%	0.0%	2.4%
	Total	Count	50	33	2	85
		% within how many schools they're studying	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

family life * still studying or drop out Crosstabulation

			still studying or drop out		Total
			still studying	dropout	
family life	very rich	Count	21	0	21
		% within still studying or drop out	22.8%	0.0%	20.2%
	rich	Count	26	0	26
		% within still studying or drop out	28.3%	0.0%	25.0%
	middle class	Count	40	1	41
		% within still studying or drop out	43.5%	8.3%	39.4%
	poor	Count	5	11	16
		% within still studying or drop out	5.4%	91.7%	15.4%
	Total	Count	92	12	104
		% within still studying or drop out	100.0%	100.0%	100.0%

family life * reasons of dropping out Crosstabulation

		reasons of dropping out			Total
		can't afford to study	busy working in another sectors	help parents's work	
family life	Count	0	1	0	1
	middle class % within reasons of dropping out	0.0%	100.0%	0.0%	8.3%
	Count	7	0	4	11
	poor % within reasons of dropping out	100.0%	0.0%	100.0%	91.7%
Total	Count	7	1	4	12
	% within reasons of dropping out	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%